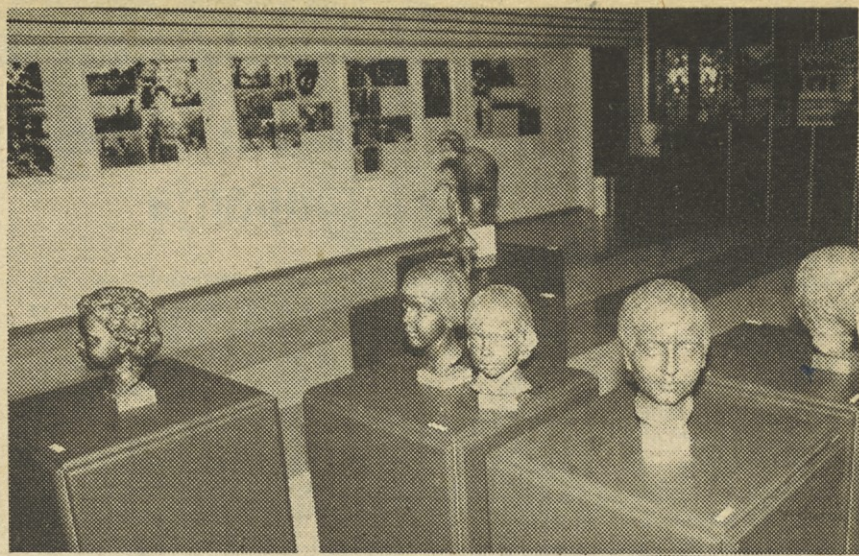

Predsednica društva SRS za združene narode — Marija Vilfan je govorila ob otvoritvi zanimive razstave fotografij iz življenja otrok ob mednarodnem letu otrok v avli naše stolpnice.

Namenska proizvodnja zares temeljna DO

Naša nova delovna organizacija, ki se ukvarja s tako imenovano namensko proizvodnjo, začneja z delom in vsi delovni ljudje Iskre ji želimo čim več uspehov, notranje trdnosti in napredne proizvodnje, ki bo vsem potrebna v celoti ustrezala.

Če govorimo na sploh o temeljnih organizacijah družnega dela, potem pri teh v novi delovni organizaciji lahko govorimo o temeljni še prav posebej. Vsakdo, ki med nami ustvarja, dela to z nekim določenim namenom, v skladu z zahtevami tržišča, zaradi dobre prodaje doma in v svetu, zaradi čim boljše poslovne rezultata naše sestavljene organizacije družnega dela.

Vse to v polni meri velja seveda tudi za novo namensko proizvodnjo. Toda k vsemu temu moramo pristeti še to, da gre pri tem za proizvodnjo, ki naj okrepi našo ljudsko obrambo, ki naj izpopolni tehnično opremo naše jugoslovanske ljudske armade, skratka, ki naj prispeva k varnosti naše socialistične domovine tako, da bomo v teh pogojih lahko vsi mirno delali in ustvarjali dohodek sebi in skupnosti.

Namenska proizvodnja torej ni nekaj, kar bi bilo zunaj nas, zunaj redne dejavnosti Iskre, ampak nasprotno, pomembno in odgovorno jedro naših skupnih prizadevanj. Zato ob začetku dela delavcev v tej novi delovni organizaciji ne izražamo samo najboljših želja za njihovo plodno delo, ampak tudi izraze zaresne solidarnosti, saj je ta namenska proizvodnja naša skupna proizvodnja.

Po drugi strani smo prepričani, da se tudi delovni kolektiv te DO sam v polni meri zaveda svoje pomembne naloge. Namenska proizvodnja mora biti kakovostno vrhunska proizvodnja, saj je od te kvalitete odvisna tehnična zanesljivost naše ljudske obrambe, mir na naših mejah in zagotovilo našega samoupravnega socialističnega sistema.

Za potrebe svojih armad danes po vsem svetu, ki se na žalost še vedno ni razorožil tako, kot se za to vztrajno zavzema socialistična in neuvrščena Jugoslavija, trošijo ogromna sredstva, da bi bil v tekmi vsak boljši od drugega. Pri tem ne gre samo za zagotovilo tehnično zanesljivih in solidnih serij, za spoštovanje rokov v dobavah in splošno urejenost poslovanja, ampak še kako tudi za nadaljnja odkrivanja in uvajanja novosti.

Iskra je že od nekdaj slovela kot kovačnica novih kadrov in novih izdelkov, toda v vrtincu svetovnega napredka in konkurence postaja inovacijska dejavnost vse važnejša.

(Nadaljevanje na 2. strani)

Zgraditi sistem nagrajevanja, ne pa nenehno razpravljati

Na nedavnem seminarju za sekretarje občinskih komitejev in medobčinskih svetov ZK Slovenije, je sodeloval v razpravi tudi predsednik CK ZKS France Popit. Med drugim je govoril tudi o problemih zaposlovanja in sistemu nagrajevanja ter dejal:

„Kar zadeva gospodarsko problematiko je v Sloveniji nekaj zelo aktualnih vprašanj, predvsem zaposlovanje. Mislim, da ni potrebe, da bi ga povečali. Ne moremo prisiliti delovnih organizacij, da racionalizirajo delo, da gredo na avtomatizacijo, sodobnejše tehnološke postopke, da gredo na boljšo organizacijo dela itd., ne pa da zaposlujejo nove ljudi. Predvsem pa bi se bilo potrebno upreti zaposlovanju v neproizvodne sfere. V Sloveniji je več kot tisoč raznih interesnih skupnosti. Zakaj toliko? V teh interesnih skupnostih je okrog šest tisoč zaposlenih in ne samo, da je toliko zaposlenih, imajo še polovico višje osebne dohodka, kakor je poprečje OD tistih, ki naj bi predstavljali te samoupravne interesne skupnosti. Moramo nekaj narediti za zmanjšanje predvsem neproduktivnega dela. Če ne bo šlo drugače, bomo morali zavreti rast zaposlovanja s predpisi, zamrzniti je treba OD tistim, ki so v raznih interesnih skupnostih odveč zaposleni — ne rečem, da je potrebno vsem, tudi tistim, ki so potrebni in ki delajo. Skratka, treba je ukrepati.

Druga stvar je vprašanje nagrajevanja po delu. Sindikati v Jugoslaviji nenehno govorijo, da tukaj nastaja problem, da je razkorak med osebnimi dohodki vodilnih oziroma ljudi, ki so zaposleni v gospodarstvu, zmeraj večji. To naslavlja ne vem kam. To je stvar sindikata in sindikat je po ustavi skupno z zbornico in delovnimi organizacijami zadolžen, da poišče kriterije in na osnovi kriterijev, ki naj čimbolj odražajo princip nagrajevanja po delu, zgradijo sistem nagrajevanja, ne pa da nenehno razpravljajo, da je tako stanje. Saj vsi vemo zanj, zato naj se sindikat organizira in naj najde neke kriterije, da se bodo stvari premaknile. Seveda je treba iti v akcijo. Lažje pa je govoriti, da je treba nekaj narediti, kot pa začeti akcijo, v kateri se moraš kontrolirati z obstoječim stanjem, v akcijo, ki bo zahtevala dosti političnega napora.

Prej sem govoril o problemih zaposlovanja. Stvari ne moremo spreminjati, če ne bomo prestrukturirali našega gospodarstva. Kaj so nam potrebne nekatere delovne organizacije, ki so na meji rentabilnosti? Potrebujemo organizacije, ki bodo dajale akumulacijo, ki bodo ustvarjale dohodek, ne pa take, katere glavni cilj je, da preživijo same sebe.

(Nadaljevanje na 2. strani)

Ustvariti vzdušje sodelovanja in zaupanja

Samoupravljanje je v vsaki delovni enoti izredno važno, saj je temelj našega družbenega sistema in hkrati jamstvo zdravega in rentabilnega poslovanja. Gotovo to še prav posebej velja za delovno organizacijo, ki se šele oblikuje in ki ima hkrati tako važno nalogo, kot je namenska proizvodnja.

Ko smo se pogovarjali s predsednikom delavskega sveta te nove delovne organizacije za namensko proizvodnjo v Iskri Zorkom Raubarjem, smo se tega v polni meri zavedali, očitno pa je tudi sobesednik o tej odgovorni problematiki razmišljal, saj nam je pri vsej ljubeznivosti in neposrednosti vendar tudi tu in tam priznal, da vse še ni tako, kot bi želeli, da morajo še te ali one probleme razvozlati in izpopolniti organizacijo, kar je najlažje že takoj v začetku.

Zato je tudi že na prvo vprašanje o samoupravni organiziranosti v tej novi delovni organizaciji odgovoril dokaj obsežno in izčrpno, ne da bi postavljali fraze.

„Najprej bi rad povedal, da bom v nadaljevanju govoril izključno v svojem imenu in torej izražal le mnenja, ki so nastala na podlagi mojih izkušenj in informacij, ki so mi bile dostopne.

To seveda pomeni, da bo morda na podlagi novih dejstev potrebno stališča tudi spremeniti. Menim pa, da mnogo delavcev v naši delovni organizaciji misli podobno. Načela samoupravne organiziranosti so določena z zakonom o združenem delu, nekatera razmerja pa tudi z drugimi zakoni, ki so pravkar izšli. Tem smo prilagodili

naše specifične rešitve, ki veljajo za najbližjo bodočnost, ki bo tudi pokazala, ali so bile naše odločitve najustrenejše. Če bo vsakdanje delo pokazalo nasprotno, se bomo morali pač prilagoditi izkušnjam.

Menim, da bo bodoča samoupravna organiziranost ugodno vplivala na opravljanje nalog že zato, ker bodo temeljne organizacije manjše od dosedanjih in bodo rezultati dela tako neposredneje izstopali. V večjih temeljnih organizacijah se namreč marsikak slabši poslovni rezultat skriva pod odejo povprečja. V tem dejstvu vidim prednost nove organiziranosti pred dosedanjim.

Seveda bo treba prebroditi še marsikatero težavo: nekatere organizacije na primer bodo razmeroma majhne,

(Nadaljevanje na 2. strani)

Prva seja delavskega sveta DO ZORIN

V začetku tega tedna je bila v poslovni stavbi v Ljubljani prva seja delavskega sveta nove Iskrine delovne organizacije Zavoda za organizacijo in informatiko — ZORIN. Na njej so na predlog družbenopolitičnih organizacij v temeljnih organizacijah, ki tvorijo ta kolektiv — Biroja za industrijski inženiring, Centra za avtomatsko obdelavo podatkov in INDOK službe, imenovali prva predsednika in podpredsednika tega samoupravnega organa.

Za predsednico so imenovali Kristino Jamnik, za podpredsednika pa Staneta Galjota. Poleg njiju dveh je v delavskem svetu še 7 članov, skupno pa so iz vsake TOZD po trije.

Nova predsednica se je članom delavskega sveta zahvalila za zaupanje ter tudi že obrazložila osnovne smerice dela tega organa v prihodnje. Poudarila je, da se bo delavski svet v tem prvem obdobju po konstituiranju zlasti zavezal za čimprejšnji sprejem statuta delovne organizacije, za izdelavo samoupravnih sporazumov o slobodni menjavi dela in planu, najprej

pa bo treba preučiti razvojne možnosti ZORIN, ki morajo biti v skladu s potrebami uporabnikov, kot tudi razvojnimi možnostmi posameznih TOZD v ZORIN.

Po tej prvi ustanovni in razširjeni seji, katere so se udeležili tudi predstavniki družbenopolitičnih organizacij iz BII, CAOP in INDOK, se bodo delegati delavskega sveta v kratkem sešli tudi že na drugo zasedanje. Na njem bodo med drugim preučili vprašanje sprejema oddelka za Standardizacijo, ki deluje zdaj v okviru skupnih služb SOZD, razpravljali o formiranju skupnih služb v okviru ZORIN ter med drugim tudi preučili problem prostorov, kar je trenutno najhujša ovira za uspešen začetek dela tega novega kolektiva, skupnega pomena za vso Iskra.

Dr

Modernizacija železniškega prometa

Poročali smo že, da so 25. maja v Kopru slovesno odprli novo potniško postajo za železniški promet. Pri opremlitvi nove proge in terminala je sodelovala TOZD Inženiringi iz delovne organizacije Avtomatike. Modernizacija omenjenega dela železniškega prometa sodi v sklop izvajanja programa modernizacije slovenskih železnic.

Danes si oglejmo, kakšen je bil delež Avtomatike in kaj je potrebno še narediti, da bo železniški in luški promet v okviru srednjeročnega načrta modernizacije slovenskih železnic lahko zadovoljil interes uporabnikov.

Celotni koprski kompleks obsega potniško in tovorno železniško postajo in cestni prehod Bertoki. Sama dela na modernizaciji železnice potekajo v dveh fazah, ISKRA-AVTOMATIKA oz. TOZD Inženiringi je modernizirala SV (signalno varnostne) in TK (telekomunikacijske) naprave v prvi fazi izgradnje tovarne in potniške postaje. Na tovarni postaji je vgradila SV naprave v vseh obstoječih tirih ter centralo, iz katere upravlja dispečer promet na določeni progi ali vozlišču. Na potniški postaji pa je bil vgrajen en del SV naprav in vse pripadajoče TK naprave. Tako SV kot TK naprave imajo pri odvijanju železniškega prometa važno vlogo, ker zagotavljajo večjo varnost prometa, prepustnost in prevozno moč postaj in proge, komercialno hitrost vlakov, zmanjšanje števila prometnega osebja in manjše stroške poslovanja.

Za povezavo med obema postajama ter za rednost in varnost prometa je bilo položeno tudi 3 km progovnega bloka, ki služi za povezavo TK in SV odvisnosti med obema postajama. Avtomatski progovni blok omogoča razdelitev medpostajnih odsekov na vmesne prostore odseke ter zavaruje obe smeri s prostornimi signali. Na ta način se poveča gostota zaporednih vlakov, ker si vlaki sami pri vožnji avtomatično krmilijo signale na progi ter tako omogočajo pravilno zaporedje voženj v določeni smeri.

Na tovarni postaji je bila zgrajena tudi ŽAT centrala sistema OM/60 v

(Nadaljevanje na 6. strani)

Samoupravni sporazum Gorenja in Iskre

Iskra — Široka potrošnja in Gorenje sta 5. t.m. podpisala samoupravni sporazum o združevanju dela in sredstev za proizvodnjo elektromotorjev za hermetično zaprte kompresorje. Udeležba Gorenja v tej investiciji je 14 %. Novi obrat bo izdeloval 1,2 milijona motorjev letno in so namenjeni za kompresorje Danfoss. Le-te bo Gorenje izdelovalo v nastajajoči novi tovarni v Črnomlju, v izgradnjo katere je svoj delež vložila tudi Iskra — Široka potrošnja.

Program prireditve dneva Iskre

V Zajčji dobri, kjer bo letošnja prireditev že tradicionalnega praznovanja dneva borca in dneva Iskre ter 30-letnice pokrovitelja prireditve DO Avtomatike, boste lahko spremljali sledeč program, ki se bo odvijal od 8. do 21. Osrednji program prireditve bo potekal od 10. do 11.

- prihod udeležencev in podelitev paketov
- pozdravni govor predstavnika DO Avtomatika
- pozdravni nagovor predstavnika mesta Ljubljane
- pozdravni nagovor predstavnika ZZB SOZD Iskra
- slavnostni govor
- razdelitev nagrad in priznanj
- pozdravno pismo tovarišu TITU
- predaja prehodne zastave
- kulturno-zabavni program

Tokrat vam ob priliki seznanjanja s programom prireditve predstavljam ansambel Prah, ki bo sodeloval v kulturno-zabavnem delu prireditve.

Namenska proizvodnja zares temeljna DO

(Nadaljevanje s 1. strani)

Namenska proizvodnja naj bi bila zato še posebej tudi področje za uveljavljanje znanja in izumiteljstva. Vsi moramo pomagati domovini pri kreptitvi miru in varnosti, tisti, ki imajo visoke razumske sposobnosti in ideje, še posebej! Z rokami in s stroji, za glavo in vizijo sodelujemo vsi pri nalogah naše namenske proizvodnje!

Ker je pri tej namenski proizvodnji potrebno ne samo delo v tej enoti neposredno zaposlenih, ampak podpora vseh nas, je razumljivo toliko bolj nujno tudi to, da o vseh zadevah namenske proizvodnje in problemih, zvezanih z njo, tudi v zvezi z delovnimi pogoji, načinom nagajevanja, urejanjem stanovanjskih in drugih vprašanih življenjske ravni prizadeto razpravljamo vsi.

Naša namenska proizvodnja mora biti resnično skrb nas vseh in naši samoupravni organi morajo tej dejavnosti posvečati še posebno pozornost. Posebni pozornosti in popularizaciji te nove dejavnosti v krogu naše delovne družine so namenjene tudi te vrstice.

Mara Ovsenik

DELOVNA ORGANIZACIJA NAMENSKE PROIZVODNJE

Ustvariti vzdušje sodelovanja in zaupanja

(Nadaljevanje s 1. strani)

zato se postavlja vprašanje, ali bodo lahko, vsaj v prvih dneh, ustvarjale za življenje potreben dohodek. Najti bomo pač morali ustrezne rešitve, podlago zanje pa smo že predvideli v naših samoupravnih aktih.

Ali se vam zdi, da je zaradi odgovorne narave dela v vaši delovni organizaciji poglobljena samoupravna demokracija še toliko bolj potrebna?

„Vsekakor se bo morala samoupravna demokracija, še bolj uveljaviti. Že po naravi stvari bodo bodoče manjše enote omogočile poglobljeno samoupravno dejavnost, ki bo vsakemu delavcu omogočila več vpliva na življenje samoupravne enote, kot pa bi ga imel v veliki enoti.“

Tu pa bi rad omenil nekaj, kar se mi zdi, da je važno. Doslej smo se — ne samo pri nas — sklicevali na ustavo in zakon o združenem delu ter vneto delili tako organizacije kot sredstva itd. To je seveda prav, saj se s tem približujemo našim ciljem — poglobitvi in razširjenju samoupravnih pravic, ki naj sežejo do zadnjega delavca. Sedaj pa moramo začeti misliti tudi na združevanje, tako dela, kot sredstev, kajti samo po tej samoupravni poti bomo pripravili pogoje za racionalno poslovanje, ki je eden naših važnih ciljev. Zakon o združenem delu to omogoča in celo terja.

Lahko rečem, da je tudi na tem področju delo dobro zastavljeno in je le od nas vseh odvisno, ali bomo to pot uspešno nadaljevali. Velika odgovornost bo na primer ležala na delavcih skupnih služb in ostalih temeljnih organizacij skupnega pomena za delovno organizacijo. Samo če bodo te službe hitre, učinkovite in uspešne v korist vseh, bo mogoče zamišljeno organizacijo privedi do želenega cilja.

Ali ste se povezali tudi z delavskimi sveti in poslovnimi organi v drugih delovnih organizacijah in tudi znotraj SOZD Iskra?

„Kolikor mi je znano, je do nekaterih stikov že prišlo, predvidevam pa, da bo do večjega sodelovanja prišlo skoraj samo po sebi.“

Glede poslovnih organov, tako naših, kot izven naše delovne organizacije, želim in se bom trudil, da bi dosegli vzdušje zaupanja in sodelovanja med njimi in delavskim svetom. Dosedanje izkušnje potrjujejo mnenje, da bomo v tem prizadevanju uspeli.

Upam tudi, da ne bo težav pri sodelovanju z drugimi delavskimi sveti. Večini je znano, zakaj je bila ustanovljena ta delovna organizacija: ne samo v interesu naših delavcev, ampak tudi v interesu celotne Iskre in celo naše družbe.

Kako ste prebродili začetne pomisleke pri ustanavljanju te nove delovne organizacije? Ali ste zdaj dosegli potrebno enotnost?

„Na začetku smo res imeli kar dovolj pomislekov. Nekaj jih je še ostalo in jih bomo morali končno premagati, da bo delo res dobro steklo. To zadeva na primer nekatere še vedno nerazčiščene odnose in podobno. Menim pa, da je normalno, če se v začetni fazi pojavlja tako stanje. Gre pač za probleme sodelovanja partnerjev, ki imata isti končni cilj ob različnih interesih: interes kupca na primer je, da dobi čimkvalitetnejši in čimcenejši izdelek, interes proizvajalca pa seveda, da tak izdelek proizvede s čimmanjšim vložkom dela in sredstev, da doseže ustrezen dohodek.“

Tu so dalje še na primer pogoji prevzemanja, dobavni roki in še kaj. Te probleme poznamo tako delavci, kot tudi naši poslovni organi. Znani so tudi poslovnim organom SOZD, ki so nam obljubili pomoč. Prepričan sem, da bomo končno dosegli skupen jezik.“

Ali ste zdaj, po novem uspelem referendumu, že dosegli trdno notranjo solidarnost? Ali je dovolj pojasnjevanja?

„Pojasnjevanja vsekakor ni bilo premalo. Nekaj zmede je bilo le v začetku, ko se je začelo govoriti o ustanovitvi te delovne organizacije. Od takrat pa, ko smo se odločili za referendum, je bilo pojasnjevanja zelo veliko — rezultat tega je uspeli referendum. Seveda je ostalo odprtih še vrsta vprašanj, od katerih sem jih nekaj že omenil.“

Na tem mestu bi rad opozoril še na neko važno dejstvo. Gre za poseben položaj, v katerem se bo znašla naša delovna organizacija in posamezne temeljne organizacije zaradi poslovanja v preteklem letu, ki ni bilo povsod enako dobro. Da bi si ustvarili pogoje za uspešen začetek poslovanja, bomo potrebovali tako dodatna finančna sredstva, kot tudi nekaj novih investicij. Tako bi odpravili v kolektivu vzdušje negotovosti in se izognili strahu, ki je v preteklosti večkrat določal način našega poslovanja, namreč strahu, ali bomo v tekočem mesecu zaslužili dovolj vsaj za svoje osebne dohodke.

Menim, da obstajajo pogoji, da bi v kolektivu vzbudili občutek večje socialne varnosti v tej novi delovni organizaciji, pri čemer pa bo seveda končna stopnja socialne varnosti zagotovljena samo z dobrim delom.“

Kaj so specifični problemi in specifične zahteve vaše nove delovne organizacije? Kakšno vlogo ste odmerili razvoju in inovacijam?

„V naši novi delovni organizaciji bo vsaj v začetku proizvodnja tekla nekako dvotirno. Po eni strani bomo še vedno imeli takomenovani „civilni“ program, po drugi pa seveda „poselnega“, ki pa bo močno odvisen od zahtev našega glavnega kupca. Če bomo od njega dobivali dovolj nalog, bo najbrž začel ta del proizvodnje prevladovati.“

Kar zadeva razvojno in inovacijsko dejavnost sem mnenja, da je tu naše glavno bogastvo v sposobnih kadrih, katerih znanja pa do sedaj bodisi nismo znali izkoristiti, bodisi nismo znali ustvariti potrebnih pogojev za uspešno delo. Sicer pa velja tudi za to področje podobno, kot sem že prej omenil za proizvodnjo: če nas bo kupec zalagal z nalogami, bo ta dejavnost dobila oziroma ohranila ustrezno mesto. Seveda so potrebne tudi pobude z naše strani in mislim, da jih ne bo manjkalo.“

Kako pa gledate na morebitno vprašanje prelivanja sredstev ali kakšne posebne ureditve znotraj vaše nove delovne organizacije?

„Prelivanja sredstev iz posebne proizvodnje v civilno seveda ne sme biti, prav tako pa ne bi bilo smotno prelivanje v obratni smeri. Mnenje večine delavcev je, da je prelivanje do sedaj potekalo predvsem v tej drugi smeri. Zaradi tega bomo morali ustvariti pogoje, da to ne bo več potrebno. Stanje v dosedanjih temeljnih organizacijah se je pač nekoliko razlikovalo, končni rezultat pa je bil večinoma enak, to je nezadosten in je bilo zaradi tega nagajevanje tudi temu ustrezno.“

Posledice takega nagajevanja je bila velika fluktuacija delavcev, ki jo je bilo zelo težko zadrževati. Rešitev tega vprašanja bo izredno pomembna za novo delovno organizacijo, saj bi bila velika škoda, če bi nam tudi sedaj odhajali izkušeni kadri, ki so dolga leta nosili vso težo razvoja in proizvodnje. Z urejenim nagajevanjem po delu, uspešnim reševanjem stanovanjskih vprašanj pa tudi z dvigom splošnega standarda v najširšem pomenu se bomo morali spopasti s to težavo.

Prva in najvažnejša naloga pa bo vsekakor, da si delo v tehnološkem smislu tako organiziramo, da bomo sposobni svoje naloge pravočasno in kvalitetno opravljati. Glede tega je bilo doslej od našega kupca največ očitkov in reči moram, da tudi večkrat upravičenih.

Ker v prvem času ne bomo mogli izvesti kakih posebno velikih preselitev, s čimer bi tudi lokacijsko zaokrožili temeljne organizacije, bodo ostali delovni pogoji začasno pač ostali nespremenjeni. Morda bo prišlo le do kakšnih manjših prilagajanj, če bodo le-ta seveda potrebna.

In za konec še beseda o vprašanju združevanja in mestu nove organizacije v celotni strukturi SOZD Iskre.

„Nova delovna organizacija, ki ji sicer pravimo, da je posebnega pomena, se enakopravno združuje v SOZD Iskra in seveda v samoupravnem smislu zaseda enakovredno mesto, kot ostale delovne organizacije. Ostaja pa vendar v veljavi dejstvo, da bo uspešno delo nove delovne organizacije zelo pomembno tako za Iskro kot za republiko, kot sem že prej omenil.“

Obvestilo

Odbor za pripravo proslave dneva Iskre prosi vse temeljne organizacije in delovne skupnosti SOZD Iskra, da pisnim prijavam njihovih udeležencev priložijo fotokopijo potrdila o vplačanem znesku (160 din na udeleženca). Denar naj nakažejo na žiro račun: 50102-726/3-92126; Iskra-Industrija za avtomatiko Ljubljana, Savska c. 3

ISKRA COMMERCE, LJUBLJANA

POGOVOR Z MIROM STEGNARJEM

Tudi servis se bo moral bolj profesionalizirati

Na željo vodstva SOZD in Iskre Commerce je dolgoletni vodilni delavec v Iskri Miro Stegnar pred nekaj mesecem dni prevzel dolžnost individualnega poslovnega organa v temeljni organizaciji Servis, ki deluje, kot je znano, v okviru Iskre Commerce.

Ceprav Mira Stegnarja mnogi v Iskri dobro poznajo, saj ima domala v vsakem Iskrinem kotičku mnogo prijateljev, je le prav, da ga predstavimo tudi v našem tedniku.

V Iskri se je zaposlil pred 22 leti. Začel je v Kranju kot telefonski mehanik. Kmalu je končal tudi srednjo tehniško šolo — elektrosmeri. Delovna pot ga je nato vodila med organizatorje, iz Kranja pa se je leta 1962 službeno preselil v Ljubljano, čeprav je še naprej ostal „s srcem“ rojeni Tržičan. Že leto pozneje se je začel ukvarjati s servisno problematiko v okviru PSO, po 1. 1964 je postal tudi vodja servisne operative, nato pa vodja servisne tehnične službe.

Z reorganizacijo Iskre Commerce se je razformiral tudi servisni sektor. Tehnična služba in služba za preskrbo z rezervnimi deli sta se pridružila branžnim direktijam, servisna operativna se je priključila direktiji Domači trg v Iskri Commerce. Po še nekaterih „vmesnih“ nalogah je Miro Stegnar leta 1975 postal pomočnik direktorja delovne organizacije Iskra invest servis, s 15. majem letos pa je ponovno „presedlal“ med serviserje. Ves ta čas je ob delu tudi študiral, tako da je zdaj elektroinženir in absolvent visoke ekonomske komercialne šole iz Maribora.

„Zelo dobro sem se počutil v ISE,“ poudarja Miro Stegnar, „moj nenaden odhod pa je zaradi naglice kar precej kadrovsko ohromil ta prijeten kolektiv. Nekateri so se celo jezili, ko sem šel, toda, kaj sem mogel drugega.“

Takoj, ko je zvedel da mora v Servis, je Miro Stegnar pripravil kratkoročni program dela, kije bil tudi osnova za ta intervju.

Za eno prvih nalog si je direktor Stegnar začrtal konsolidacijo obstoječe organizacije servisa. V zvezi s tem, nam je povedal tole:

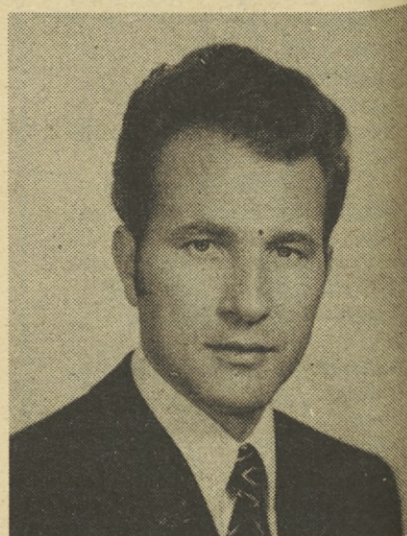
„Organizacija TOZD Servis je bila sprejeta že pred letom dni, vendar je ni nihče uresničeval. Zato tudi nista zaživela zastavljena organizacijska shema in razporeditev del. Ena prvih naših nalog bo zdaj prav konsolidacija na področju organizacije dela, zlasti v strokovnih službah TOZD. Pri tem se zaenkrat še ne bomo spuščali v servisno operativno, kajti menim, da bomo morali organizacijo dela in nalog v naših servisnih delavcih po Jugoslaviji izpeljati postopoma, za to pa je potrebna predhodna podrobna analiza sedanjega stanja.“

Seveda pa v Servisu v Rožni dolini, s tem, ko trenutno urejajo organizacijo dela v strokovnih službah, nikakor ne bodo porinili Iskrinih servisnih delavnic, torej stroge operative, na „stranski tir.“ Obratno. Za dobro organizacijo dela v naših servisih je predhodno potrebna dobra organizacija strokovnih služb, ta organizacija pa bo omogočila najtesnejšo povezanost teh služb s servisnimi delavnicami.

Glede na to, da predstavlja naše delovno področje tudi izredno zahtevna dela, pričakujemo sodelovanje vseh, ki bi lahko pripomogli, da bo ta naša organizacija zaživela. Pomoč nam bo vsekakor potrebna in upamo, da bodo tudi vse obljube, ki smo jih že dobili, zares uresničene.

Želim, da bi ves kolektiv čimprej dobil občutek, oz. na podlagi dejstev prišel do spoznanja, da je bila ta reorganizacija potrebna, upravičena in končno tudi v njegovo korist.

Mara Ovsenik

Miro Stegnar.

„Po tem, začetnem, posegu v strokovne službe, bomo namenili vso pozornost prav servisnim delavnicam, torej naši operativi,“ je v zvezi s tem poudaril Miro Stegnar.

Kako pa trenutno ocenjujete delo Iskrinih servisov?

„V tem času, kar nisem bil v servisu, se je delež širokopotrošnih izdelkov v dejavnosti Servisa zelo povečal, precej pa se je zmanjšala njegova angažiranost na področju profesionalne tehnike. To pa nikakor ni v skladu z Iskrinim srednjeročnim razvojnim programom. Drugače povedano. Naš delež servisiranja izdelkov široke potrošnje je daleč nad količinskim deležem v proizvodnem programu DO Široka potrošnja v SOZD Iskra, delež servisiranja izdelkov profesionalne tehnike pa je premajhen. Na takšen odnos je, seveda, vplivalo več razlogov, toda na dlani je, da se bo moral Servis bolj profesionalizirati.“

Katere pa so druge naloge, ki ste si jih zahtevali v bližnjem obdobju?

„Izdelati moramo srednjeročni plan razvoja TOZD za obdobje od leta 1981 do 1985 ter uskladiti ta načrt s potrebami Iskrinih temeljnih in delovnih organizacij ter tržišča. Gre zlasti za nadaljnjo razširitev servisne mreže ter s tem tudi za združevanje sredstev, ki jih bo morala celotna Iskra vložiti v to mrežo.“

Kaj pa boste ukrenili na področju zagotavljanja kakovosti servisnih storitev?

Prav kakovosti teh storitev, pri tem pa ne mislim zgolj samega popravila, pač pa vse — od sprejema stranke do postrežbe itd. — bomo morali v prihodnje nameniti še več pozornosti. Nikoli ne smemo biti zadovoljni sami s seboj.

S kakovostjo servisiranja pa sta najtesneje povezana tudi kadrovska zasedba in pa opremljenost servisov. Kakšnega bolj kritičnega kadrovskega problema trenutno nimamo, mnogo huje pa je z opremljenostjo servisov z instrumentarijem. Vse preveč smo v Iskri vlagali v servisne prostore, daleč premalo pa v instrumentarij. Res je, brez prostorov ni servisa, toda med golimi stenami tudi ni servisne dejavnosti. Miza in stol ter streha nad glavo še nista servis.“

In kaj boste konkretno storili?

Že smo izdelali program nabave potrebne servisne opreme. Predvidimo tudi v njegovo korist.

(Nadaljevanje na 3. strani)

Zgraditi sistem nagajevanja, ne pa nenehno razpravljati

(Nadaljevanje s 1. strani)

Take organizacije niso sposobne vložiti nič za razširjeno reprodukcijo.

To je treba začeti preganjati, zahtevati od vodilnih ljudi, da spravijo poslovanje na tak nivo, da bo dajal rezultate, dohodek, sicer pa naj ti vodilni ljudje gredo, če niso sposobni tega narediti.

Povedati moram, da je zastala ta akcija okoli periodičnih obračunov zaradi tega, ker to ni osvojeno kot stalna metoda dela, kot so zaključni računi. Vsake tri mesece bi morali delavci oziroma vsaj delavski svet oceniti stanje in pogledati, kaj bi se dalo izboljšati, ali je treba menjati plan. Pri odpravljanju slabosti bomo morebiti tudi morali analizirati, zakaj samoupravni sporazumi ne veljajo, zakaj se jih ne držijo, ali je problem, da so bili podpisani brez potrebe. Ne smemo dovoliti, da bi kompromitirali enega bistvenih elementov samoupravljanja, takim primerom se je treba odločno upreti.

Mislim, da je bolje, če do dogovora ne pride, če se tega dogovora ne misli držati, če to ni stvar medsebojnih interesov. Tako razumem te dogovore

Po navadi pa se neha pri dohodkovnih odnosih, tu se skrhajo samoupravni sporazumi, ker nihče noče povezovali dohodka od surovine do končnega proizvoda, da bi na tej osnovi ustvarjal dohodkovne odnose in medsebojne povezave, specializacijo itd. Pri nas vsak meni, da je, kar je prisluzil v okviru delovne organizacije, njegova last, ne pa da je to pravzaprav družbeni dohodek na družbenih proizvodnih sredstvih. Tudi v to bo treba vložiti napore, da premagamo pregrado, ki preprečuje, da bi uveljavili dohodkovne odnose. Ne moremo se zadovoljiti samo s tem, da govorimo o dohodkovnih odnosih, stvari pa ne gredo, kot bi morale. Čudim se gospodarstvenikom, saj bi z dohodkovno povezavo v produkcijski celoti imeli zagotovljeno tudi večjo stabilnost na nestabilnem tržišču.

in sporazume, da odražajo različne interese in da se na osnovi teh različnih interesov skuša najti skupni interes.

Sanacija, besede, živci...

Sanacija neke tovarne je navadno boleč proces, ki terja veliko truda in dobre volje. Pa še nekaj. Zdravljenje je lahko učinkovito šele tedaj, ko so znani povzročitelji bolezni. Pri tem pa se nemalokdaj zatakne. Prav rado se izkaže, da je prisotnih precej činiteljev, ki so vsak po svoje doprinesli svoj delež k nezaželenemu stanju in, da vsak od njih kaže predvsem napake drugih, svojih pa nikakor noče videti. Dejstvo, da je večino stvari mogoče razložiti na več načinov pa je navadno vedno prisotno in, če so prisotni še različni interesi, pride nujno do velikega števila nepotrebnih besed, ki ne povzročijo ničesar drugega kot slabo voljo in dezinformacijo.

Tudi med sanacijo TOZD Montaža iz Sp. Idrije je bilo izrečenih dosti takih besed. Še posebej, ker je prišlo do medsebojnega obtoževanja med „Montažo“ in njeno matično tovarno v Železnikih. Takšno stanje pa je seveda nujno povzročilo precej nezadovoljstva med delavci v Sp. Idriji, kot tudi v Železnikih, saj so posledice na koncu koncev le občutili oboji.

In kakšno je potem stanje danes? Se ve, kaj je bilo narobe? Kaj je bilo narejeno doslej in kako bo jutri? Ta vprašanja zanimajo marsikoga, predvsem pa delavce v Sp. Idriji in Železnikih.

Predsednik sanacijske komisije Peter Grčar je v tem trenutku vsekakor najbolj poklican objektivno odgovoriti na ta vprašanja.

Težave, ki so pripeljale do sanacije imajo svojo zgodovino. Bi nam jih lahko opisali?

V drugi polovici leta 1971 je bil ustanovljen obrat tovarne Elektromotorjev iz Železnikov. Tri leta pozneje je ta obrat bil postal TOZD pa čeprav ni imel niti kadrovskih, niti ekonomskih pogojev, saj so morali skupne službe TOZD še naprej opravljati v

1972	1973	1974	1975	1976	1977	1978
100	85	108	85	97	112	127

Ko smo iskali vzroke za stagnacijo v teh letih, smo ugotovili, da je glavni vzrok v slabi in nedodelani organizaciji dela. Nadalje smo še ugotovili nizko raven tehnične opremljenosti (zastarela, nezadostna in izrabljena oprema) ter slabo koriščenje zmogljivosti, neizkušenost kadrov – predvsem tistih, na katerih je ležalo najodgovornejše delo in nizka delovna zavest precejšnjega dela kolektiva.

Vsi ti vzroki so spremljali tovarno od samega začetka, na izgubo v letu 1977 pa so dodatno vplivale še neprestane motnje v preskrbi z materialom iz matične tovarne v Železnikih in – glede na vloženo delo in nizko proizvodnjo – previsoki OD.

Ob vsem tem pa je bilo še več manjših pomanjklivosti. Tu bi omenil predvsem: previsok izmet, začetek proizvodnje kompresorskega motorja, ki so ga spremljale težave pri uvajanju delavcev v proizvodnjo in sprejem večjega števila odpuščenih rudniških delavcev, ki še niso bili vajeni dela na traku.

Na osnovi tako ugotovljenih vzrokov in kompletne analize tovarne, smo izdelali sanacijski program z večjim številom ukrepov, ki so natančno določali, kaj je potrebno na posameznih področjih storiti, da bi prišla tovarna v dveh letih na zeleno vejo.

V tovarni so ta program sprejeli v celoti, tudi DS naše DO ga je sprejel tako, da so ga že v začetku 1978 začeli izvajati.

Kako je potekal začetek sanacije?

S krediti, ki so bili na začetku sanacije dani, je tovarna sicer prebodla finančne težave, vendar pa se je trdo delo saniranja zastavljalo zelo počasi.

ISKRA COMMERCE, LJUBLJANA

Tudi servis se bo moral bolj profesionalizirati

(Nadaljevanje z 2. strani)

ma bomo investirali za 8 milijonov dinarjev, zlasti v uvoz prepotrebnih instrumentov. Žal imamo nekaj problemov s pridobivanjem teh sredstev.

Kaj pa kadri?

Tudi izobraževanju kadrov bomo namenili dosti več pozornosti. Sploh bomo morali še bolj gojiti geslo, da je kakovost dela naša osnovna usmeritev.

Kaj pa nameravate storiti na področju posodabljanja tehnologije dela?

„S pomočjo računalnika trenutno obračunavamo le osebne dohodke in stroške poslovanja, vse ostalo pa moramo obdelovati ročno. Zaradi tega nimamo nobenih podrobnejših podatkov (razen finančnih) o gibanju zalog, asortimanu, nimamo evidence o naročanju rezervnih delov, dobav itd.

Železnikih. Šele leta 1976 so v Sp. Idriji začele nastajati skupne službe, konec 1977 pa so bile dokončno ustanovljene. Povedati je tudi potrebno, da proizvodnja v tem času ni dosegala vidnega vzpona. Če jo izrazimo v relativnem smislu in vrednost na zaposlenega izrazimo s 100, je bilo gibanje (po stalnih cenah) v naslednjih letih naslednje:

Ob izteku enega leta se je namreč že pokazalo, da je bilo nezaželenih težav toliko in takega obsega, da jih z obstoječimi kadri ni bilo mogoče reševati v predvidenih rokih. Tovarni je sicer uspelo v tem času izplavati iz izgube in celo ustvariti simbolični dobiček, vendar pa vidnega rezultata na ostalih področjih poslovanja ni bilo toliko, da bi bila možna sanacija že v tem letu.

Se pravi, da je prišlo do težav, ki so zavirale izvajanje sanacije. Bi nam povedali, kaj ste lahko ugotovili po enem letu sanacije in v kolikšni meri je bil program sanacije izveden?

Kot prvi in poglavitni ukrep v sanaciji je bilo postavljeno hitro naraščanje produktivnosti, ki naj bi se konkretno izrazilo v tem, da bi vrednost proizvodnje na zaposlenega porasla z 260.000 din v letu 1977 na 340.000 din v letu 1978 in 400.000 din v letu 1979.

Ukrep se je izjalovil, kajti ta vrednost je v letu 1978 dospela na komaj 290.000 din, plan za leto 1979 pa predvideval le 340.000 din, na zaposlenega. Torej zaostanek za eno leto!

Organizacija je bila pred začetkom sanacije na skrajno nizki ravni. To je veljalo za prav vsa področja, še zlasti pa za planiranje proizvodnje, nabavo in pretok materiala, obračun proizvodnje, kalkulacije in končno celotno tehnološko dokumentacijo proizvodnega procesa in vzdrževanja.

Organizacijo je bilo potrebno postaviti skoraj na novo, pri čemer niti DO, še manj pa TOZD, nista bili sposobni rešiti tega problema, zato je bilo delo poverjeno specializirani firmi – Razvojnemu centru iz Celja. Delo se je začelo s polletno zamudo, avgusta,

Milan Frankovič je tudi naš

Ogled sedanjega sejma izdelkov za civilno zaščito v Kranju smo povezali z aktualnim razgovorom, ki smo ga imeli z Milanom Frankovičem, zunanjim sodelavcem v delovni organizaciji Iskra, Namenska proizvodnja, strokovnjakom, ki je 7. 6. 1979 na sestanku predstavnikov vseh proizvajalcev za posebne namene, predstavnikov Gospodarske zbornice in Republiškega sekretariata za notranje zadeve prejel posebno častno plaketo in priznanje za zasluge in dosežke na področju naše civilne zaštite. Iz tehničnih razlogov mu plaketa ni bila izročena že decembra lani, ko mu jo je dodelil center za civilno zaščito pri Zveznem sekretariatu za narodno obrambo.

Vsekakor je to pomembno priznanje našemu sodelavcu, ki je, čeprav zunanji sodelavec, vendar posredno tudi član našega delovnega kolektiva. Tako je to priznanje Frankoviču priznanje tudi Iskri na sploh.

Zato smo tudi ogled kranjskega sejma in obisk pri Milanu Frankoviču povezali. V razgovoru je poudaril, da je bil tega priznanja zelo vesel: „Drago mi je bilo, da sem plaketo dobil, hkrati pa menim, da je to tudi priznanje za Iskro samo!“

V zvezi s tradicionalnim sejmom ci-

vendar tudi pozneje ni bila delovna vna na potrebni višini. Krivda za to je bila predvsem na samih ljudeh, ki so bili zadovoljni za izvedbo te organizacije. Res je, da so bili ti ljudje zelo obremenjeni, vendar je bila teža tega problema tako velika, da je ne spodbija nobeno opravičilo. Namesto v četrto leto, bo delo končano predvidoma v enem letu (IX. 1979).

Postavljanje organizacije in uvajanje sistema so zastavili na vseh področjih hkrati in zato ni bilo še zaključeno na nobenem, ampak je potekalo ponekod z večjo, ponekod z manjšo intenzivnostjo.

Preskrbe z materialom, predvsem iz Železnikov, ni uspelo sanirati, čeprav je bilo v tej smeri zastavljeno največ sil. Ta problem je povzročal skozi vse leto hudo kri in nekajkrat privedel do resnih sporov med tovarnami.

Očitno je šlo za premočno odvisnost od nekdanje matične tovarne v Železnikih, ki za redno oskrbo obeh tovarn s sestavnimi deli ni imela več zadostnih zmogljivosti (še zlasti ne v ljudeh, zagotovo pa so bile obstoječe zmogljivosti preslabo izkoriščene. In tu je bilo največ krivde.

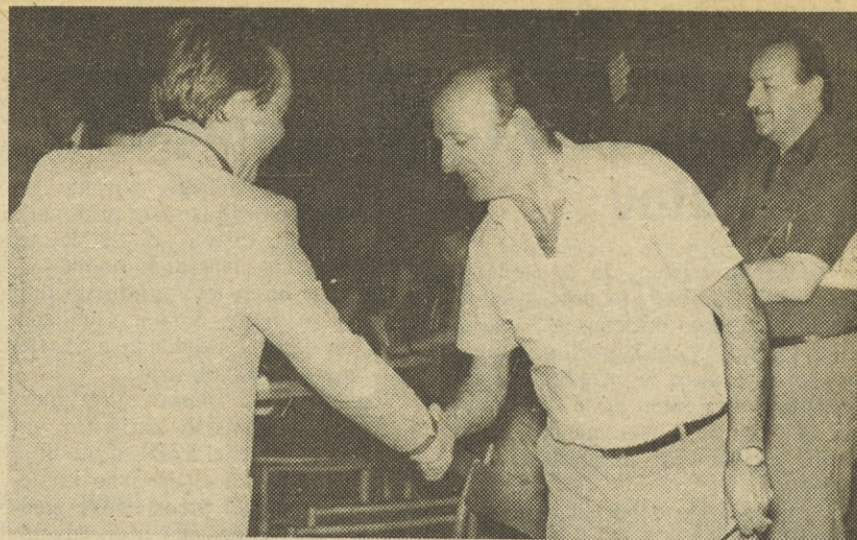
Investicijski program modernizacije proizvodnje se je zakasnil približno za eno leto in s tem tudi ustrezno zavrl napredek proizvodnje. Razlogov za to je bilo več. Med njimi sta najbolj izstopala prepozna odobritev kreditov in podaljševanje dobavnih rokov s strani proizvajalcev opreme. Tudi gradbena dela so se zakasnila in to nekaj zaradi projektov, nekaj pa zaradi izvajalcev del in sorazmerno hude zime.

Kvaliteti je bilo v minulem letu dan povsem drug poudarek. Kontrola se je poostрила in evidenca izboljšala, vendar zastavljeni cilj le ni bil dosežen. Planirano znižanje izmeta je sicer bilo pogojeno z novo proizvodno opremo, ki se je zakasnila za eno leto, toda kljub temu je bilo prisotne še precej malomarnosti.

Disciplina, ki je bila prej v kolektivu izjemno nizka, se je v minulem letu bistveno izboljšala. Dvignila se je delovna zavest, popravil občutek za red tako, da so ljudje sprejemali delovna navodila brez ugovarjanja. Uspešno pa se je izkazala vgraditev nekaterih stimulativnih elementov v sistem nagrajevanja.

Zahteva sanacije je bila, da se število zaposlenih v proizvodnji ne sme povečati. To je bilo izpolnjeno. Pa tudi skupno število zaposlenih (z režijo vred) je bilo lani nižje, kot v zadnjih mesecih leta 1977.

Glede osebnih dohodkov je bila zahteva sanacijskega programa, da se zamrznejo na ravni iz leta 1977, vsaj dokler periodični obračun ne bi pokazal pozitivnega finančnega rezultata. Obračuna ob polletju in tričetrtletju sta bila pozitivna. Torej zadržka za izplačevanje normalnih OD ni bilo. V sanacijskem programu je bilo namreč rečeno: normalnih OD pri čemer vsekakor ni bilo mišljeno visoko povečanje OD, ampak le za toliko, kolikor

Milan Frankovič prevzema medaljo za kakovost, ki jo je Iskra prejela na sejmu sredstev za CZ za ročno sprejemno-oddajno postajo RT1F6/8.

vilne zaštite pa je nadaljeval: „Iskra s sredstvi telekomunikacij in nekaterih merilnih naprav lahko nastopa na teh specializiranih sejmih. Ker pa ta sejem dobiva vse večji družbeni in gospodarski pomen, je razumljivo, da dobiva tudi vse več interesentov za svoje dosežke na tem področju, ki jih na tem sejmu razstavljajo. Druga stvar pa je dejstvo, da se kaže tudi po konkurenci v območju opreme in dobave sredstev za civilno zaščito izjemen napredek. Vsekakor smo v okviru Iskre dosegli tu že lepe rezultate.“

Kot prejšnja leta je tudi letos posebna komisija sejma, v kateri so bili predstavniki Zveznega sekretariata za narodno obrambo in civilno zaščito,

ocenjevala najboljše razstavljene eksponate, predvsem nove proizvode, glede učinkovite uporabe v enotah civilne zaštite. Medalje za kvaliteto je tudi letos dobila Iskra – Telekomunikacije Kranj za ročno radijsko postajo sprejemno-oddajno R-11 F-6/88“.

Ob koncu je Milan Frankovič še poudaril, da ima po njegovi sodbi specializirani sejem v Kranju tudi splošen komercialni pomen in, da se ga je do sedaj udeležilo že rekordno število ljudi. Ta sejem je končno vse bolj pomemben tudi zaradi informiranja širokega kroga javnosti in vzajemnega spoznavanja dosežkov na tem področju. Mak

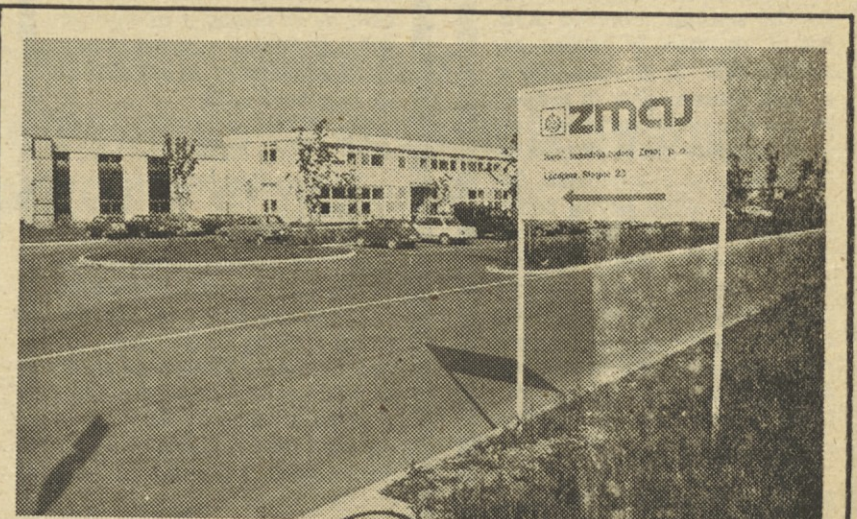
z zavestjo in disciplinirano izvajajo njihova navodila. Rezultat je visok dvig proizvodnje in odprava zastojev.

Tako lahko ugotovimo, da so se začele v letošnjem letu zadeve krepko popravljati in to predvsem zaradi zelo tesnega sodelovanja med odgovornimi ljudmi obeh organizacij, ki je bilo prej odsotno. Do maja se je normalizirala tudi preskrba z materialom tako, da tudi to več ne povzroča motenj v proizvodnji.

Pri analizi izpadov dobav v preteklosti smo ugotovili, da so se zmogljivosti za izdelavo polizdelkov v Železnikih povečale za cca 7 %, proizvodnja motorjev v Idriji in Železnikih pa kar za 25 %. Da so v Železnikih tem potrebam zadostili, so morali uvesti tri izmene in izredno precizno planirati proizvodnjo. Vsaka motnja, bodisi zaradi bolniških izostankov, bodisi zaradi nerednih dobav železarn, je nujno morala povzročiti izpad v dobavi Sp. Idrije in če so bile v zadnjih pol leta te dobave v glavnem redne, je to dokaz, kako v Železnikih s skrbjo obravnavajo to vprašanje.

V tem času je bila dograjena tudi nova hala, oprema je že tu in tako že sedaj pričakujemo večjo proizvodnjo in manjši izmet. To velja predvsem za proizvodnjo kolektorskih motorjev.

Proizvodnja kompresorskih motorjev za TGO – Gorenje je dogovorjena in podpisana stvar. Podpisan je sporazum o skupnem vlaganju, dohodkovnih odnosih in količinah za prihodnjih nekaj let. Vrednost te nove investicije je 217 milijonov dinarjev, opremo bomo naročili v štirih mesecih in računamo, da bo dobavljena do sredine leta 1980, proizvodnja v novem obratu pa naj bi stekla že v septembru istega leta. Do januarja prihodnjega leta pa naj bi preskrbovali tovarno kompresorjev TGO v Črnomlju iz sedanjega traku kompresorskih motorjev. Tako bi se do leta 1980 proizvodnja več kot podvojila in tovarna bi prišla po proizvodnji na drugo mesto v občini. Boris Čerin

STEGENJSKI KOMPLEKS se razteza v dolžini enega kilometra. Poslovni obiskovalci pa morajo pri iskanju neke tovarne zaviti na dve, ali več dvorišč, da najdejo pravo. Zmaj je to uredil praktično: ob cesti je postavil kazipot. Praktično bi bilo, če bi se drugi naredili tako.

Priprave na XI. zbor gorenjskih aktivistov

Že samo dejstvo, da se srečanja gorenjskih aktivistov in borcev redno vrstijo vsako leto od leta 1969 naprej in da so vse bolj obiskana in priljubljena, potrjuje, da je ta prireditev dobila svoj družbeni pomen in da so jo sprejeli za svojo ne le nekdanji aktivisti in borci, ampak tudi prebivalstvo Gorenjske.

Zbori izražajo želje nekdanjih gorenjskih aktivistov in borcev NOB, da se srečujejo in obnovijo prijateljstvo ter spomine na dni boja, hkrati pa priložnost, da svoje izkušnje posredujejo tistim, ki danes prevzemajo odgovorne naloge v družbenopolitičnem življenju.

Vsakoletno srečanje je tudi priložnost, da izrazimo svoje priznanje in zahvalo ljudstvu, ki je podpiralo osvobodilni boj, zlasti partizanskim krajam in ljudem. Brez tega — zlasti v razmerah, kot so bile med okupacijo na Gorenjskem — ne bi bilo mogoče niti politično niti vojaško uspešno delovati.

Ena izmed temeljnih nalog zborov aktivistov je negovanje in razvijanje tradicij narodnoosvobodilnega boja in socialistične revolucije. Ta srečanja so povezana s proslavami in spomini na veličastne dogodke iz osvobodilnega boja na tleh Gorenjske. To naj bi vzpodbudilo nekdanje borce in aktiviste, da bi prispevali svoje osebne spomine in pričevanja ali ohranjene dokumente, da bi lahko čimbolj točno osvetlili zgodovinsko dogajanje. Zbori naj bi dajali naši družbi nove pobude za ohranjanje tradicij in zlasti za razvoj muzejskih, arhivskih in drugih ustanov, ki se strokovno ukvarjajo s proučevanjem in ohranjanjem zgodovine NOB.

LETOŠNJI ZBOR BO NA RUDNIKU PRI KAMNIKU

Letošnji XI. zbor gorenjskih aktivistov in borcev NOB bo 24. junija 1979 ob 10. uri na Rudniku, majhni

vasici blizu Volčjega potoka pri Kamniku. Letošnji zbor se pridružuje številnim prireditvam ob 60-letnici KPJ, SKOJ in naprednih sindikatov. Zborom se bodo letos pridružili tudi aktivisti in borci občine Ljubljana-Siška, ki je bila vključena v Skofje-lško in kamniško okrožje.

Organizacijski odbor za pripravo 11. zbora gorenjskih aktivistov pri občinski konferenci SZDL Kamnik je prejšnji teden sklical tiskovno konferenco in seznanil predstavnike sredstev javnega obveščanja o dosedanjih pripravah na letošnjo prireditev, ki poteka od decembra lani.

Slavnostni govornik na letošnjem zboru bo Albin Vengust, predsednik izvršnega sveta skupščine mesta Ljubljane. V kulturnem programu bo poleg združenih pevskih zborov nastopila godba na pihala, sodelovali bodo tudi recitatorji kamniške gimnazije in folklorna skupina.

Vasico Rudnik so izbrali zaradi

lokacije, ki je bilamed vojno zelo pomembna za osvobodilno gibanje. Blizu je bila partizanska bolnišnica Triglav, v neposredni bližini je leta 1943 pričela delati prva partizanska tiskarna na Gorenjskem. Rudnik je veliko prispeval k narodnoosvobodilnemu gibanju, med vojno je bil tudi požgan. Tam je bilo stičišče kurirskih poti, blizu so bila srečanja aktivistov.

Organizatorji pričakujejo okrog 6.000 udeležencev. Poskrbljeno bo za parkirni prostor. Krajanje Rudnika in Volčjega potoka so pripravljene na prireditve. Mladi so opravili veliko prostovoljnega dela, obnavljajo tudi enega od bunkerjev. Na travniku, kjer bo letošnje srečanje, bodo mladi kmotvalci organizirali tekmovanje koscev. Mladi bodo uredili tudi spominska obeležja. Udeležencem, ki bodo na Rudnik prišli z osebnimi avtomobili, priporočamo naslednjo relacijo: Šmarca-Hudo, delavcem in občanom Kamnika in bližnje okolice pa priporočamo, naj pridejo peš. Od Kamnika do Rudnika je komaj pol ure hoje. Podrobnejše informacije o letošnjem zboru spremljajte v Glasilu in dnevnem tisku.

Alojz Boc

V okviru akcije „Nič nas ne sme presenetiti“ je bilo konec maja na Stadionu S Strazišču tekmovanje gasilskih enot, v katerih je sodelovalo tudi veliko Iskrašev.

O delu na tekočih trakovih

Prejeli smo prispevek Franca Gučka iz TOZD TEA. V njem kritično piše o položaju delavk na tekočih trakovih. Prispevek bi bil objavljen že pred meseci, vendar je nekje obležal. Nekaj resnice o problemih na tekočem traku vendarle prinaša, zato ga objavljamo in pričakujemo, da se bo v zvezi z omenjeno problematiko oglasil še kdo. Delavec ali strokovna služba. Urednik

Lani je bil v glasilu Iskra objavljen obširen sestavek o problematiki tekočih trakov. Delavkam ob trakovih je obetala boljše čase, to je postopen prehod na skupinsko delo. V članku je omenjena analiza o problematiki tekočih trakov nakazala možne spremembe: obvezno rekreacijo med delom, povečanje števila odmorov, največ desetletno delo na traku itd.

Resnica je nekoliko drugačna, za delavke celo boleča. Naj navedem nekaj dejstev na primeru tekočega traku montaže trifaznih števecv:

— število odmorov in njihova dolžina je še vedno ista

— na tem traku delajo nekatere delavke že več kot 20 let

— z uvedbo WF se je povečala norma.

Zanimivo je, da se trak ne ustavi niti, kadar razdeljujejo osebni dohodek, prehranske bone ipd. Delavke zastoj nadomestijo kot vedo in znajo. Podobno je v primeru zborov delavcev. Zamujeni čas oz. manjkajoče število števecv nadomestijo naslednji dan, tekoči trak steče malo hitreje.

Ob vsem, kar je povezano s problematiko tekočih trakov, se mi samo po sebi zastavlja strah vzbujajoče vprašanje: do kakšne meje lahko izkoriščamo delavke ob tekočih trakovih? Vendar meja je. Tudi meja izkoriščanja. Bodimo vsaj enkrat pošteni vsaj do tistih, ki za nas in namesto nas delajo!

Če vsega tega ne razumete, vzemite tri in pol kg težak števec, ga vzdignite do višine obraza in ga tako držite 30 sekund. Sledi osem sekund odmora, nakar kratkotrajno operacijo ponavljajte osem ur, lahko tudi vse leto, ali kar 20 let.

F.G.

ODPRAVA V ORTLER

Planinska sekcija Iskre Elektromehanike Kranj bo priredila za izkušene planince „mini odpravo“ v pogorje Ortler v dneh od 30. junija do 4. julija.

Vodja odprave Jaklič bo točen program sestavil na podlagi prijave, katere sprejema Volga Pakj (tel.: 2822 — tajništvo ERO) do petka 8. junija. Število udeležencev bo zaradi zahtevnosti ture omejeno na 16!

Vabljeni!

ISKRA

Industrija za telekomunikacije, elektroniko in elektromehaniko KRAJNJ, n.sol.o.

Komisija za delovna razmerja in osebne dohodke TOZD TOVARNA STIKAL KRAJNJ

objavlja

prosta dela in naloge

VIŠJEGA STROKOVNEGA SO-DELAVCA

Poleg splošnih, z zakonom določenih pogojev morajo kandidati izpolnjevati še naslednje pogoje:

— visokošolska izobrazba elektrotehnične smeri,

— 5-letne delovne izkušnje.

Kandidati naj pismene prijave z dokazili o izpolnjevanju pogojev pošljejo v 15 dneh po objavi na naslov: ISKRA ELEKTROMEHANIKA KRAJNJ, Kadrovska služba, Savska loka 4, 64000 Kranj.

DELOVNA ORGANIZACIJA BATERIJE ZMAJ

POGOVOR Z JURETOM KONČANOM

Nujne so večje spremembe v delu mladih

Podobno kot drugod v Iskri, je tudi v Zmaju nekako polovica vseh zaposlenih mlajša od 30 let, mnogi med temi pa so tudi člani mladinske organizacije. Za pogovor s predsednikom konference osnovnih organizacij ZSMS v delovni organizaciji Zmaj Juretom Končanom smo se odločili na nedavni slavnostni seji delavskega sveta. Na njej so podelili nagrade in priznanja delovnim jubilarom, v krajšem kulturnem programu pa je izredno uspešno nastopila skupina mladink in mladincev.

„Ta nastop nikakor ni bil osamljen v aktivnosti mladih v naši delavni organizaciji,“ je začel pogovor Jure Končan. „Lahko rečem, da so mladi v Zmaju prizadevni, zlasti na kulturnem in športno-rekreacijskem področju, nekoliko manj pa drugod. V celoti gledano je delo mladih tesno povezano z življenjem in delom vsega kolektiva, predvsem pa z delom naše sindikalne organizacije.“

Najhujši problem, ki pesti mlade delavke in delavce iz Zmaja, je, kot je bilo moč sklepati iz besed njihovega mladinskega predsednika, v premajhni obveščenosti. Želijo si informacij o poslovanju, o delu samoupravnih organov pa o delu družbeno-političnih organizacij in še o marsičem, toda teh informacij menda ne dobijo. Kdo je krivec za takšno stanje, v tem članku ne bi razglabljali, gotovo pa je nekaj: z večjim vključevanjem mladih v poslovne in samoupravne organe bi tudi ta problem precej omilili, prav poslovni organi v Zmaju pa bi bili nadvse zadovoljni, če bi se mladi še bolj zanimali za poslovanje svojega kolektiva. Morda vprašanje: zakaj prav mladi ne bi bili pobudnik za še boljše obveščanje znotraj Zmaja. Na primer v obliki internega Informatorja? Informator-

ja, ki bi izhajal bolj pogosto, kot sedanj. So pa, seveda, tudi druge oblike obveščanja.

Znotraj Zmaja se mladi aktivisti plodno vključujejo v delo drugih družbeno-političnih organizacij. V zvezi komunistov so širše mladi delavci, letos pa bodo na predlog mladinske organizacije sprejeli v ZK še enega ali dva.

Tudi o samem sodelovanju med mladimi v obeh temeljnih organizacijah — v Ljubljani in v Šentvidu pri Stični — lahko napišemo nekaj pohvalnih besed, „vse pa le nitako, kot bi moralo biti, saj je to sodelovanje skoraj izključno omejeno na športna srečanja,“ je povedal Jure Končan.

„Nikakor pa ne moremo biti zadovoljni s sodelovanjem z mladinskimi organizacijami v drugih Iskrinih delovnih organizacijah,“ je poudaril naš so-

govornik. „Občasni sestanki med vodji mladinskih organizacij še ne pomenijo, da dobro sodelujemo.“

Predsednik konference osnovnih organizacij ZSMS v DO Zmaj je bil precej kritičen tudi takrat, ko smo načeli temo o nujnosti družbeno-političnega izobraževanja mladih. Ena izmed pomembnejših oblik takšnega izobraževanja pa so vsekakor različni seminarji. „Ti seminarji si preveč stereotipni in se teme na njih ponavljajo iz leta v leto. Tudi suhoparni so.

Če ne bi bilo hkrati možnost za medsebojna spoznavanja mladih, se jih verjetno ne bi udeleževal nihče. Tukaj pa se ponovno pojavi problem — v glavnem so seminarji namenjeni ožjemu krogu vodstva mladinskih organizacij, ti pa se med seboj že dobro poznajo.“

D.R.

Predsednik mladine DO Zmaj — Jure Končan.

V spomin Cirilu Plevelu

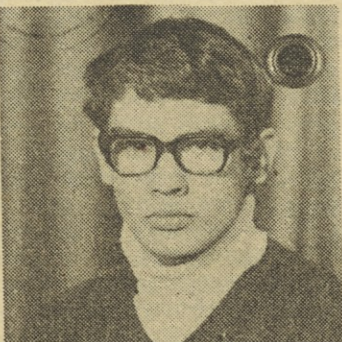
Vest, da nam je tragična smrt iztrgala prijatelja, sodelavca, moža in dobrega očeta nas je globoko pretresla. Ko si se vračal proti svojemu domu, te je doletela prometna nesreča in ti vzela življenje v najplodnejših letih tvojega ustvarjanja, ki si ga posvečal svoji družini in jim ustvarjal tople dom.

Dokončal si poklicno šolo in se zaposlil v orodjarni. Ob delu si se začel izobraževati in dokončal srednjo tehniško šolo. Bil si skromen in skrben pri svojem delu. Z vso resnostjo si se lotil vsakega dela in nobena naloga ti ni bila pretežka. Zato si bil v svojem okolju priljubljen in sodelavci so te spoštovali, ker si našel z njimi vedno tople, skromen in prijeten odnos. Tvoje delovno mesto je osamel, pogledi se izgubljajo preko delovne mize in misli hite v preteklost, v spomine, preživete s teboj. Vendar prazno delovno mesto ostaja nema priča, boleč spomin na tvojo tragično smrt.

Kot dobrega, skromnega sodelavca in prijatelja te bomo, dragi Ciril, ohranili v lepem in trajnem spominu.

sodelavci
orodjarne.

Marku Poljancu v spomin

Tovarna je onemela, ko smo sredi majskega dopoldneva zvedeli, da si skupaj z očetom izgubil življenje v prometni nesreči. Upali smo, da je pomota, da so to le hude sanje...

Ni te več med nami, dragi Marko, hude sanje so resnica. V 21. letu si odšel tja, od koder ni vrnitve.

Bil si priden delavec, dober tovariš in zgleden član našega kolektiva. Povsod pogrešamo tvoje pridne roke, nedokončano delo čaka, da ga nekdo od nas nadaljuje. Zavedamo se, da ga nihče ne bo opravil tako, kot si ga ti zamislil. Težko nam bo brez tebe v delavnici, na tekočih trakovih in v družbi.

Vedno se te bo spominjal kolektiv Iskre TOZD Montaža Spodnja Idrija

Po sklepu DS SOZD Iskra z dne 5. junija 1979 objavljamo v prilogi glasila osnutek:

- Samoupravnega sporazuma o združevanju dela in sredstev za sovlaganje v investicije v osnovna sredstva v SOZD Iskra ter
- osnutek Samoupravnega sporazuma o zagotavljanju kakovosti izdelkov in storitev organizacij Iskra

z namenom, da se o obeh osnutkih opravi razprava.

Rok za izvedbo razpravo je 1. 8. 1979.

Vse pripombe in predloge iz teh razprav dostavite sekretariatu DS SOZD Iskra.

SEKRETARIAT
DS SOZD Iskra

Samoupravni sporazum o združevanju dela in sredstev za sovlaganje v investicije v osnovna sredstva v SOZD Iskra

Samoupravni sporazum o zagotavljanju kakovosti izdelkov in storitev v organizacijah Iskre

Samoupravni sporazum o združevanju dela in sredstev za sovlaganje v investicije v osnovna sredstva v SOZD Iskra

OSNUTEK

Zaradi ustvarjanja čimboljših pogojev za nenehno večanje dohodka in s tem razvoja SOZD ISKRA in izboljšanja svojega družbeno-ekonomskega položaja, združujejo delavci v TOZD delovnih organizacij združenih v SOZD ISKRA sredstva za investicije kot osnovo nadaljnjega razvoja SOZD ISKRA, s čimer zagotavljajo večjo produktivnost svojega in celotnega družbenega dela ter skladno z določbami USTAVE SFRJ in Zakona o združenem delu sprejmejo odločitev o združevanju sredstev za investicije v SOZD ISKRA in sklepajo

SAMOUPRAVNI SPORAZUM

**o združevanju dela in sredstev za sovlaganja
v investicije v osnovna sredstva v SOZD ISKRA.**

I. SPLOŠNE DOLOČBE

1. člen

Na podlagi tega samoupravnega sporazuma (v nadaljnjem besedilu: sporazum) združujejo podpisnice delo in sredstva zaradi uresničevanja skupnega poslovnega cilja v skupnem poslovanju ob udeležbi pri skupnem dohodku in riziku ter tako določajo svoja medsebojna razmerja.

2. člen

Podpisnice tega sporazuma so delovne organizacije za temeljne organizacije združenega dela v njihovem sestavu udeležene v združevanju dela in sredstev za sovlaganja (v nadaljnjem besedilu: podpisnice) v investicije v temeljne organizacije združenega dela in delovne organizacije združene v SOZD ISKRA (v nadaljnjem besedilu: investitor) namenjene prestrukturiranju proizvodnih programov v skladu z družbenim planom razvoja SR Slovenije in z planskimi dokumenti SOZD ISKRA. Seznam podpisnic je sestavni del sporazuma.

3. člen

Družbena sredstva, ki so predmet združevanja po tem sporazumu, so denarna sredstva, ki so jih podpisnice ustvarile s svojo dejavnostjo ali so jih pridobile s kreditnimi posli ali na kakšni drugi podlagi, ki jo določa zakon.

4. člen

Podpisnice so sporazumne, da je interna banka SOZD ISKRA, v smislu 5. člena samoupravnega sporazuma o ustanovitvi pooblaščenca, da z združenimi sredstvi in pridobljenimi krediti, nastopa kot sovlagatelj v posamezni investiciji. V ta namen interna banka sklepa dogovore o združevanju, o najemanju kreditov in o sovlaganjih, opravlja tehnično-finančna opravila v zvezi s pridobivanjem deleža na skupnem dohodku investitorja, skrbi za plačila deležev v obliki vračila in nadomestila.

II. CILJI ZDRUŽEVANJA SREDSTEV TER NAMEN, POGOJI IN NAČIN NJIHOVE UPORABE

5. člen

Namen združevanja dela in sredstev ter sovlaganja po tem sporazumu in realizacije investicijskih programov investitorjev v SOZD ISKRA s katerimi se doseže prekonstruiranje proizvodnih programov in izpolnijo obveznosti družbenega plana SR Slovenije za razdobje 1976–1980 ob tem da si podpisnice predvsem zagotovijo:

- realizacijo izvoznih nalog in s tem izboljšanje družbene in lastne devizne bilance,
- dobavo proizvoda med podpisnicami po vrsti, količini, kakovosti in dinamiki dogovorjenimi s srednjeročnimi plani in letnimi načrti.

6. člen

Podpisnice soglašajo, da temeljijo nove investicije na investicijskih programih, ki jih investitorji vložijo v temeljne banke za pridobitev kredita na podlagi mnenja instituta za ekonomiko investicij pri združenih Ljubljanski banki.

7. člen

Predračunska vrednost posamezne investicije je razvidna iz priloge k temu sporazumu. Če posamezna naložba preseže predračunsko vrednost zagotovi sredstva za kritje povečane vrednosti investicije investitor sam.

8. člen

Pri finančni konstrukciji se zagotavljajo predvidena sredstva za investicije iz naslednjih virov:

- kot kredit,
- kot sovlaganje OZD mimo tega sporazuma,
- kot sovlaganje udeleženk tega sporazuma s posredovanjem interne banke SOZD,
- kot združena lastna sredstva temeljnih organizacij združenega dela delovne organizacije investitorja,
- kot samoprispevek.

9. člen

Podpisnice tega sporazuma se obvezujejo, da bodo za uresničitev namena in ciljev tega sporazuma združile sredstva za sovlaganje v investicijske programe v razmerju od

— korigiranega čistega dohodka (čisti dohodek + amortizacija-kalkulativni osebni dohodki obračuna davka na dohodek)

Združena lastna sredstva temeljnih organizacij združenega dela delovne organizacije investitorja so razvidna iz posameznega investicijskega programa.

Poleg tega so podpisnice soglasne, da se vložena opredmetena družbena sredstva investitorja ovrednotijo pri vsakokratnem investicijskem projektu.

10. člen

Višina sredstev, ki jih je dolžna združiti posamezna podpisnica in rok do katerega jih je treba vplačati na račun pri interni banki, je razvidna iz priloge, ki je sestavni del tega sporazuma.

11. člen

Združena sredstva se smejo koristiti le za namene, določene v tem sporazumu in se jih ne smejo odtujiti ali dati v zakup.

III. ODNOSI PRI UGOTAVLJANJU IN RAZPOREJANJU SKUPNEGA DOHODKA

12. člen

Organizacija v kateri so vloženi sovlagateljski deleži se obvezuje, da bo izkazovala poslovanje tako, da bo mogoče ugotoviti skupni dohodek podpisnic tega sporazuma, ki izhaja iz združevanja dela in sredstev.

13. člen

Skupni dohodek podpisnic se v skladu s predpisi ugotovi tako, da se iz celotnega prihodka, doseženim z združevanjem dela in sredstev, pokrijejo materialni stroški in amortizacija po predpisanih stopnjah.

Podpisnice se obvezujejo, da bodo po odboru podpisnic vsako leto določile skupne standarde materialnih stroškov in delež za svobodno menjavo dela.

14. člen

Skupni dohodek se ves razporeja med podpisnice tega sporazuma po osnovah in merilih dogovorjenih v tem sporazumu v skladu s prispevkom k ustvarjanju skupnega dohodka z živim delom ter z upravljanjem in gospodarjenjem z združenimi sredstvi.

Skupni dohodek se ugotavlja in razporeja z letnim zaključnim računom.

15. člen

Iz skupnega dohodka se najprej zagotavljajo sredstva za zadovoljevanje osebnih in skupnih potreb delavcev TOZD investitorja, ki se bodo oblikovala z razporejanjem ustvarjenega dohodka po merilih in osnovah, ki jih določa samoupravni sporazum o razporejanju dohodka in delitvi osebnih dohodkov v SOZD ISKRA oz. branži elektrokovinske industrije SR Slovenije ter zakonske obveznosti.

16. člen

Podpisnice so sporazumne, da se skupni dohodek po odbitju sredstev iz prejšnjega člena razporedi na osnovi združevanja sredstev in to v sorazmerju z vloženimi sredstvi, pri čemer se kot vložena sredstva štejejo po tem sporazumu združena sredstva in sredstva pridobljena s krediti.

17. člen

Podpisnice so sporazumne, da se deleži na osnovi združevanja dela in sredstev revalorizirajo po povprečni letni stopnji s katero investitor revalorizira osnovna sredstva toda najmanj 5 % letno.

Združena sredstva se bodo vračala v obliki letne udeležbe pri skupnem dohodku, ki odpade na delavce, ki delajo z novo zgrajenimi kapacitetami. Koliko pa bi le-ta ne zadoščal, se bodo vračala tudi iz drugih sredstev, s katerimi razpolaga TOZD.

Kolikor skupni dohodek presega letno obveznost vračila deleža združenih sredstev se presežek šteje kot nadomestilo ne sme pa presegati 10 % združenih revaloriziranih sredstev.

TOZD, združene v delovno organizacijo investitorja jamčijo neomejeno solidarno, da bo TOZD investitor začel vračati revalorizirano vrednost združenih sredstev ter morebitno nadomestilo v letu določenim po odboru podpisnic, tako da se ta v celoti vrne v roku štirih let od dneva začetka vračanja.

18. člen

Z vračanjem vrednosti združenih sredstev se sorazmerno zmanjšuje udeležba podpisnic na skupnem dohodku. Ta udeležba preneha, ko je v celoti vrnjena revalorizirana vrednost združenih sredstev.

IV. MEDSEBOJNE OBVEZNOSTI IN ODGOVORNOSTI PRI PREVZEMANJU RIZIKA ZA PRIMER POSLOVANJA Z IZGUBO.

19. člen

Delovna organizacija investitorja jamči delavcem TOZD investitorja zagotovitev sredstev za zadovoljevanje osebnih in skupnih potreb skladno z določbami 15. člena tega sporazuma.

Delovna organizacija investitorja prevzame jamstvo za odplačilo kreditov, najetih za realizacijo investicijskega programa, ki je vsakokrat predmet skupne naložbe.

20. člen

Za obveznosti iz skupnega poslovanja ob udeležbi v skupnem dohodku in riziku odgovarjajo vse temeljne organizacije združenega dela, združene v delovno organizacijo investitorja, z vsemi družbenimi sredstvi neomejeno solidarno.

21. člen

Udeleženke so soglasne, da prevzamejo odgovornost za primer poslovanja z izgubo tako, da krijejo morebitno izgubo iz skupnega poslovanja, če te izgube

ne morejo pokriti TOZD v sestavi delovne organizacije investitorja. Odgovornost udeleženek je subsidiarna in omejena do višine združenih sredstev in v sorazmerju z višino združenih sredstev vsake udeleženke.

V. USKLAJEVANJE STALIŠČ O SKUPNIH ZADEVAH IN SKUPNI ORGANI

22. člen

Podpisnice tega sporazuma, ki združujejo dela in sredstva za naložbe po tem sporazumu, imajo še zlasti naslednje pravice in obveznosti:

- do dobav proizvodov zainteresirani udeleženki po vrsti, količini, kakovosti in dinamiki dogovorjeni z vsakoletnim načrtom,
- do vpogleda po organih interne banke v celotno poslovanje, ki ima vpliv na višino skupnega dohodka,
- do sodelovanja pri sestavljanju osnov letnih načrtov in srednjeročnih planov razvoja investitorjev,
- do sodelovanja pri oblikovanju elementov cen proizvodnje iz zgrajenih kapacitet.

23. člen

Podpisnice oblikujejo odbor delegatov podpisnic. Vsaka podpisnica ima v odboru po enega delegata. Odbor izvoli izmed svojih delegatov predsednika, katerega mandatna doba traja 2 leti. Odbor sklicuje predsednik odbora, sestane pa se lahko tudi na zahtevo 1/3 podpisnic. Svoje odločitve sprejema soglasno in se sestaja najmanj enkrat letno. Odbor sprejme za svoje delo poslovnik.

24. člen

Odbor ima zlasti naslednje naloge in pristojnosti:

- odobrava in daje mnenje k poročilu o skupnem poslovanju o uporabi združenih sredstev in zaključnem računu investitorjev;
- sodeluje pri oblikovanju gospodarskih načrtov in srednjeročnih planov investitorjev in določitvi standardov za ugotovitev skupnega dohodka,
- sklepa o prenosu pravic in obveznosti ene podpisnice na drugo ali tretjo osebo,
- sprejema nove podpisnice in njihove izstopne izjave ter določa pogoje za sprejem ali izstop,
- sklepa o sovlagateljskem deležu iz združenih sredstev v posamezno naložbo in določa pričetek vračanja.

25. člen

Do začetka obratovanja novih kapacitet je investitor dolžan preko interne banke mesečno obveščati udeleženke o poteku izvajanja investicije, zlasti pa o uporabi združenih sredstev ter o dinamiki izgradnje glede na roke izgradnje.

VI. PRENOS PRAVIC IN OBVEZNOSTI PODPISNIC

26. člen

Podpisnice tega sporazuma lahko prenesejo svoj delež združenih sredstev in druge pravice iz tega sporazuma na drugo organizacijo združenega dela pod naslednjimi pogoji:

- prenos se mora najprej ponuditi eni izmed podpisnic tega sporazuma
- zaradi prenosa ne morejo biti bistveno kršene pravice in interesi ostalih podpisnic sporazuma.

O prenosu pravic in obveznosti sklepa odbor delegatov podpisnic.

27. člen

K temu sporazumu lahko pristopijo tudi druge organizacije združenega dela, če združujejo delo in sredstva za namene iz tega sporazuma.

Pogoje za pristop novih podpisnic k temu sporazumu določi odbor delegatov za vsak primer posebej, vendar ti ne morejo biti ugodnejši od pogojev, ki veljajo za podpisnice tega sporazuma.

VII. REŠEVANJE MEDSEBOJNIH SPOROV.

28. člen

V primeru, da pride do spora pri izvajanju tega sporazuma, imenujejo podpisnice v sporu skupno komisijo, v katero imenujejo vsaka po 2 člana.

V kolikor ne pride do sporazumne rešitve, o zadevi odloči arbitraža v SOZD ISKRA.

VIII. SPREJEM IN PRENEHANJE SAMOUPRAVNEGA SPORAZUMA

29. člen

O sprejemu tega sporazuma odločajo delavci v temeljnih organizacijah združenega dela posameznih podpisnic skladno z določili njihovih samoupravnih splošnih aktov. Na podlagi sprejete odločitve v smislu prejšnjega odstavka predložijo podpisnice tega sporazuma pismen sklep o pristopu k temu sporazumu in določijo tudi delavca, ki je pooblaščen za podpis.

30. člen

Ta sporazum začne veljati za posamezno podpisnico z dnem, ko ga podpiše njen pooblaščen delavec.

31. člen

Ta sporazum preneha veljati, ko so ugasle pravice in obveznosti iz udeležbe pri skupnem dohodku.

IX. PREHODNE IN KONČNE DOLOČBE

32. člen

Ta sporazum se spreminja in dopolnjuje z uresničevanjem Zakona o združenem delu in v skladu z njegovimi spremembami in dopolnitvami.

Podpisnice se obvezujejo, da bodo v primeru, če bi nastopili razlogi iz 1. odstavka tega člena, uskladile ta sporazum z novimi določbami Zakona o združenem delu in drugimi predpisi najkasneje v roku 2 mesecev po njihovi uveljavitvi. Ponudbo za spremembe in dopolnitve tega sporazuma lahko da vsaka podpisnica.

33. člen

Vse morebitne spremembe in dopolnitve tega sporazuma se sprejemajo na enak način in po postopku kot velja za njegov sprejem.

Samoupravni sporazum o zagotavljanju kakovosti izdelkov in storitev v organizacijah Iskre

OSNUTEK

Z namenom, da bi usklajeno in učinkovito izpolnjevale svojo medsebojno obvezo v pogledu kakovosti proizvodov in storitev izraženo v členu 1 Samoupravnega sporazuma o združevanju v sestavljeno organizacijo združenega dela – ISKRA, sklenejo delavci temeljnih organizacij vključenih v delovne organizacije

ISKRA – INDUSTRIJA ZA TELEKOMUNIKACIJE, ELEKTRONIKO IN ELEKTROMECHANIKO, KRANJ

ISKRA – INDUSTRIJA ELEMENTOV ZA ELEKTRONIKO, LJUBLJANA

ISKRA – INDUSTRIJA AVTOELEKTRIČNIH IZDELKOV, NOVA GORICA

ISKRA – INDUSTRIJA ZA AVTOMATIKO, LJUBLJANA

ISKRA – INDUSTRIJA ŠIROKOPOTROŠNIH IZDELKOV, ŠKOFJA LOKA

ISKRA – INDUSTRIJA KONDENZATORJEV, SEMIČ

ISKRA – INDUSTRIJA BATERIJ ZMAJ, LJUBLJANA

ISKRA – COMMERCE, LJUBLJANA

ISKRA – INŠTITUT ZA KAKOVOST IN METROLOGIJO, LJUBLJANA

ISKRA – INŽENIRING ZA ORGANIZACIJO IN INFORMATIKO, LJUBLJANA

na podlagi določila Sporazuma SOZD ISKRA, člen 100

SAMOUPRAVNI SPORAZUM O ZAGOTAVLJANJU KAKOVOSTI IZDELKOV IN STORITEV ORGANIZACIJ ISKRE

UVOD

Ta sporazum se naslanja na določbe Samoupravnega sporazuma o združevanju v sestavljeno organizacijo SOZD ISKRA, ki govorijo o skupnih ciljnih organizacij SOZD Iskra, o združevanju nekaterih aktivnosti, o skupnem in usklajenem nastopu vseh članov organizacije, ter obvezuje podpisnice, da se o tem posebej dogovore: (členi 1, 2, 3c, 4e in 100).

SPLOŠNE DOLOČBE

Člen 1

Ta sporazum je temeljni splošni akt SOZD Iskra o kakovosti izdelkov in storitev ter ureja za celotno sestavljeno organizacijo enotna načela v pogledu zagotavljanja kakovosti izdelkov in storitev, pri čemer kakovost v celoti obsega tudi zanesljivost izdelkov in storitev.

Člen 2

Namen in cilj tega sporazuma je zagotoviti pogoje za tako delo, ki omogoča izpolnitev zahtev v pogledu nivoja kakovosti izdelkov in storitev vseh organizacij SOZD Iskra.

Člen 3

Delavci organizacij Iskre se obvezujejo, da bodo vsi izdelki na ustrezen način označeni z zaščitnim znakom Iskra, ki tudi na zunaj kaže na poenoteno nastopanje v kakovosti. Oblika in velikost znaka so določeni s standardom.

Izvezeti so samo tisti proizvodi, ki jih delamo v kooperaciji ali posebni pogodbi s tujim partnerjem.

POLITIKA KAKOVOSTI SOZD ISKRA

Člen 4

Izhajajoč iz temeljnih zahtev po kakovosti Iskrinih proizvodov sprejetih v sporazumu SOZD Iskra se delavci organizacij Iskre odločajo za takšno politiko kakovosti, ki bo privedla do doseganja naslednjih skupnih ciljev:

- 1) Iskrina kakovost je enotna za vse proizvode, ki nosijo zaščitni znak Iskra
- 2) Iskrina kakovost naj doseže nivo kakovosti proizvodov vodilnih svetovnih firm in se s tem uvrsti med proizvajalce vrhunske kakovosti.
- 3) Nivo kakovosti izražen v nacionalnih in mednarodnih standardih in priporočilih predstavlja za Iskrine proizvode minimalni nivo, zato Iskrina kakovost ta nivo presega in si s tem zagotovi temeljni pogoj za konkurenčnost.
- 4) Iskrina kakovost se kaže v lastnostih proizvodov kot – sodobnost tehnike, funkcionalnost, zanesljivost, kakovost izdelave, varnost, oblikovnost, pri optimalni ceni proizvoda, ter v poslovnosti kot – poslovno tržni pristop h kupcu, garancija, servisne storitve i.sl.
- 5) Vsi podatki, lastnosti Iskrinega proizvoda in njegova tržna cena so rezultat študija tržnih potreb, stanja tehnike v svetu ter tehnoloških sposobnosti proizvodnje in njenih stroškov. Poslovno tehnične zahteve se določijo pred začetkom procesa ter so obvezne za vse izvajalce, ko jih sprejme pristojen organ in so podlaga za vse delo na proizvodu. Vsebovani so v dokumentaciji in deklarirani v publikacijah o proizvodu.
- 6) Sprejete in obvezne podatke o lastnostih proizvoda imenujemo poslovno tehnične zahteve proizvoda (PTZ) in se „vgrajujejo“ v proizvod v vseh fazah procesa.

ENOTNA NAČELA ZA DOSEGANJE ISKRINE KAKOVOSTI

Člen 5

Za doseganje postavljenih ciljev se delavci organizacij SOZD Iskra odločajo za enotna načela, ki jih bodo uveljavili pri „vgrajevanju“ kakovosti v proizvode.

Člen 48

Kadri v drugih službah in oddelkih, ki s svojim delom kakorkoli vplivajo na kakovost proizvodov in storitev ter jim je načeloma določena v tem sporazumu odgovornost za zagotavljanje kakovosti izdelkov, se morajo z ozirom na potrebe delovnega mesta, ki ga zasedajo in programom dopolnilnega informativnega izobraževanja permanentno izobraževati.

Člen 49

DO so dolžne planirati sredstva za dopolnilno izobraževanje na področju kakovosti v skladu s splošnimi načeli o dopolnilnem izobraževanju v TOZD in DO.

MOTIVACIJA ZA DOSEGANJE ISKRINE KAKOVOSTI

Člen 50

Izhajajoč iz ciljev, opredeljenih s tem sporazumom, se element kakovosti izraža kot stimulativen faktor pri delitvi skupnega prihodka, dohodka in OD skladno z ustreznimi samoupravnimi sporazumi, ki odredajo dohodkovne odnose med proizvodnimi in prometnimi organizacijami in ustreznimi splošnimi akti o delitvi OD posameznih OZD.

Člen 51

Delavci organizacij Iskre ugotavljajo delovanje naslednjih elementov motivacije za zagotavljanje kakovosti:

- osebni dohodek delavca v podjetju kot rezultat kakovosti dela, proizvodov in storitev,
- materialna stimulacija za čim višje dosežke v kakovosti,
- nematerialna priznanja,
- osebna odgovornost za rezultate dela vseh sodelujočih v procesu.

Člen 52

Obenem se delavci SOZD Iskra odločajo za enotno načelo, ki velja za vse organizacije v podjetju: plačano je samo delo, ki je opravljeno v skladu s predpisanimi zahtevami o kakovosti.

Člen 53

Poleg materialne motivacije iz predhodnega člena se OZD in posameznim delavcem priznava tudi nematerialna motivacija priznanja, diplome, plakete, prehodne zastavice itd. kot močno sredstvo za vzbujanje kolektivnega duha za dvig kakovosti, kar vse urejajo ustrezni splošni akti v OZD.

ODGOVORNOST ZA KAKOVOST PROIZVODA

Člen 54

Odgovornost za kakovost izvršnega dela v procesu proizvoda nosijo v smislu interne organizacijske delitve dela neposredni izvajalci vključeni v proces, v obsegu konkretnega doprinosa dela na njem, oz. v smislu pomembnosti odločitev o tem delu. Njih vlogo, dolžnosti in odgovornosti v procesu določa bolj podrobno temeljni pravilnik o kakovosti.

Člen 6

Proces vgrajevanja kakovosti izvajajo vsi udeleženci v procesu proizvoda, vsak v okviru svoje dejavnosti tako, da opravljajo pripadajoči del procesa v skladu s poslovnimi in tehničnimi zahtevami proizvoda.

Člen 7

Proces proizvoda obsega naslednje delo z glavnimi fazami:

Analitski del

1. faza – ugotavljanje tržnih, tehničnih in tehnoloških pogojev
2. faza – izdelava predloga poslovno tehničnih zahtev proizvoda
3. faza – potrditev poslovno tehničnih zahtev

Izvajalec

Projektni tim v DO

Projektni tim v DO
Poslovodni organ DO
po pooblastilu

Pripravljalni del

4. faza – raziskave, razvoj, konstruiranje
5. faza – verifikacija konformnosti s PTZ
6. faza – tehnološka obdelava, priprava gradiva in proizv. sredstev
7. faza – poskusna izdelava s pripravljenimi sredstvi proizvodnje
8. faza – verifikacije konformnosti s TZ
9. faza – redakcija pripravljene proizvodne dokumentacije

RR biro v DO

Neodvisno
preskuševališče
(pri novih proizvodih)

DO, TOZD (službe)

DO, TOZD (služba)
Neodvisno
preskuševališče
DO, TOZD
Neodvisno
preskuševališče

Izvajalni del

10. faza – redna proizvodnja in stalno spremljanje kakovosti z dok. podatki
– občasne verifikacije konformnosti proizvodov iz tekoče proizvodnje (tipski preskusi in občasni tipski preskusi)

TOZD, proizvodnja
končnih izdelkov
kontrola kakovosti
Izvajanje v DO ali TOZD
pod nadzorom neodvisnega
preskuševališče

Tržni del

11. faza – prodaja, transport in servisiranje
– izvozna dejavnost

DO, TOZD, prodaja
IC, servis
DO, nadzorna kontrola
IC izvoz

Člen 8

Z neodvisnim preskuševališčem kot izvajalcem dela v 5., 8. in 10. fazi procesa je mišljeno preskuševališče (laboratorij), ki je neodvisno od organizacijske enote, v kateri je bil proizvod razvit oziroma v kateri se bo proizvajal, da se na ta način zagotovi objektivna verifikacija konformnosti po principu „tretje osebe“.

Člen 9

Ugotavljanje tržnih, tehničnih in tehnoloških pogojev ter izdelava predloga poslovnih tehničnih zahtev proizvoda je popravek projektnega tima, ki ga sestavljajo poznavalci trga, razvoja konkretne tehnike in tehnoloških pogojev bodočega proizvajalca. Tim imenuje poslovodni organ DO iz vrst dobrih poznavalcev omenjene tematike ne glede na njih položaj v okviru cele DO, pa tudi iz vrst strokovnjakov druge DO po njenem predhodnem soglasju.

Imenovanje in sestava tima sta določena v aktih DO, s tem, da je nujno ločiti tim za nove proizvode in tim za izpopolnitev že obstoječih.

Člen 10

Delovni program tima iz predhodnega člena je okvirno načrtan v

srednjeročnem planu DO, boljše pa v letnem planu DO. Poslovodni organ spremlja delo oz. rezultate obdelave programa projektnega tima preko zapisnikov kolegij za inovacije pa realizacijo plana izdelkov, in ugotavlja usklajenost s srednjeročnim planom SOZD in DO. V primerih ko ugotovi neskladnosti v zadevi posreduje pri DO, zahteva preverjanje rezultatov opravljenega dela (na podlagi določila 9 c samoupravnega sporazuma TOZD Iskra) in o tem poroča samoupravnemu organu SOZD.

Člen 11

Naloga razvoja v DO ali TOZD je, da pridobi atest v skladu z zakonom oziroma poročilo o izvedenem tipskem preskusu za vse nove izdelke (faza 8) s tem, da so službe kakovosti v TOZD dolžne skrbeti za ažurnost in obnovo atestov oziroma poročil o preskusu.

Člen 12

V skladu s predpisi se podpisnice obvezujejo, da bo vsaka OZD poskrbela za ateste oziroma preskuse za svoj proizvodni program, kar pomeni, da morajo proizvajalci sestavnih delov poskrbeti atest oziroma poročilo za sestavne dele proizvajalci sklopov ali naprav za sklope in naprave in proizvajalci finalnih izdelkov in sistemov za svoje. Sestavni del atesta ali poročila so dokumenti za sklope, naprave ali elemente, ki pa jih mora priskrbeti vsakokratni proizvajalec.

Člen 13

O planu in programu razvoja izdelkov sklepa DS SO na predlog kolegijskega poslovodnega organa DO in imenuje projektni tim, ki mora odrediti vsebino in faze mrežnega plana, osvajanja novega proizvoda tako, da je s samim postopkom zagotovljeno sprejemanje poslovno tehničnih zahtev proizvoda v skladu z načrtano politiko.

Te zahteve so izražene z različnimi parametri, tehničnimi lastnostmi, gabarti, konstrukcijskimi zahtevami, podatki o funkciji, ekonomski in komercialni pogoji, proizvodnimi zahtevami itd. ki nedvoumno izražajo vse njegove lastnosti in zahtevano kakovost in so zapisane v INTERNEM STANDARDU.

Člen 14

Proces proizvoda teče na podlagi predpisanih poslovno tehničnih zahtev po vrstnem redu faz iz členov tega sporazuma. V proces proizvoda se po tem vrstnem redu vključujejo dejavnosti (od 1. do 9. faze), ki odločajo o nivoju **projektne kakovosti proizvoda**, ki je izražena z vsemi podatki iz pripravljene dokumentacije glede na PTZ, ter dejavnosti (10. in 11. faza), ki odločajo o nivoju **izdelavne kakovosti proizvoda**, ki nastopa s konkretnimi lastnostmi proizvoda, glede na dokumentacijo proizvoda. Obe vrsti dejavnosti odločata o nivoju kakovosti proizvoda glede na postavljene PTZ.

Člen 15

Verifikacije konformnosti po členu 8 izvaja Iskra – Institut za kakovost in metrologijo (IKM) kot specializirana organizacija skupnega pomena, ki izda o preskusu podrobno poročilo ter atest, kadar je ta predpisan in je IKM za to pooblaščen od pristojnih organov. Preskusi se lahko izvedejo v drugih preskuševališčih, če IKM zanje ni v celoti opremljen, vendar mora le-ta preveriti ustreznost opravljenih verifikacij konformnosti. Proces se ne more nadaljevati, dokler niso opravljeni preskusi v 5. (za nove proizvode, 8. oziroma 10. fazi in izdana verifikacija konformnosti).

Člen 16

Preskusni kriteriji so podani z zahtevami po JUS in internih standardih, mednarodnih predpisih in priporočilih (faza 8) oz. s kontrolno tehnološko dokumentacijo TOZD, ki to predpisuje na podlagi omenjenih zahtev v obsegu, ki je nujen za dotično fazo procesa in obseg dela (novi proizvodi, spremembe na utečenih proizvodih . . .).

Člen 17

OZD so dolžne skrbeti s planom, da proces nemoteno teče po navedenem vrstnem redu in v zanj predvidenem času. V ta namen proces proizvoda časovno operativno planirajo pri čemer upoštevajo čase proizvodnih in preskusnih operacij ter dogovorjeni in planirani termin preskusa v nevtralno preskusnem laboratoriju.

Člen 18

Služba za kakovost v TOZD ugotavlja na podlagi dokumentacije ustreznost rezultatov doseženih med izvajanjem proizvodnega procesa. V primerih ugotovljene ustreznosti se proces nadaljuje, v primeru neustreznosti pa je organizacija dolžna podvzeti ukrepe, da se doseže skladnost rezultatov, oz. odrediti ustavitev procesa, če skladnost ni v stanju doseči. Postopek v navedenih primerih urejajo statut TOZD.

Člen 19

DO ali TOZD so za prodajno operativno dolžne pripraviti prodajno tehnično

dokumentacijo o proizvodu in jo kot deklarirane poslovno tehnične podatke dati na uporabo prodajni službi. Prodajne službe so dolžne deklarirane podatke upoštevati pri prodaji proizvodov kot sestavni del ponudbe, pogodbe ali naročila. Proizvajalec pa je dolžan skrbeti, da vsi proizvodi izkazujejo deklarirane podatke.

Eventualno odstopanje od zahtev se sme izvesti samo po sporazumu s kupcem in to le do te mere, da še nista prizadeti varnost in zanesljivost obratovanja. O tem odloča ustrezni projektni tim.

Člen 20

Da se zajamči skladnost lastnosti izdelanih proizvodov z zahtevami, mora imeti služba kakovosti v DO ustrezen nadzor pri odpremi in v procesu ter potreben nadzor nad izdelki, ki gredo v izvoz. Ta obstoji v občasnem preverjanju rezultatov končne kontrole v proizvodnji glede na pogodbene ali drugače definirane zahteve kupca. Izvaja se na napravah proizvajalca, v laboratorijih DO, TOZD ali v pooblaščenem laboratoriju, o čemer odloča služba kakovosti v DO, kakor tudi o načinu in o intenzivnosti preverjanja. Služba kakovosti v DO je odgovorna za event. propuste in način nadzora, stroške, ki zaradi tega lahko nastanejo pri poznejših reklamacijah, pa v vsakem primeru nosi proizvajalec sam. Bolj natančna opredelitev nadzora je vsebovana v aktih DO in TOZD.

Člen 21

V primerih izvoznih poslov, ko kupec zahteva testni preskus nekega tujega preskuševališča, morajo razvojni oddelki za nove proizvode, služba kakovosti TOZD pa za obstoječe proizvode poskrbeti predhodno za izvedbo preskusa po zahtevah kupca v pooblaščenem laboratoriju. Vzorec za testni preskus v tujini sme biti poslan šele, ko preskusi izkažejo, da proizvod odgovarja zahtevam. Obseg preskusa se za posamezne primere določa dogovorno med naročnikom in pooblaščenim laboratorijem, mora pa biti tak, da zagotovi verodostojnost zahtevanih podatkov.

člen 22

Prodajne organizacije ne smejo ponuditi proizvoda, katerega deklarirani tehnični podatki niso potrjeni z rezultati tipskih preskusov izvršenih na proizvodih iz redne proizvodnje. Za občasno tipsko preskušanje proizvodov iz redne proizvodnje skrbijo same DO ali TOZD v skladu s standardom tako, da po predvidenem rokovniku naročajo preskuse nevtralni preskusni organizaciji.

Člen 23

V primeru, da kupec s svojo dokumentacijo določa poslovno tehnične zahteve proizvoda so prodajne organizacije dolžne organizirati preverjanje in pregled postavljenih zahtev. Usklajevanje zahtev gre z vednostjo prodajne organizacije, vendar neposredno med ustreznim rimom v Iskri in kupcem. Vsi dogovori morajo biti zapisani in podpisani s polno veljavnostjo.

Pri reševanju problemov v smislu izdelavne kakovosti vedno sodeluje služba kakovosti DO ali TOZD s prevzemnimi organi kupca. Ona tudi pripravi izdelke za eventualni prevzem s strani kupca.

ORGANIZACIJA SLUŽBE KAKOVOSTI V SOZD ISKRA

Člen 24

Služba za zagotavljanje kakovosti proizvodov v SOZD Iskra deluje na treh organizacijskih nivojih. Podpisnice so se zato sporazumele za naslednjo načelno delitev dejavnosti služb kvalitete:

TOZD – opravljajo vse operativne posle kontrole in koordinacijo služb v okviru TOZD po vprašanjih kakovosti izdelkov,

DO – opravljajo operativno-koordinativne posle med službami skupnega pomena in TOZD iz konkretne panoge,

– koordinativne med TOZD v panogi,

– posredovanje predlogov in ukrepov v TOZD za doseg predvidene ravni kakovosti izdelkov v panogi,

SOZD – opravlja koordinativne posle med panogami,

– študij problematike kakovosti v SOZD v luči tržnega reagiranja,

– načrtovanje enotne ravni kakovosti izdelkov v SOZD v sodelovanju s službami kakovosti v DO.

Člen 25

V predhodnem členu navedene službe so samostojne področne oz. sektorske organizacije, katerih vodje so enakopravni člani kolegijskega poslovnega organa. konkretne delovne organizacije, v TOZD pa neposredno odgovorni za svoje delo individualnemu poslovnemu organu TOZD. V nobenem slučaju te službe ne morejo biti organizacijsko priključene katerikoli službi v organizaciji, ki operativno prispeva k rezultatu kakovosti.

Člen 26

Vse službe kakovosti delujejo v svojem delokrogu na izpolnjevanju planskih in programskih zadolžitve na podlagi tega sporazuma, temeljnega in ostalih pravilnikov oz. poslovnikov organizacij in drugih aktov, ki obravnavajo zagotavljanje kakovosti v okviru SOZD Iskra.

Člen 27

Za enotnost in usklajenost akcij s politiko kakovosti na nivoju SOZD skrbi področni kolegij področja kakovosti SOZD. Tvorijo ga vsi vodje službe kakovosti v DO, predseduje mu član poslovnega kolegijskega organa SOZD, ki je zadolžen za kakovost. Po potrebi področni kolegij pozove na sodelovanje še druge predstavnike služb v podjetju, ki operativno prispevajo k rezultatu kakovosti.

Sektorski oz. področni kolegij za kakovost DO sestavljajo vodje služb kakovosti v TOZD, predseduje pa mu vodja službe kakovosti v DO. Po potrebi področni kolegij pozove na sodelovanje še druge predstavnike služb v TOZD.

Člen 28

Dejavnosti kolegijev za kakovost v SOZD in DO v podrobnosti ureja temeljni pravilnik o kakovosti proizvodov in storitev.

Člen 29

Da bi pospešile izvajanje ukrepov za izboljšanje kakovosti, se podpisnice odločajo za formiranje SVETOV KAKOVOSTI v TOZD in nalagajo individualnim poslovnim organom TOZD, da te svete formirajo.

Svet kakovosti vodi individualni poslovni organ TOZD ter ga sestavljajo:

- vodja področja kakovosti DO
- vodja razvoja v DO (po potrebi)
- vodja službe kakovosti TOZD
- vodja služb in proizvodnih oddelkov v TOZD kot stalni ali občasni člani

Sestavo sveta kakovosti določa statut TOZD.

Naloga sveta je pripravljanje in nadzorovanje ukrepov za izboljšanje.

INŠTITUT ZA KAKOVOST IN METROLOGIJO

Člen 30

Inštitut je raziskovalna delovna organizacija skupnega pomena, ki so jo podpisnice ustanovile, da za njih in po njihovem naročilu izvaja na področju kakovosti posebne naloge, od katerih nekatere opravlja po pooblastilu pristojnih Zveznih zavodov in drugih javnih institucij.

Člen 31

Skupno za vse Iskrine organizacije stalno izvaja dejavnosti, ki so zapopadene v sporazumu SOZD

- zasleduje in razvija sistem tipskega preskušanja
- sistematično zbira tehnične podatke Iskrinih ter analognih proizvedov drugih proizvajalcev
- vodi banko podatkov o Iskrinih in drugih proizvodih
- študira zbrane tehnične podatke proizvodov
- sodeluje pri pripravljanju standardov s področja kakovosti in zanesljivosti izdelkov
- sodeluje pri tehničnih odborih IEC, CEE, ISO, JEK itd.
- sodeluje s sorodnimi preskuševališči, doma in v tujini
- združuje merilne etalone in skrbi za njih verifikacijo v pooblaščenih preskuševališčih.

Podrobnosti za izvajanje posameznih dejavnosti se določijo s srednjeročnim in letnim planom. Plan sprejema in nadzoruje njegovo izvajanje odbor za kakovost pri DS SOZD Iskra.

Člen 32

Po naročilu DO in TOZD izvaja naslednja opravila:

- preskušanje izdelkov iz redne in poskusne proizvodnje ter prototipov,
- preskušanje elementov, sestavnih delov in podsestavov Iskrine in tuje proizvodnje; verifikacija dobaviteljev,
- ugotavljanje zanesljivosti izdelkov,
- atestiranje izdelkov po pooblastilu Zveznega zavoda za standardizacijo,
- metrološki nadzor, vzdrževanje in verifikiranje instrumentov in merilne opreme.

Člen 33

Za navedene naloge sklepa IKM s TOZD letne pogodbe ali evidentira potrebe na podlagi programov organizacij in v skladu s srednjeročnim načrtom razvoja

podjetja in po načelih samoupravnega sporazuma o financiranju in medsebojnih razmerjih IKM.

01636101

Člen 34

Storitve iz svoje dejavnosti lahko IKM opravlja in prodaja naročnikom izven združenega podjetja samo v primerih, ko obseg teh dejavnosti ne gre v škodo izvajanje in uresničevanje osnovnih obveznosti IKM do podpisnic in, da to ni v nasprotju s poslovno politiko SOZD.

SERVISIRANJE ISKRINIH IZDELKOV

Člen 35

Podpisnice ugotavljajo, da vsi elementi in načela za zagotavljanje kakovosti po tem sporazumu veljajo smiselno tudi za opravljanje servisnih storitev.

Člen 36

V skladu s potrebami po servisiranju izdelkov članice združujejo servisno dejavnost v TOZD skupnega pomena „ISKRA SERVIS“. Medsebojne konkretne obveze in podrobnosti urejuje v skladu s tem sporazumom poseben samoupravni sporazum med Iskra Commerce in DO ali pa aneks samoupravnega sporazuma med IC in DO.

Člen 37

Iskra servis je dolžan v skladu s pravilnikom o kakovosti zagotoviti kakovost popravil, ter za to delo tudi odgovarja.

Člen 38

Posamezne DO in njihove TOZD so dolžne zagotoviti servisom potrebno dokumentacijo, rezervne dele itd., s tem da je vodja prodaje odgovorna oseba za izpolnitev teh zahtev.

INFORMACIJSKI SISTEM O KAKOVOSTI PROIZVODOV

Člen 39

Informacijski sistem o kakovosti izdelkov je v načelu enoten sistem za vse organizacije SOZD. Kriteriji za zajemanje in vsebina zajetih podatkov so izbrani tako, da posamezne organizacije na tej podlagi izdelajo za konkretno proizvodnjo specifičen izbor in ga do podrobnosti obdelajo v poslovniku za kakovost kot internem organizacijskem aktu svoje organizacije. Podrobnosti o sistemu, zajemanju, obdelavi in analizi podatkov obravnava temeljni pravilnik.

Člen 40

Zajeti podatki so pripravljeni za avtomatsko obdelavo podatkov in se obdelujejo različno za tri organizacijske nivoje v SOZD. TOZD se obvezujejo zajemati in beležiti s sistemom in internim aktom določene podatke točno in objektivno.

Člen 41

Podatki o kakovosti so splošni podatki o organizacijah in se njih sporočanje navzven v celoti ravna po pravilniku o zagotavljanju poslovne tajnosti.

Člen 42

Operativni pripomoček za zasledovanje kakovosti v procesu proizvoda je informacijski sistem o kakovosti. Namenjen je samoupravnim organom in delavski kontroli za nadzor sveta kakovosti in operativi v procesu za odločanje o ukrepih za izboljšanje procesa, službam za kakovost v DO in SOZD za prikaz situacije in gibanja kakovosti.

ČLANI KAKOVOSTI, PROGRAMI AKCIJ

Člen 43

Organizacije sestavljajo in sprejemajo srednjeročne in letne plane kakovosti ter letne programe akcij za dvig kakovosti proizvodov. Svet kakovosti nadzoruje in usmerja izvajanje.

Člen 44

Plani kakovosti vsebujejo določila in cilje razvoja napredka kakovosti po panogah in proizvodih, ter se usklajujejo v splošno metodologijo planiranja v SOZD.

Programi akcij zajemajo konkretne akcije, izvajalce, sredstva in termine izvršitve. Namenjeni so sistematičnemu izpolnjevanju planov kakovosti in so sestavni del planov TOZD.

KADRI IN IZOBRAŽEVANJE

Člen 45

DO v okviru SOZD Iskra se sporazumevajo, da bodo tudi kadrovske politiko področja kakovosti izvajali v skladu z družbenim dogovorom o uresničevanju kadrovske politike v SRS z upoštevanjem naslednjih osnov:

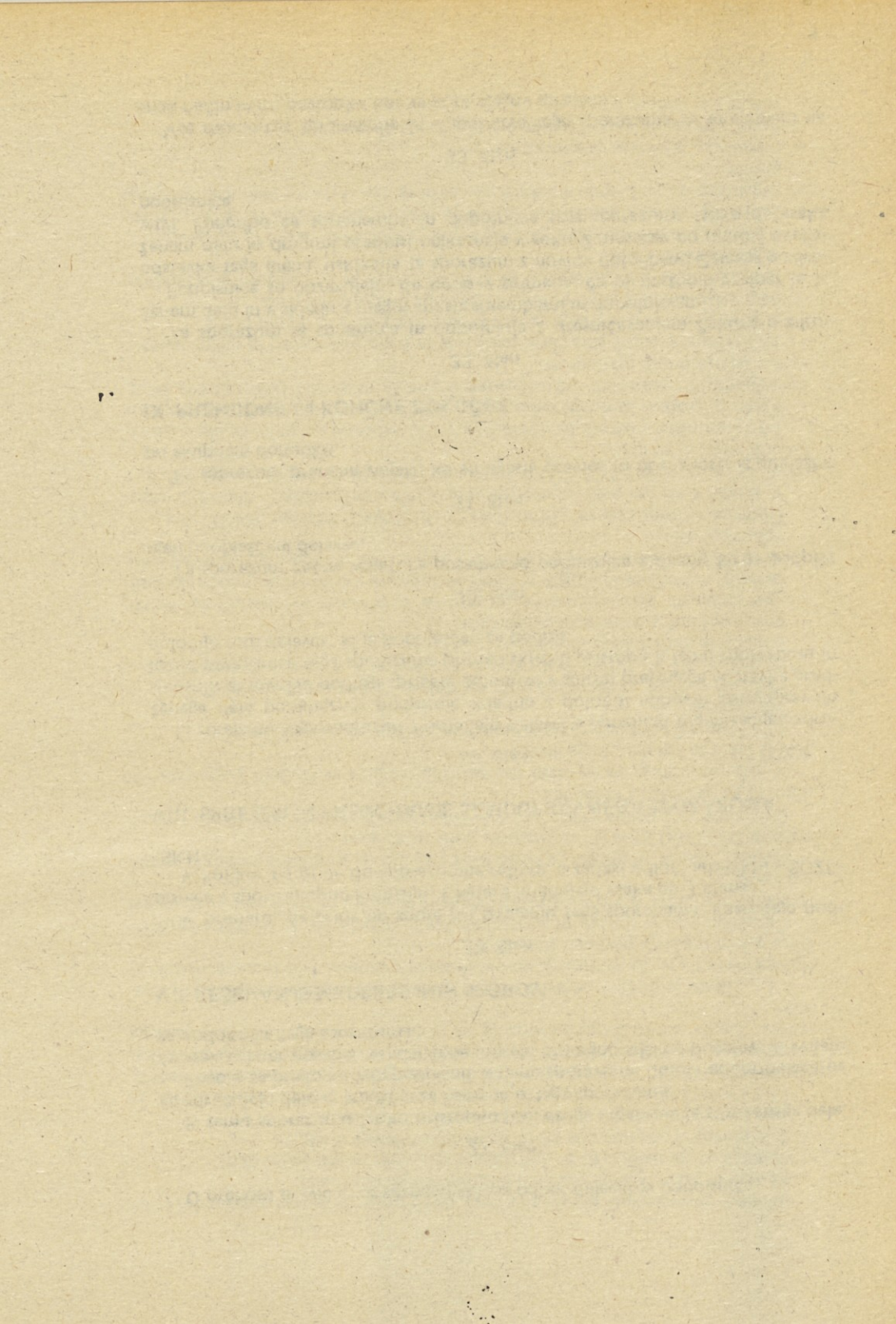
- nivo znanja in strokovna izobrazba kadrov v kontroli kakovosti naj bo usklajen z nivojem kadrov v tistih službah OZD, med katerimi usklajujejo vprašanja kakovosti proizvodov,
- kontrolo kakovosti naj vršijo samo sposobni in na ustrezen način preverjeni kadri.

Člen 46

Vsi kadri na vseh organizacijskih nivojih področja kakovosti se morajo stalno izobraževati v skladu s potrebami delovnega mesta, ki ga zasedajo in programom dopolnilnega formativnega izobraževanja.

Člen 47

Službe za kakovost na naslednjem organizacijskem nivoju (TOZD, DO, SOZD) so dolžne dajati mnenje o strokovni usposobljenosti kandidatov za mesto vodje službe kakovosti.

Člen 55

Individualni poslovodni organ TOZD je odgovoren, da pridejo v prodajo samo izdelki, ki ustrezajo standardom ali ki ustrezajo posebnim zahtevam določenim v ponudbah, prospektih, pogodbah itd. S tem da preko svojih tehničnih in drugih služb zagotovi zahtevam primeren pristop k vprašanjem kakovosti; tudi z ustrezno organizacijo TOZD ter pravilno delitvijo dolžnosti, odgovornosti in kompetence njegove operative.

Individualni poslovodni organ iz prvega odstavka tega člena odgovarja navzven v primeru reklamacije, prijav inšpekcije itd., navznoter pa je v primeru pojava slabe kakovosti dolžan ugotoviti vzroke in podvzeti odgovarjajoče ukrepe za ureditev stanja.

Člen 56

Odgovornost za strokovnost predloga plana kakovosti nosijo poslovodni organi konkretnih organizacij SOZD Iskra.

KAKOVOST KOT MERILO PRI IZBIRI DOBAVITELJA, KOOPERANTA IN LICENČNEGA PARTNERJA, TER PRI ZDRUŽEVANJU Z NOVIMI ČLANI SOZD

Člen 57

Delavci organizacij SOZD poudarjajo dejstvo, da je za kakovost Iskrinega izdelka bistvenega pomena kakovost uporabljenega materiala, komponent, polizdelkov in izdelkov, ki se vgrajujejo v Iskrin izdelek. Ker predstavlja njih eventualna slaba kakovost velik strošek in delovno obremenitev, se organizacije poslužujejo sistema „izbranih dobaviteljev“.

Člen 58

Sistem izbranih dobaviteljev uveljavlja in zagotavlja izbor dobavitelja materiala, sestavnih delov in izdelkov na podlagi kriterijev njih kakovosti in stalnosti v kakovosti, ter solidnosti dobav in poslovanja dobavitelja.

Člen 59

Točnejši opis delovanja sistema in postopkov testiranja dobavitelja določa Temeljni pravilnik o kakovosti. Organizacije se obvezujejo, da bodo v svojih internih aktih uredile postopke za izbor dobavitelja v skladu z določili pravilnika.

Člen 60

Enaka pravila in postopki veljajo in se uveljavljajo za preverjanje kakovosti izdelka in solidnosti ponudnika:

- komplementarnega asortimenta — to je izdelkov, ki so namenjeni za kombinacijo z Iskrinimi izdelki v kompleksnih projektih, ki jih izvaja Iskra,
- dopolnilnega tržnega asortimenta — t.j. izdelkov, ki jih prodaja Iskrina trgovska mreža z namenom, da nastopa s čim kompletnejšim asortimentom v panogi.

Člen 61

Posebne pomena za kakovost in gospodarnost bodoče proizvodnje pa je kakovost in druge lastnosti izdelka ter njegovega ponudnika, to je izdelka:

- ki ga namerava izdelovati neka Iskrina organizacija v kooperaciji z drugim partnerjem,
- za katerega namerava kupiti za proizvodnjo potrebno dokumentacijo in licenco.

V vseh navedenih slučajih mora biti konkreten proizvod preskušen na podlagi Iskrinih poslovnih in tehničnih zahtev v skladu z načeli in določbami o preskušanju Iskrinih izdelkov.

Člen 62

Da bi ohranili doseženi nivo kvalitete Iskrinih izdelkov in storitev tudi z združitvijo novih organizacij v SOZD Iskra, se pred združevanjem z organizacijo – kandidatom (v nadaljnjem besedilu: organizacija) v SOZD Iskra ugotovi nivo kvalitete izdelkov te organizacije, njene sposobnosti zagotoviti to kakovost in po potrebi možnost njene prilagoditve nivoju Iskrine kakovosti.

Člen 63

Pogoje, kriterije in opis testiranja licenčnih oz. kooperacijskih izdelkov in njihovih ponudnikov določa Temeljni pravilnik, prav tako vsebino analitičnih podatkov o novi organizaciji – kandidatu ter kriterije presoje. Postopek za ugotavljanje primernosti stanja kakovosti pri organizaciji – kandidatu sproži odbor za kakovost.

NADZOR IN UKREPI PROTI KRŠITELJEM SPORAZUMA

Člen 64

Delavci organizacij SOZD Iskra soglašajo, da je za uspešen tržni nastop vsake od organizacij in SOZD kot celote potrebno izpolnjevati s tem sporazumom sprejete medsebojne obveznosti.

Člen 65

Za nadzor nad izvrševanjem vseh medsebojnih obveznosti tega samoupravnega sporazuma je zadolžen odbor za kakovost pri DS SOZD Iskra.

Člen 66

Za zagotovitev skupnih ciljev pri zagotavljanju kakovosti podpisnice odločajo, da se proti kršiteljem tega sporazuma izvajajo represivni ukrepi v primerih:

- prepogostih reklamacij na domačem trgu in pri izvozu
- v vseh slučajih nesolidnega poslovanja, ki kvari ugled celote.

Člen 67

Za take primere je zadolžen za začetek ugotavljanja odbor za kakovost in zato zadolžuje strokovne službe SOZD in DO, da raziščejo razloge, ki so privedli do takih rezultatov in o tem poročajo odboru, obenem pa opozorijo TOZD, na potrebo po interni rešitvi konkretnega vprašanja. V kolikor se izkaže da so razlog nepravilnostim slučajnosti, ki niso v skladu z določbami sporazuma in, da vprašanja TOZD same ne bodo rešile, DS SOZD na predlog odbora za kakovost zahteva od TOZD izvedbo enega ali več naslednjih ukrepov:

- o začasni ustavitvi prodaje,
- o potrebi spremembe izdelka pred nadaljevanjem prodaje,
- o popravilu izdelkov v trgovini in zalogah,
- o naknadnem popravilu izdelkov pri kupcu,
- o izločitvah izdelka iz programa proizvodnje, tekoče proizvodnje se izteče,
- takojšnji ustavitvi proizvodnje, izdelani proizvodi se še prodajo,
- o izločitvi izdelka iz prodaje, izdelani proizvodi se zavržejo

Člen 68

V primerih ugotovljenih kršitev sporazuma iz predhodnega člena je pristojni samoupravni organ dolžan raziskati vzroke in ugotoviti povzročitelje ter proti njim ukrepati v smislu internih določil. V nasprotnem se predmet obravnava po Samoupravnem sporazumu o organizaciji, delu in poslovanju notranje arbitraže v SOZD Iskra.

Člen 69

Iniciativo za arbitražni postopek daje lahko na področju kakovosti vsaka OZD, ki smatra, da je bila zaradi prekomerne slabe kakovosti oškodovana oziroma tista, ki ima pravni interes za sprožitev postopka.

KONČNE DOLOČBE

Člen 70

Vse organizacije se obvezujejo izdelati svoje pravilnike — poslovnike o kakovosti v smislu tega sporazuma, oziroma obstoječe prilagoditi tem načelom. Temeljne organizacije se lahko odločijo tudi za enotne pravilnike ali poslovnike.

Člen 71

Ta sporazum začne veljati, ko ga sprejmejo vse delovne organizacije in je obvezen za vse podpisnice ter njim vključene temeljne organizacije.

ISKRA — INDUSTRIJA ZA TELEKOMUNIKACIJE, ELEKTRONIKO IN ELEKTROMECHANIKO, KRANJ

ISKRA — INDUSTRIJA ELEMENTOV ZA ELEKTRONIKO, LJUBLJANA

ISKRA — INDUSTRIJA AVTOELEKTRIČNIH IZDELKOV, NOVA GORICA

ISKRA — INDUSTRIJA ZA AVTOMATIČNO, LJUBLJANA

ISKRA — INDUSTRIJA ŠIROKOPOTROŠNIH IZDELKOV, ŠKOFJA LOKA

ISKRA — INDUSTRIJA KONDENZATORJEV, SEMIČ

ISKRA — INDUSTRIJA BATERIJ ZMAJ, LJUBLJANA

ISKRA — COMMERCE, LJUBLJANA

ISKRA — INSTITUT ZA KAKOVOST IN METROLOGIJO, LJUBLJANA

ISKRA — INŽENIRING ZA ORGANIZACIJO IN INFORMATIKO, LJUBLJANA

BELEŽKE:

**USTANOVITVENI AKT
GLASILA »ISKRA«**

**TEMELJNA
VSEBINSKA ZASNOVA**

PRILOGA K ISKRI ŠT.24 Z DNE 16.JUNIJA 1979

USTANOVITVENI AKT GLASILA »ISKRA«

Skupščina ZP Iskra je na svojem zasedanju 27. 2. 1974 sprejela ustanovitveni akt, v katerem je kot njen sestavni del določena zvrst in temeljna vsebinska zasnova informativno-političnega tednika Iskra, glasila SOZD Iskra, kot namen izdajanja, predmet obravnave in temeljna izhodišča uredniške politike. Glede na takratne razmere so z aktom o ureditvi odnosov med izdajateljem in časopisom Iskra opredeljene tudi pravice in dolžnosti, način dela in notranji odnosi uredniškega odbora ter odnosi do izdajatelja in časopisnega sveta.

Delavci temeljnih organizacij združenega dela, ki so združene v sestavljeno organizacijo združenega dela SOZD Iskra nadaljujemo z izdajanjem informativno-političnega tednika Iskra z namenom, da zagotovimo svojo obveščenost o vseh pomembnejših zadevah skupnega pomena, ki bi lahko vplivale na naš družbeno-ekonomski položaj in odnose znotraj SOZD Iskra, v temeljnih organizacijah združenega dela in delovnih organizacijah, kakor tudi na odnose z drugimi skupnostmi in družbo na sploh.

Vendar glede na to, da je v obdobju do današnjega dne prišlo do organizacijskih sprememb v delovanju uredniškega odbora in do nastanka in uveljavitve zakona o združenem delu kot nove kvalitete v združenem delu, predlaga časopisni svet glasila Iskra, da delavski svet SOZD Iskra potrdi tako temeljno vsebinsko zasnovo glasila Iskra, kot širše opredeljen akt o urejanju izdajateljskih razmerij med izdajateljem in glasilom Iskra. Oba predloga sta sestavni del ustanovitvenega akta. Hkrati naj se seznani s predloženo oblikovno zasnovo glasila.

I. AKT O UREJANJU IZDAJATELJSKIH RAZMERIJ MED IZDAJATELJEM IN GLASILOM ISKRA

1.) Izvrševanje izdajateljske funkcije je poverjeno DS SOZD Iskra (v nadaljevanju izdajatelj), ki je za svoje delo odgovoren po samoupravnem sporazumu o združitvi v SOZD Iskra delavcem v delovnih organizacijah in širši družbeni skupnosti.

2.) Časopisna dejavnost je dejavnost posebnega družbenega pomena. Uresničuje se z neposrednim vplivanjem izdajatelja prek družbenega organa upravljanja – časopisnega sveta na njegovo dejavnost in na izvajanje temeljne vsebinske zasnove.

3.) Osnovne smotre delovanja UO določa izdajatelj na osnovi temeljne vsebinske zasnove glasila, ki jo sprejme po opravljeni javni razpravi izdajatelj. Temeljna vsebinska zasnova je sestavni del ustanovitve akta. Vsebinska zasnova glasila mora vsebovati tudi izhodišča uredniške politike.

4.) Uredniški odbor posluje pod imenom:

Delovna skupnost skupnih služb SOZD Iskra – uredniški odbor glasila Iskra
Skrajšani naziv:

Delovna skupnost skupnih služb — glasilo Iskra, Ljubljana

Uredništvo posluje s tretjimi osebami preko delovne skupnosti skupnih služb SOZD Iskra.

Uredništvo ima sedež v Ljubljani, Trg revolucije 3.

5.) V skladu s samoupravnimi splošnimi akti SOZD Iskra deluje uredništvo v sestavi delovne skupnosti skupnih služb, v kateri delavci uredništva združujejo delo. Ostali člani UO — novinarji — uredniki iz posameznih delovnih organizacij v okviru SOZD Iskra združujejo delo v delovnih organizacijah.

6.) Dejavnost glasila obsega:

Urejanje in izdajanje tedenskega glasila Iskra ter urejanje in izdajanje prilog glasila.

7.) Glasilo ni pravna oseba in nima svojega žiro računa. V pravnem prometu glasilo zastopa vodja DS SOZD Iskra.

8.) Uredniški odbor glasila mora biti organiziran tako, da poleg rednega dotoka informacij v okviru celovitega sistema in nemotenega opravljanja vseh zadanih nalog zagotavlja:

- pravilen vsebinski koncept glasila in s tem izvajanje njegove temeljne vsebinske zasnove
- redno izhajanje v planiranem obsegu
- skladnost o objavah med področji in rubrikami
- ustrezno razmerje med gradivi novinarjev uredništva, novinarji delovnih organizacij in zunanjih sodelavcev
- gospodarno uporabo finančnih sredstev
- sodelovanje z izdajateljem in bralci
- učinkovito delovanje uredniškega odbora.

9.) Uredniški odbor sestavljajo glavni in odgovorni urednik, tehnični urednik, novinarji uredništva in novinarji uredniki iz DO. Uredniški odbor se sestaja enkrat tedensko. Dan, čas in kraj seje uredniškega odbora določata glavni oziroma odgovorni urednik. Udeležba sej UO je za člane UO obvezna.

10.) Družbeni organ upravljanja pri glasilu Iskra, časopisni svet sestavljajo:

- trije delegati osrednjega uredništva (glavni in odgovorni urednik sta po položaju člana delegacije)
 - trije delegati izdajatelja — delavskega sveta SOZD Iskra
 - trije delegati družbeno-političnih organizacij (sindikata, mladine, ZB)
 - predsedniki časopisnih svetov iz DO
 - novinarji uredniki iz DO.
- Časopisni svet ima zlasti naslednje pristojnosti in pravice:
- razpravlja in sklepa o temeljnih vprašanjih izvajanja vsebinske zasnove glasila,
 - obravnava vprašanja, ki so temeljnega pomena za izdajanje in urejanje glasila in daje o teh vprašanjih mnenja in predloge izdajatelju in uredniškemu odboru glasila,
 - sprejema temeljni program dejavnosti glasila za dolgoročno obdobje (leto, polletje),
 - zasleduje izvajanje temeljnega programa,
 - daje mnenje k pravilnikom in drugim aktom, ki urejajo usmeritev glasila,
 - obravnava letni program dela glasila in hkrati predlaga izdajatelju ceno izvida glasila,
 - pripravi predlog avtorskih honorarjev za prispevke,
 - skrbi za neposredno povezovanje oziroma razvijanje ustreznih oblik nepo-

srednega povezovanja glasila z delavci, da se zagotovi njihov neposredni vpliv na delo in razvoj; glasila oziroma podružbljanje informacij,

- opravlja druge naloge, ki so določene z zakonom in splošnimi akti,
- daje mnenje k imenovanju glavnega in odgovornega urednika,
- daje soglasje o zadevah, ki se tičejo javnosti dela glasila.

11.) Predsednika časopisnega sveta voli svet izmed svojih članov. Glavni in odgovorni urednik ne more opravljati funkcije predsednika sveta. Predsednik sklicuje sejo na svojo pobudo, na pobudo glavnega in odgovornega urednika, večina članov uredniškega odbora ali na pobudo (najmanj 2/3) Časopisnega sveta.

12.) Glasilo je dolžno objaviti sklepe, mnenja in predloge časopisnega sveta. Naloga sveta pa je, da izdajatelja sproti obvešča o svojem delu in najmanj enkrat letno o tem predloži pismeno poročilo.

Časopisni svet je dolžan obvestiti izdajatelja o zadevah, ki bi lahko ogrozile izvajanje časopisne zasnove oziroma izdajanje časopisa in ki jih sam ne bi mogel odpraviti.

Mandat članov časopisnega sveta traja dve leti in sovпада s mandatnim obdobjem DS SOZD Iskra (brez omejitve ponovnega mandata).

Časopisni svet deluje v skladu z določili ustanoviteljskega akta ter po poslovniku, ki ga sprejme za svoje delo.

V skladu z nalogami so člani časopisnega sveta za svoje delo odgovorni DS SOZD Iskra in tistemu, ki ga izvoli.

13.) Uredniški odbor ima zlasti naslednje pravice, obveznosti in odgovornosti:

- načrtuje vsebino naslednjih števil ter določa teme za tekočo številko
- ugotavlja ali so pripravljeni članki za objavo v skladu s programiranimi temami in aktualnostjo dohodkov,
- oceni vsebinsko ustreznost prispevkov,
- po kriterijih samoupravnega sporazuma o osnovah in merilih za delitev osebnih dohodkov in drugih prejemkov delavcev v delovni skupnosti skupnih služb SOZD Iskra ocenjuje delo novinarjev in predlaga oceno uspešnosti njihovega dela.

Obravnava druge zadeve, pomembne za obveščanje delavcev SOZD Iskra.

V skladu s svojim delovanjem pri opravljanju svojih nalog so člani UO odgovorni za svoje delo DSSS SOZD Iskra, oz. DSSS tistih delovnih organizacij, v katerih združujejo delo.

14.) Časopisne posvete in uredništva v DO ustanavljajo delovne organizacije v skladu s svojimi samoupravnimi akti. Usklajevanje dela družbenih organov upravljanja in uredništev vršita časopisni svet in uredniški odbor glasila Iskra, vsak v okviru svojih pristojnosti

15.) Glavni urednik ima zlasti naslednje pravice, obveznosti in odgovornosti:

- odgovarja za uresničevanje vsebinske zasnove glasila in njenih prilog,
- odgovarja za izvrševanje politike izdajatelja časopisnega sveta,
- vzdržuje stike z izdajateljem, DPO SOZD Iskra in kolegijskim poslovnim organom SOZD Iskra,
- o delu UO in problematiki glasila poroča časopisnemu svetu in izdajatelju

16.) Odgovorni urednik ima naslednje pravice, obveznosti in odgovornosti:

- organizira in vodi delo uredniškega odbora ter skrbi za vsebinsko urejanje glasila,
- odgovarja za objavo prispevkov,
- določa in razporeja zadolžitve članom uredniškega odbora,
- sklicuje in vodi seje UO,

- v dogovoru z glavnim urednikom določa v objavi in razvrstitvi posameznih prispevkov v glasilu,
- pridobiva zunanje sodelavce in dopisnike,
- odgovarja za nemoteno delo uredništva.

17.) Glavnega in odgovornega urednika imenuje DS SOZD Iskra na predlog razpisne komisije za dobo 4 let, potem ko dobi mnenje časopisnega sveta. Glavni in odgovorni urednik sta za svoje delo odgovorna DS SOZD Iskra. Omejeni dejavnosti lahko opravlja isti delavec.

18.) Ta akt nadomesti ustanovitveni akt, ki ga je sprejela skupščina ZP Iskra na svojem zasedanju 27. 2. 1974 in prične veljati, ko ga sprejme in objavi delavski svet SOZD Iskra.

Predsednik DS SOZD Iskra

Ugotovitveni sklep

Delavski svet SOZD Iskra je na svojem 6. zasedanju dne 5. junija 1979 sprejel gornji ustanovitveni akt in ga objavil delavcem SOZD Iskra v številki glasila „Iskra“ z dne

Predsednik DS SOZD Iskra
Otmar Zorn

TEMELJNA VSEBINSKA ZASNOVA

Glasilo Iskra je politično-informativni tednik glasila TOZD Iskra (v nadaljevanju glasilo).

Temeljno vsebinsko zasnovo in izhodišče uredniške politike glasila Iskra opredeljujejo ustavna načela naše samoupravne socialistične družbe, ZZD, program in drugi dokumenti Zveze komunistov, Socialistične zveze in zveze sindikatov, temeljna načela zakona o javnem obveščanju, določila samoupravnega sporazuma o združevanju v sestavljeno organizacijo združenega dela Iskre ter kodeks novinarske etike.

Prvenstvena naloga glasila SOZD Iskra je, da zagotovi medsebojno obveščanje delavcev o vseh pomembnejših zadevah skupnega pomena, ki bi lahko vplivale na njihov družbeno-ekonomski položaj in odnose znotraj v TOZD, DO, SOZD Iskra, DO, Iskra, kakor tudi na odnose z drugimi skupnostmi in družbo na sploh. V tem smislu je glasilo dolžno zagotoviti redno, objektivno, celovito in razumljivo obveščanje delavcev, ki naj služi delavcem-samoupravljalcem za neposredno odločanje o doseganju in delitvi dohodka o uporabi sredstev, o materialnem in finančnem stanju in poslovanju, o izpolnjevanju planov in vseh drugih medsebojnih obveznosti, ki so pomembne za njihov položaj in delo, za odločanje in nadzor nad izvrševanjem odločitev ter nad delom vseh organov in služb SOZD Iskra.

Razen tega, da je naloga glasila zagotoviti medsebojno obveščanje delavcev o vseh pomembnejših zadevah skupnega pomena, je njegova naloga, da obvešča delavce o dogajanjih v njihovih DO oz. TOZD, ker je hkrati glasilo delovnih organizacij SOZD Iskra.

Glasilo obvešča tudi o družbenopolitičnih dejavnostih organizacij v SOZD Iskra, njihovih stališčih, ocenah in pobudah, kakor o kulturni, prosvetni, izobraževalni, socialni, športno-rekreativni dejavnosti skupnega pomena, ker tako goji duha solidarnosti in pripadnosti skupnosti.

V okviru objektivnih možnosti obvešča glasilo o aktualnih političnih, gospodarskih, kulturnih in ostalih pomembnejših dogajanjih v slovenskem in jugoslovanskem prostoru, zlasti pa o izkušnjah v sorodnih organizacijah združenega dela in njihovih asociacijah, s ciljem pospeševanja širših integracijskih gibanj in konstituiranjem samoupravne socialistične družbe. Posebno pozornost posveča izkušnjam s področja izgrajevanja sistema svobodne menjave dela dela med proizvodnimi organizacijami in družbenimi dejavnostmi ter delovanja delegatskega sistema.

Poleg tega objavlja glasilo še poljudno znanstvene informacije, literarne in zabavno gradivo, pri čemer je potrebno zagotoviti ustrezno sorazmerje in prednost informativno-političnemu gradivu.

Glasilo je javna tribuna, dostopen slehernemu članu delovne skupnosti SOZD Iskra, odprt za pobude, konstruktivna mnenja in ocene, predloge in kritike, ter da v ta namen posebej neguje dopisovanje in izmenjavo izkušenj. S

kritičnim presojanjem in komentiranjem si prizadeva presegati preprosto registriranje dogajanj in spodbuditi k aktivnemu razmišljanju in preverjanju informacij, k tvornemu srečanju dejstev in mnenj.

Osnovno vodilo uredniške politike je, da je glasilo Iskra družbeno angažirani časopis, ki mora nenehno sooblikovati samoupravno socialistično zavest delavcev združenega podjetja in izhajati iz njihovih avtentičnih samoupravnih interesov, njihovih prizadevanj, da dejansko obvladajo svoj družbeno-ekonomski položaj, pogoje in sadove svojega dela. V tem smislu delavec ni zgolj prejemnik, temveč in predvsem vir informacij, aktiven činitelj v procesu obveščanja, obveščanje pa tako prerašča v neločljivi del delovnega oziroma samoupravnega procesa. Glasilo si mora prizadevati, da sprotno seznanja delavca o vseh fazah oblikovanja odločitev in jim tako omogoči pravočasno odločanje.

Pri realizaciji temeljne zasnove in uredniške politike je potrebno zagotoviti najtesnejše sodelovanje z ostalimi glasili delovnih kolektivov SOZD Iskra, kajti samo skupaj z njimi oziroma z racionalno delitvijo dela in dopolnjevanjem lahko glasilo Iskra izpolni svoje poslanstvo.

Gradivo, ki obravnava dogajanja zunaj Iskre, je treba objavljati samo z vidika vpliva teh dogajanj na Iskro.

Zunanje obletnice in prireditve je treba primerno obeležiti v glasilu (na primer 60-letnico partije).

Zunanji dogodki ne smejo izbrisati značaja lastnega glasila. Glede načina informiranja navzven: v bistvu je glasilo javno, v njem morajo biti napotki našim delegatom, kadar se bo zunaj odločalo o Iskri in ne objavljanju informacij, ki bi škodovala tako ugledu Iskre kot naše širše družbene skupnosti.

Glasilo kot priprava in gradivo za odločanje delavcev:

- glasilo ne sme biti registrator že sprejetih odločitev,
- v glasilu se mora o vseh objavljenih materialih trajne vrednosti, kot so to samoupravni sporazumi, dogovori itd., objaviti tudi komentarje in napotila za sprejemanje omenjenih aktov, ali odločanje delavcev o njih;

Glasilo kot mobilizator: Potrebno je s predhodnimi vnaprejšnjimi informacijami pospeševati odločanje ali razreševanje posamezne problematike (dohodkovni odnosi, delegatski sistem, izvajanje sporazumov). Pri tem se odpira možnost uvedbe rubrik, kot odgovori na vprašanja, različne okrogle mize in podobno.

Sistematičnost glasila glede decentralizacije:

- na uredniških odborih je potrebno opredeliti posamezne probleme, ki jih je treba ob določenem času sistematično obdelati (investicije, izvoz, inovacije, zaključni računi ipd.)

Gorenje in Iskra dobro sodelujeta

Ker je Iskra — Industrija elementov velik dobavitelj elementov za elektroniko, velenjskemu Gorenju, nas je zanimalo, kako mislijo v Gorenju o naših elementih, njihovi kakovosti, zanesljivosti in tehnologiji. O vsem tem smo se pogovarjali z vodjo operativnega razvoja v TOZD TV Sprejemniki Gorenje Marjanom Borovšakom.

Vodja operativnega razvoja TV sprejemnikov v Gorenju inženir Marjan Borovšak.

Kaj mislite o profesionalni kakovosti elementov, ki so namenjeni za aparature najzahtevnejših rangov. Boste šli tudi vi v to smer, zlasti po letu 1980, ko prenehajo PAL licence. In večji ekrani — s tekočimi kristali — že kaj razmišljate v to smer?

Mislím, da je za precej časa pri nas v Jugoslaviji še dovolj trga za klasične televizorje rangazabavne elektronike in ni bojzani, da bi prišlo do nenadne recesije večjega obsega. Seveda prihaja do zastojev in prišlo bo do še večjega zastoja v prodaji elementov, ki so namenjeni vgradnji v aparate za široko potrošnjo. Teh elementov se vgrajuje vse manj, aparature se poenostavljajo in postajajo zato tudi enostavnejše. Elementov se pa v tej smeri rabi vse manj. Zato pa imajo večjo bodočnost integrirana vezja in seveda mikroelektronika.

Zadeve okrog razvoja TV sprejemnikov z večjimi ekrani so nam poznane. Poslali smo našega magistra Iztoka Gabrovca, ki je vodja razvoja TV sprejemnikov, na Japonsko in v ZDA. Tako smo informirani tudi po tehnični strani iz prve roke. Vsa ta tehnika

ima bodočnost, preteklo bo pa še precej vode, preden se bo trg napolnil s temi izdelki.

Ste v Iskri samo kupec, ali tudi sooblikujete načrte in programe? Kakšno je tehnično in poslovno sodelovanje ob izdelkih, ki vas zanimajo kot kupca in Iskro kot dobavitelja?

Seveda je mnogo skupnih interesov. Na primer pri razvoju feritov, ki so vse pomembnejši artikel za nas, sodelujemo z Iskrinimi strokovnjaki že v obdobju razvoja in tehnoloških priprav. Prav tako je nujno plodno sodelovanje pri načrtovanju proizvodnje. Zainteresirani smo za resnega dobavitelja, kakršen je Iskra, vaši pa za dobrega kupca, kakršen je Gorenje. Zato uskladimo količine ob načrtovanju. Pa ne le na relaciji Iskra — Gorenje, ampak v vsej jugoslovanski elektronski industriji!

Kako ocenjujete tudi sicer odnose na trgu?

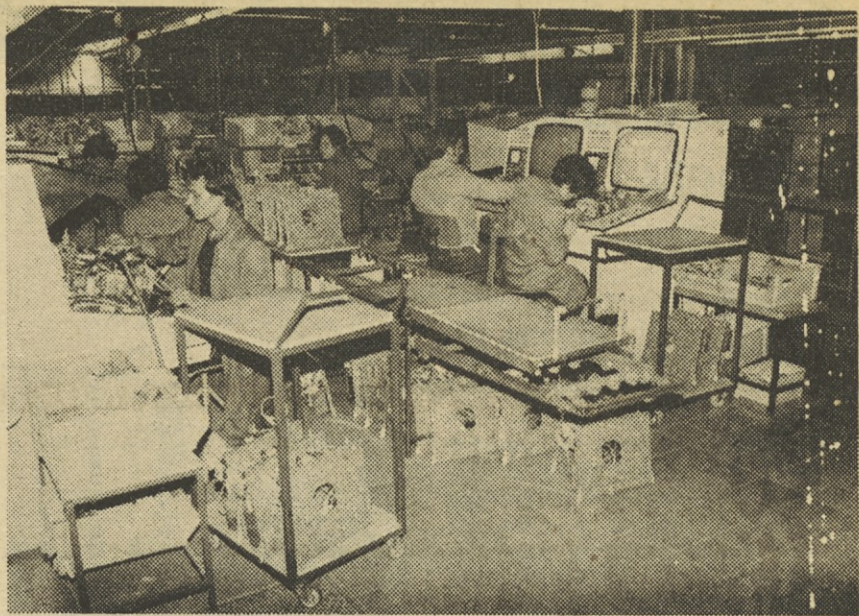
Trg postaja vse zahtevnejši. Garancijske dobe sydaljšajo, zahteve po zanesljivosti so vse bolj ostre in vse to pade v končni fazi na nas proizvajalce. Zato bo morala Iskra, ki je renomirana firma na področju raziskav v to smer vložiti še več prizadevanj. Zlasti se mi zdi pomembno raziskati vse možnosti na področju zanesljivosti.

Šele na temelju dolgoletnih raziskav in predvsem praktičnih izkušenj in primerjav z veliki firmami v svetu, bomo že ob proizvodnji zanesljivo vedeli, kakšne možnosti imamo na trgu. Zlasti IKM (Inštitut za kakovost in metrologijo), s katerim Iskra razpolaga, bo moral dobiti vse večjo veljavo in pristojnosti.

Morali pa se bomo še temeljito pogovoriti, v Iskri, Gorenju in v vsej jugoslovanski industriji elektronike, kaj bi lahko dobro, kvalitetno in tudi rentabilno naredili doma. Možnosti vsekakor ne manjka. To sicer že plodno delamo, vendar bi se dalo doseči še marsikaj.

Naj ob koncu spomnim Iskro, naj bi kot na področju elektronike, še več vložila v razvoj najsodobnejših elektromehanskih elementov. Vzporedno, ko razvija profesionalne elemente za elektorniko, naj bi se razvijala tudi elektromehanika. Različni preklopniki, stikala, kolektorji in kretnice bi nam prišli še kako prav.

F. Kotar

V montaži barvnih TV sprejemnikov v Gorenju.

TOZD KERAMIČNI KONDENZATORJI ŽUŽEMBERK

Stimulacija stroko opravljene delo

V mnogih TOZD so imeli težave pri ocenjevanju količine in kvalitete dela „režijcev“. Ker je tu obsežno delo strokovnjakov, je razumljivo, da je stimulacija na tem področju zelo pomembna. Dobro so rešili to vprašanje v TOZD KERAMIČNI KONDENZATORJI v Žužemberku. Tu so tudi strokovni sodelavci nagrajeni po količini in kvaliteti opravljenega dela.

Osnovno vodilo pri pravilniku o stimulaciji strokovnega (režijskega) dela je program dela, srednjeročni, letni, mesečni operativni načrt. Pravzaprav bi lahko rekli, da je v končni fazi izhodišče mesečni operativni načrt, ki je izpolnjevanje letnega programa dela.

Pravilnik o nagrajevanju, oz. delitvi OD je enak za delavce, ki delajo po normi in režijce. Ima 12 kriterijev in vsako je ocenjen najmanj po 6 krite-

rijah. To izračunavanje je mnogo enostavnejše in razvidnejše pri tistih delavcih, ki so vezani na normo, saj njihove izdelke lahko izmerijo, preštejejo in sorazmerno natančno lahko za vsakogar ugotovijo kvaliteto in količino dela.

Pa tudi tu imajo v žužemberški Iskri zanimivo posebnost pri nagrajevanju po programu dela v mesecu. Če so na primer delo izvršili po zastavljenem načrtu, toda ne vsega v rednem delovnem času, ampak delno v nadurah, stroške za nadure odštejejo od stimulacije za redni delovni čas in je tako osebni dohodek toliko manjši, kolikor je bilo neopravljenega v rednem delovnem času.

Nagrajevanje strokovnih delavcev ima osnovo v mesečnem operativnem načrtu. Vse delo enega oddelka je v šestevku: mesečni operativni načrt. Tegnora skupina opravi v celoti. Delo se seveda razdeli na posamezne strokovnjake, ali je določena za določeno opravilo skupina delavcev. Tako se znotraj skupine in oddelka točno ve, kaj je v enem mesecu njihova naloga. Ob koncu meseca vsako delo strokovnjakov oceni strokovni tim tako po kvaliteti, kot tudi po količini dela. Tak primer je recimo delo tehnološkega oddelka. Ko je njihov izdelek zrel za uredništvu v orodjarni, je njihovo delo opravljeno. Če je delo opravljeno v celoti in uporabno, je stimulacija strokovnjaka ali strokovnjakov, ki so ga opravili 5 %. Neopra- ljeno delo predstavlja nedovršeno nalogo.

V količino dela računajo tudi stimulacijo vsega kolektiva. Če je mesečna stimulacija po 12 kriterijih na primer 8 %, dobijo režijci na količino dela 5 %.

Če pa dela v oddelku ali skupini ali posameznik ne opravi v celoti ali kvalitetno, lahko izgubi do 20 % osebnega dohodka. Če pa je opravljenih več nalog, kot je bilo načrtovano, se preračuna, kolikšen je procentualen presežek posameznika ali skupine in stimulacija je sorazmerno presežku dela večja.

Nekvalitetno opravljeno delo strokovnjaka šteje, kot da delo ni bilo opravljeno. Na primer, če ostanemo pri primeru tehnologov: naprava, ki so jo, ali jo je posameznik projektiral, ni zrela za izdelavo v orodjarni, delo s tem seveda ni opravljeno, saj je s tem omogočen nadaljnji delovni proces v naslednji fazi.

Izpolnjevanje načrtov torej za strokovne službe, oddelke in strokovne skupine pomeni finančno stimulacijo. Tak primer je tudi takrat, če mesečni operativni načrt ni izpolnjen zaradi nekega vzroka. Tega se da kmalu najti. Primer: niso izvršili mesečnega programa, ker ni bilo na zalogi dovolj materiala. Ve se, da mora material po razdeljenih nalogah preskrbeti nabava. V tem primeru so delavci — ali določen delavec, ki materiala ni nabavil, destimulirani sorazmerno z izpadom količine opravljenega dela.

Pri tem načinu so konkretno nagrajevali ni po količini in kvaliteti dela tudi strokovni sodelavci in ostali režijci, ki imajo neposreden vpliv na proizvodnjo. Taka stimulacija lahko pri sistemu, ki ga imajo v TOZD Keramični kondenzatorji, predstavlja do 60 % osebnega dohodka.

DELOVNA ORGANIZACIJA BATERIJE ZMAJ

Kam na oddih

Zmaj je ena redkih Iskrinih delovnih organizacij, ki se lahko pohvali, da ima letovanje svojih delavcev dobro urejeno. V Bašaniji pri Savudriji ima svoj lasten počitniški dom, na Uskovnici na Pokljuki imajo v najemu prijetno hribovsko kočico, poleg tega pa lahko delavci Zmaja, seveda, letujejo tudi v Iskrinih počitniških domovih v Poreču, na Dugem otoku in v Trenti.

delu Pokljuke; Uskovnica je res enkratna.

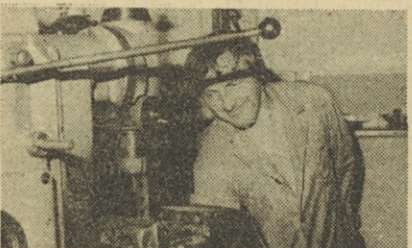
Genovefa Zorc — delavka

„V Rovinju bom z družino prežive-la dopust. Tam ima moževa delovna organizacija počitniške zmogljivosti in gremo tja vsako leto. Komaj že čakam, da se odpočijem po vsem tem garanju. Preostali dopust bom prežive-la pri starših na Dolenjskem, nekaj pa tudi doma.“

Svetlana Spasić — delavka

„Med kolektivnim letnim dopustom bom šla domov na Kosovo v vasico Kijevo. Staršem bom pomagala na kmetiji, prosti čas pa bom izkoristila za obiske in za počitek.“

Janez Bolta — strojnik remonter
„Z družino grem najprej na dopust na Hvar in to za 14 dni, nato pa bomo šli še za nekaj dni na Uskovnico, kjer ima Zmaj v najemu prijetno kočico. Prav oddiha na Uskovnici si želi vsa moja družina, zlasti pa poltretje leto stara hčerka, ki je bila tam že kar trikrat — pozimi in poleti. Čudi me, da med sodelavci v Zmaju ni toliko zanimanja za oddih na tem prelepem

TOZD UPOROVNI ELEMENTI ŠENTJERNEJ

Potenciometri so naviti do konca

Lani, ko je oddelke potenciometrov v TOZD Upori dobil nove proizvodne prostore, smo mnogo pisali o njih. In kako delajo v novih pogojih? To vprašanje smo zastavili Petru Luštku, ki vodi to poslovno enoto.

Dela imamo dovolj, saj niti ne zmoremo vseh naročil. Tako dela tovarna s polno paro. Imamo prek 5 milijonov kosov naročil mesečno, kar je gotovo precej v primerjavi z lanskim letom, ko smo jih naredili od 2–3 milijone mesečno. Sicer v letošnjem prvem trimesečju nismo v celoti dosegli načrtovane proizvodnje, zelo pa smo se ji približali.

Naša glavna naloga je pripraviti več avtomatike v proizvodnji. Še vedno je preveč vložnega živega dela, kar je drago, še težje pa je, da nam ob konjunkturi manjkajo zmogljivosti. Z avtomatiko in mehanizacijo nekaterih proizvodnih postopkov bomo dosegli mnogo večje količine in kar je za poslovanje najvažnejše, znižali bomo stroške. Ob vseh teh prizadevanjih pa bomo pridobili tudi na kvaliteti in zanesljivosti, saj bo ob avtomatizaciji marsikaj izključen človeški faktor.

Predvsem pa večamo proizvodnjo keramičnih potenciometrov, za katere je največje povpraševanje. Pa tudi več polizdelkov smo „osamosvojili“, se pravi, da jih delamo sami, ker smo imeli prej neprestane težave z dobavitelji — kooperanti. Tak primer je zlasti

lastna galvanika za površinsko zaščito. Prej smo imeli večne težave z reklamacijami, zlasti pri izvozu, ker izvažamo po večini na zahod, tu pa so kvalitativne zahteve zelo visoke in neizprosne.

Za nas pa je izvoz bistvenega pomena, saj izvažamo 90 % vse proizvodnje. Zato nam renome in trg na svetovnem trgu mnogo pomenita. Tudi cene so sorazmerno ugodne. Naši potenciometri pa postajajo vse bolj zanimivi tudi na domačem trgu. Da pa radi prodajamo na domačem trgu je razumljivo, saj so cene pri nas še ugodnejše. Vedeti je treba, da delamo z domačim, sorazmerno dragim materialom, izvažamo pa na področje, kjer imajo konkurenčni proizvajalci na razpolago cenejše materiale. Tako imamo še enega konkurenčnega aduta manj v roki.

Tudi z inovacijami dohitevamo zahteve trga. Razvili smo več tipov novih potenciometrov in tako kompletirali naš asortiment. Tako mislimo, da si bomo ustvarili solidnejšo in trajnejšo bazo pri kupcih, ki običajno najrajši kupujejo celotno paleto izdelkov pri istem proizvajalcu. Ob tem velja povedati, da je spet vse več zanimanja po vrtljivih potenciometrih.

Ena naših velikih pridobitev je lastna orodjarna, ki veča zmogljivosti. S strokovnim znanjem lastne konstrukcije lahko v orodjarni naredimo vse kar rabimo zase in delamo že tudi usluge drugim Iskrinim tovarnam. K.

V proizvodnji potenciometrov.

Modernizacija železniškega prometa

(Nadaljevanje s 1. strani)

Crossbar tehniki, ki omogoča povezovalno celotnega primorskega prostora z železniško telefonijo celotnega sistema Slovenije. Takšna ŽAT centrala je bila pred leti zgrajena tudi na železniški postaji v Pivki.

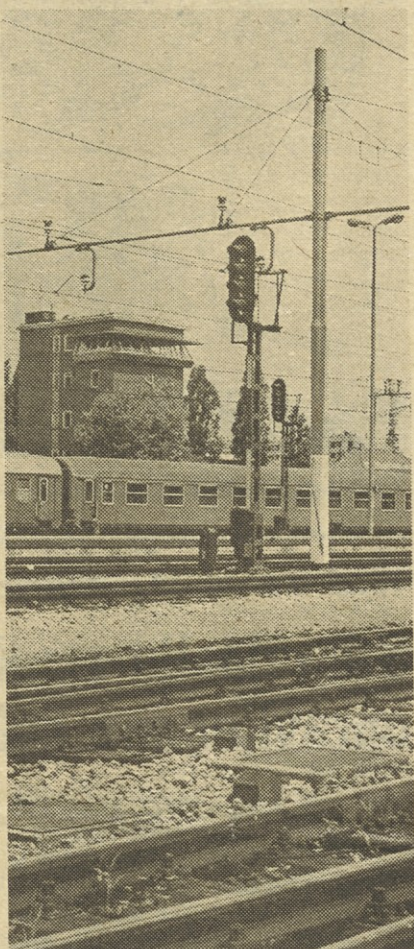
Spregovorimo še nekaj besed o ozvoženju. Na tovarni postaji so montirane interfonске naprave, ki omogočajo hitre in direktne zveze med vlakom in odpravnikom ter mestih na postaji, kjer so locirana zunanja interfonска govorna mesta. Ozvočenje na tovarni postaji je službeno, medtem ko je na potniški postaji dodano še potniško ozvočenje. Izvedeno je s 30 W transistorskimi ojačevalci. V prvi fazi so bile na potniški postaji zgrajene tudi urne naprave, ki služijo na informacijo potnikom na celotnem kompleksu.

Finančni iznos prve faze koprškega kompleksa znaša cca 74 milijonov dinarjev.

Druga faza modernizacije, ki naj bi bila zaključena do 1980 leta pa obsega:

- modernizacijo SV in TK naprav na področju Koper
- na tovarni postaji dograditev šestih tirov
- na potniški postaji dograditev tretjega perona in dveh tirov.

S povezavo obeh postaj se zaključuje koprski kompleks, ki naj bi se v naslednjem letu povezal v nadgradnjo sistemov daljinskega vodenja prometa na odseku Divača-Koper s TK napravo

Sodobna avtomatika zagotavlja varen in zanesljiv železniški promet.

Iskra — TI 30, s dispečerskim komandnim centrom Hrpolje-Kozina.

Š. D.

Letošnji jubilanti dela

V petek, 8. t. m. so se v prostorih hotela Ilirija zbrali delavci delovne organizacije Avtomatika na letošnji podelitvi priznanj jubilarom dela. Priznanja so dobili delavci, ki 10, 20 ali 30 let združujejo delo v naši delovni organizaciji oziroma v SOZD Iskra. Le-ti so s svojim dolgoletnim delom prispevali k izgradnji in razvoju tako temeljnih kot delovne organizacije in s tem vztrajno gojili ugled in mesto, ki ga ima Iskra v slovenskem prostoru.

Slavljenec je v imenu kolegijskega poslovnega organa delovne organizacije pozdravil predsednik odbora Stane Preskar. Jubilarom se je zahvalil za trud in požrtvovalno delo, ki so ga v vseh teh letih vložili v temeljne oziroma delovno organizacijo. Hkrati je izrazil željo, da še vnaprej s svojim delom prispevajo k čim boljšim delovnim uspehom Avtomatike.

V nadaljevanju praznovanja, ki je potekalo v prijetnem razpoloženju, sta zbranim spregovorila tudi Franc Vršnak in Božo Čehak. Oba beležita 30-letno delovno dobo v Iskri.

Za 30-letno delo so prejeli priznanja naslednji delavci:

Jubilant 30-letnega dela — Božo Čehak med govorom.

Omejc Janez, Čebokli Radivoj, Čebokli Lea, Ravnič Milan, Gospodarič Jakob, Čehak Božo in Vršnak Franc.

Za 20-letno delo so prejeli priznanja naslednji delavci:

Filipič Marija, Begovič Ivanka, Mehla Marija, Pečkaj Marija, Plajšek Mihaela, Sušnik Maruša, Zvez Martin, Zobjek Julijana, Ališ Ivan, Kos Danica, Pečavar Ivan, Šemrl Valentina, Kitak Venčeslav, Gačnik Janez, Vodičar Anton, Bertonec Janez, Godec Anton, Munda Franc, Puhar Milena, Zajc Vanda, Kalan Janez, Gorjup Lea, Klopčavar Marjan, Pudja Marija, Remic Andrej, Šoja Milenko, Omejc Marija, Šolinc Nada, Škrbinc Jakob, Valič Jožica, Žagar Silva, Kušar Julijana, Ščuka Janez, Bergant Jože, Zupan Nada, Oblak Nada, Štembal Slavica.

Za 10-letno delo so prejeli priznanja naslednji delavci:

Škorjak Boštjan, Gale Janez, Borštnar Silva, Medved Cilka, Gole Marjetica, Glibota Ljubo, Mirič Peter, Marc Peter, Gregorčič Jože, Čurič Rudolf, Javornik Desimir, Gantar Janez, Ermenc Tomaž, Preskar Stane, Babič Marija, Dodič Anton, Damid Muhammed, Frever Marta, Goršič Ilija, Mencelj Mihajlo, Pavčič Božo, Perviz Enver, Urbas Vlado, Writzl Ivo, Vogrin Jože, Prepeluh Darko, Bratož Hinko, Bizjak Jože, Debeljak Franc, Dekleva Vladimir, Dolinar Janez, Gerl Boštjan, Miklavčič Matija, Ovišič Pavel, Paš Emil, Pirnat Miha, Presker Vinko, Rauh Tone, Rugelj Stanislav, Snoj Vincenc, Zvonar Miro, Demšar Karmela, Fišer Danijela, Melik Tatjana, Novak Milan, Plohl Marija, Sedej Tanja, Šetrijčič Ernest, Škvarč Cirila, Turšič Miro, Vujanovič Silva, Žagar Pavlina, Brinovec Milan, Grgič Božo, Pečar Bojana, Zorman Franciška, Avsec Alojz, Čebašek Vilma, Grad Marija, Lenasi Dora, Mavec Vida, Presnik Angela, Pelcar Silva, Huber Marija, Istenič Sonja, Krainer Sašo, Lenko Ivan, Letonja Martina, Maras Mara, Petrovič Silvo, Pečar Franc, Penko Marija, Srpič Dragica, Škrjanc Marija, Teropišič Srečko, Zupančič Irena, Dolinar Cvetka, Sutlovčič Marija, Besedič Katarina, Bobič Živka, Ceglar Leopoldina, Gajič Koviljka, Galle Olga, Jevnikar Ana, Kurat Terzija, Lovec Ivica, Lukežič Danica, Morano Marta, Mlekuž Cvetka, Kopjar Vida, Nartnik Irena, Novoselič Ja-

FY

Jubilanti 30-letnega dela.

Jubilanti 20-letnega dela.

dranka, Ocepek Vida, Preložnik Jožica, Preskar Ida, Purič Sabile, Rus Marija, Sajovic Anica, Sebanč Ana, Murgič Martina, Švab Marija, Tomšič Anica, Vojinovič Marija, Zibelnik Terzija, Zavodnik Franciška, Živic Ma-

rija, Žibert Franciška, Marolt Marija, Medeja Ljudmila, Novak Angela, Peterlin Torčka, Tegelj Jože, Tegelj Marjeta, Cvetkovič Stana in Šušteršič Matjaž.

Š.D.

Pri mladih brigadirjih

Ste kdaj gledali mladinsko delovno brigado pri delu? Ste bili kdaj v naselju mladih brigadirjev? Vse odmeva od prešernega smeja, povsod živo delajo, odmevajo krampi in lopate, sliši se pesem in vzkliki. Odkod to navdušenje, ta polet, ta zagnanost?

JEVROSIMA STANKOVIČ iz Iskre. Že štirikrat sem bila v brigadi. Lepo je bilo, kako ne! Saj smo bili vsi mladi, tovariški in enotni, kot nikjer drugje. Vsi smo si tisočkrat poklicali v spomin besede našega vzornika maršala Tita: „Z delom si gradite bodočnost. Z delom gradite boljši jutri bodočim rodovom. Z delom nadaljujte našo veliko stvar: revolucijo!“

Moraš biti vesel, ko v ritmu udarjajo krampi in lopate desno in levo. Moraš, saj je nasmejan tvoj sosed na levi in sosed na desni. In ko pogledaš, kako gre delo od rok. Spet si vesel, če imaš priložnost videti končano delo. Kar srce mi je igralo, ko sem se peljala po dvotirni progi Šamac — Sarajevo. Gradila sem drugi tir od Doboja do Zenice. Ne morete si misliti, s kakšno ljubeznijo, polno spominov gledaš na tako delo!

FRANC VIDIC, Iskra: Že deset izmen sem bil v brigadi. Tudi v dveh v enem letu. Veselo je tam. Trdo se dela, resno in zavzeto, toda veselje je povsod. Veselje je kruh mladosti. Saj imamo biti čega veseli!

Sicer pa se že dan začne s pesmijo: pozdrav zastavi, ki nam pomeni domovino, našo družbo, naše sodelavce — Jugoslavijo. Potem delo. Če skupaj dela nekaj deset mladih ljudi na ene mestu — ali more biti drugače, kot da je vse v navdušenju en sam smeh? In na sosednjih odsekih odmeva pesem, gesla in salve smeja. Na tisoče nas je in vsi hočemo, delamo in želimo isto: več, bolje in lepše.

In zvečer ob tabornem ognju. Kul-

turni programi, pogovori, pesem in rajanje. Seveda je in mora biti mnogo mladih srečnih. In na seminarjih, predavanjih, debatah ter razpravah. Jekleno prepričanje, pogledi na svet in življenje se razčističujejo, poraja se vera v boljši svet, bolj human, bolj pravičen od današnjega. Ljudje smo, mladi in imamo kar želimo. Zakaj ne bi imeli tega mladi vsega sveta?

ZADA MURTAGIĆ, Iskrašica: Tako lepo je v brigadi, pa bi vam težko povedala zakaj. Enostavno — lepo je. Veselo, kot nikjer drugje. Samo pomislite: tisoče mladih ljudi se zažene na isto delo. Tisoče ljudi gradi nek velik projekt, ki bo koristil domovini, lj dem. Kako ne bi bili vesei tega zagnanega dela, ki služi dobremu?

Ali kako so lepi trenutki, ko se srečuješ z domačini! Kako so veseli, kadar smo prišli pomagat še njim. Popoldne smo jim šli večkrat na pomoč pri kopanju vodovoda, popravljati poti. Pomagali smo ostarelim spravljati seno, na njivah in v vinogradih. Si lahko predstavljate kaj lepšega, kot stisk roke in nasmejan: hvala, mladi prijatelji. O da, v brigadi je veselo, kot nikjer drugje!

Izlet v Dražgoše

Tako kot že nekaj let nazaj je tudi letos referent za družbeni standard v TOZD TELA Tone Kastelic organiziral tradicionalen izlet upokoencev. Za cilj izleta so si letos izbrali vas Dražgoše.

Izleta se je udeležilo 45 upokojenih delavcev, ki so se zbrali dne 30. 5. 1979 pred delovno organizacijo in se že zgodaj zjutraj prek Škofje Loke odpeljali v Dražgoše.

Udeleženci prijetnega izleta v Dražgoše.

Zakaj prav v Dražgoše? Predvsem zato, da so ponovno obudili spomi na čas, ko je vsa Evropa trpela pod fašističnim škornjem, v mali slovenski vasi pa je slovenski narod bojeval veliko dražgoško bitko. Ponovno je pred njimi oživela bitka, ki jo je bil Čankarjev bataljon v januarju 1942. leta z mnogo močnejšim sovražnikom, ki je njim im vsemu svetu dajala novih moči in vsem vlila upanje na zlom fašizma. Čeprav so nemški napadalci po umiku partizanov iz Dražgoš pobili 41 domačinov, vas požgali in porušili, to ni spremenilo izida bitke. Dražgoška bitka je bila za Nemce tudi velik moralni, ne le vojaški neuspeh. Tudi tu so se njihove elitne enote kljub velikanski premoči zatekle k običajnemu nasilju nad neoboroženim prebivalstvom, ki pa tudi po uničenju vasi ni stalo ob strani.

Ob ogledu vasi, ki je pravzaprav celotna spomenik, so vsi udeleženci

naše DO in problemi ter uspehi, ki so trenutno najbolj aktualni.

Na koncu naj poudarimo, da so bili vsi udeleženci zelo zadovoljni z izvedbo in organizacijo izleta, kar je vsekakor vplivalo na njihove želje, da se čimprej znova vidimo.

Primož Bernot

**DOPIŠUJTE
V ISKRO**

Sklepi 6. zasedanja DS SOZD Iskra (5. 6. 1979)

Delavski svet na osnovi uvodne obrazložitve člana poslovnega kolegija za ekonomiko, ugotovitev in predlogov izvršilnih organov, soglasno sprejema „Poročilo o poslovanju SOZD Iskra v letu 1978“, z ugotovitvijo, da je leto 1978 dalo pomemben prispevek k usklajevanju samoupravnih in poslovnih organiziranosti Iskre z Zakonom o združenem delu, hkrati pa so prav dosežki tega leta pospešili dinamiko izpolnjevanja srednjeročnega plana 1976–80 v bistvenih pokazateljih gospodarjenja, kot so proizvodnja, izvoz, investicije in finančni rezultat ter dajejo solidno osnovo za izvršitev planskih obveznosti za obdobje 1976–1980.

Navedbe v poslovnem poročilu za leto 1978 pa obenem odkrivajo tudi nekatere probleme in slabosti, ki v posameznih delovnih organizacijah ovirajo hitrejši in kvalitetnejši razvoj ter povzročajo težave, kar se odraža zlasti v prekomernem zaposlovanju, produktivnosti dela in rentabilnosti poslovanja.

DS sprejema „Poročilo o poslovanju SOZD Iskra od 1. I. do 31. III. 1979“. Letošnji trimesečni podatki kažejo, da se v letu 1979 nadaljujejo pozitivni trendi iz preteklega leta, kar daje prav tako solidno osnovo za izvršitev zadanih nalog iz letnega programa za leto 1979. Vzporedno s pozitivnimi gibanji pa se nadaljujejo tudi nekatera negativna gibanja, kot so prekomerno zaposlovanje in v zvezi s tem nižja produktivnost. Obenem se v tem obdobju ugotavlja tudi precejšnji razkorak med pokritjem uvoza z izvozom, kar lahko v precejšnji meri zavre izpolnjevanje planskih nalog za to leto.

Zato je v zvezi s tem potrebno, da TOZD, DO in SOZD – v okviru svojih pristojnosti – sprejmejo ustrezne ukrepe, zlasti na področju zunanjetrgovinske bilance, zaposlovanja in produktivnosti ter investicijske dejavnosti, s katerimi bo zagotovljena izpolnitev planskih predvidevanj za leto 1979.

DS opozarja delavske svete delovnih in temeljnih organizacij, da v svojih sredinah in v okviru pristojnosti, proučijo stalne na področju zunanje trgovine in sprejmejo ustrezne ukrepe za pospeševanje izvoza zaradi doseganja načrtovane zunanjetrgovinske bilance.

V zvezi z ugotovitvijo, da gibanje zaposlovanja tudi v I. trimesečju letošnjega leta presega planska predvidevanja, se naroča Odboru za kadrovske socialne zadeve, da ugotovi upravičenost, oz. vzroke prekomernega zaposlovanja ter predlaga Delavskemu svetu SOZD ustrezne ukrepe.

V tistih temeljnih organizacijah, ki v daljšem časovnem razdobju izkazujejo izgubo, naj se formirajo posebne komisije, ki naj – v kolikor še ne obstajajo – sanacijski programi – iste izdelajo, kjer pa sanacijski programi že obstajajo pa naj pospešijo izvajanje le-teh, oz. podvzamejo ustrezne ukrepe za njihovo izvršitev. Delavski svet sprejema informacijo o problematiki in programu dela na področju ljudske obrambe in družbene samozagrade v SOZD Iskra ter podpira nadaljnja prizadevanja za realizacijo nalog iz tega področja.

Delavski svet na osnovi informacije člana poslovnega kolegija in mnenja Odbora za razvojni program in raziskovalno dejavnost, sprejema informacijo o koordinaciji investicij v SOZD Iskra.

V zvezi z osnutkom Samoupravnega sporazuma o združenju dela in sredstev za sovlaganje v investicije v osnovna sredstva v SOZD Iskra, Delavski svet pooblašča Odbor za spremljanje izvrševanja programa in delovnih načrtov preobrazbe samoupravnih odnosov SOZD Iskra, da izvede javno razpravo o osnutku tega sporazuma.

Javna razprava bo potekala do 1. 8. 1979; eventualne pripombe se dostavijo na naslov: sekretariat Delavskega sveta SOZD Iskra, Ljubljana, Trg revolucije 3, E-12.

Osnutek Sporazuma o združenju dela in sredstev za sovlaganje v investicije v osnovna sredstva naj se objavi v prihodnji številki glasila Iskra.

Delavski svet na osnovi informacije člana poslovnega kolegija, ter mnenja KOS in Odbora za spremljanje izvrševanja programa in delovnih načrtov preobrazbe samoupravnih odnosov v SOZD Iskra, soglasno sprejema „Informacijo o usklajevanju samoupravnih splošnih aktov z Zakonom o združenem delu v SOZD Iskra.“

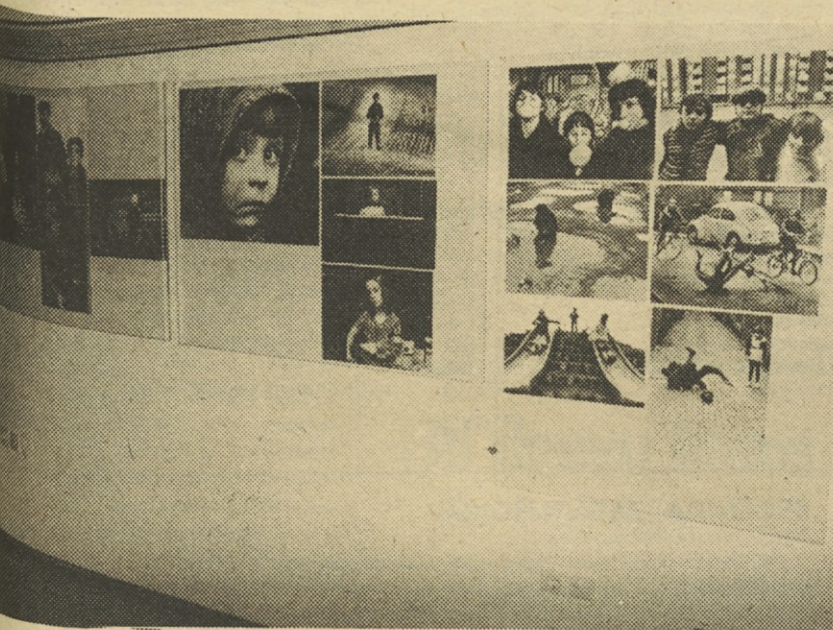
Delavski svet naroča Odboru za spremljanje izvrševanja programa in delovnih načrtov preobrazbe samoupravnih odnosov, da izdela operacionalizacijo vseh akcij usklajevanja samoupravnih splošnih aktov, s točno določitvijo rokov in nosilcev aktivnosti za posamezno področje.

Delavski svet na osnovi predloga ter mnenja Odbora za spremljanje izvrševanja programa in delovnih načrtov preobrazbe samoupravnih odnosov, sprejema (1. vzdržal) „Tarifo nagrad za delo predsedstva arbitražnega sveta SOZD Iskra in delo predsednika, tajnika in zapisničarja notranje arbitraže SOZD Iskra.“

Delavski svet na osnovi informacije člana poslovnega kolegija in stališča Odbora za spremljanje izvrševanja programa in delovnih načrtov preobrazbe samoupravnih odnosov, sprejema (2. vzdržal) „Tarifo nagrad za delo predsedstva arbitražnega sveta SOZD Iskra in delo predsednika, tajnika in zapisničarja notranje arbitraže SOZD Iskra.“

(Nadaljevanje na 8. strani)

Razstava ob letu otroka v Iskri

Z razstave fotografij ob letu otroka v Iskri.

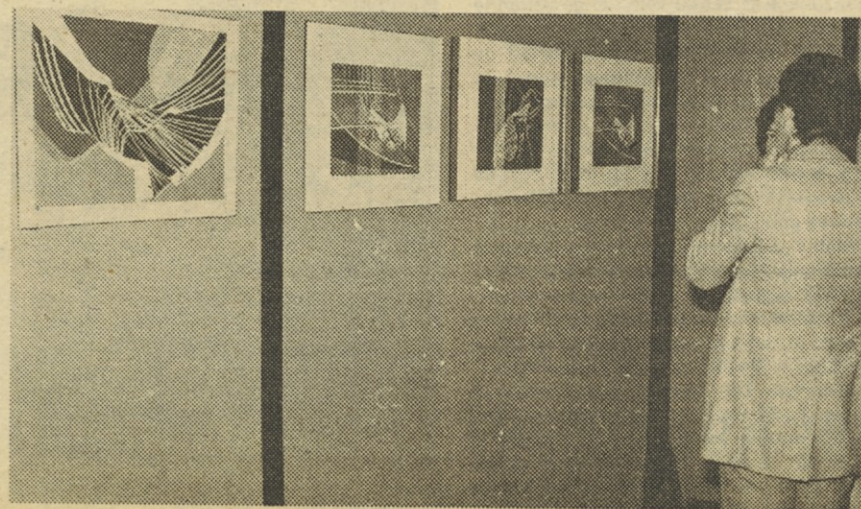
Krajevna skupnost Gradišče je to krat na poseben način obeležila mednarodno leto otroka. V začetku ju ija so odprli razstavo fotografij iz življenja otroka. Slavnostni govornik ob otvoritvi je bila tovarišica Marija Vilfan, predsednica društva SRS za Združene narode.

Svoja dela prikazujejo fotoreporteri redakcije Dela – Dragan Arrigler, Miško Kranjec, Janez Pukšič, Jendo Štoviček, Marjan Zaplatil in Joco Žnidaršič. Med fotografijami je tudi izbor knjig iz knjižne zakladnice Mladinske knjige. Razstavo pa dopolnjujejo kiparska dela Stojana Batiča, Janeza Fmata in Staneta Keržiča.

SOZD Iskra je omogočila razstavo v svojih prostorih in prevzela skrb za njeno postavitev in realizacijo. Da je razstava imenitna, so ocenili učenci šole Majde Vrhovnik in dijaki gimnazije Ivan Cankar, ki so izbrali najboljše fotografije. Izbrane so bile tri fotografije Joca Žnidaršiča, dve Miška Kranjca in ena fotografija Janeza Pukšiča.

V knjigi spominov pa smo zasledili misel, ki jo je vredno zabeležiti: „Tudi otroci drugega sveta bodo nekoč živeli lepši in srečnejši jutri.“

Mitja Rotar

Z razstave likovnika Igorja Jalovca.

Ansambel, ki bo na letošnji prireditvi ob dnevu Iskre in dnevu borca poskrbel za plesa željne mlade udeležence.

Ansambel nastopa že od leta 1975 in se je dokaj hitro uveljavil na slovenski glasbeni sceni. Igrajo predvsem lastne skladbe, seveda pa se na večjih prireditvah prilagajajo okusu poslušalca. Resnično lahko ugotovimo, da so verjetno edini tovrstni ansambel pri nas, ki je sposoben zadovoljiti okus širšega kroga poslušalcev. Dosedaj so izdali 5 plošč, od katerih je najbolj znana njihova izvedba skladbe „Sava šumi“. Vse bolj pogosto jih slišimo tudi na radiu in vidimo na televiziji, kar priča, da se še vedno vzpenja po lestevici priljubljenih navzgor. Pred kratkim so bili na uspešni turneji v Švici, kjer so bili izredno dobro sprejeti. Prepričani smo, da bodo tudi na naši proslavi s svojim izvajanjem dokazali, da so sposobni zadovoljiti okus poslušalca in dvigniti razpoloženje vseh prisotnih.

Razstava Izidorja Jalovca

V petek, 11. maja smo bili priče prijetnemu kulturnemu doživetju. V sprejemnici ATC Telekomunikacije na Laborar je bila namreč otvoritev samostojne razstave enega redkih likovnih samorastnikov Kranja in našega podjetja, Izidorja JALOVCA. S svojimi grafičnimi deli se je ta mladi nadarjeni umetnik sicer že nekajkrat predstavil, tako na samostojni razstavi v domu JLA, kakor tudi na skupinskih razstavah Društva likovnikov ISKRE. Vendar pa smo bili tokrat presenečeni nad njegovo malo retrospektivo, drobnim pregledom dosežanih slikarskih prizadevanj.

Najprej zasledimo na razstavi razstavljenih dela iz leta 1976 linorez ZIDINE in barvni linorez KOMPOZICIJA II. Deli imata izredno pogumno zastavljeno perspektivo in že kažete veliko slikarjevo prizadevanje za probleme uporabe barv v grafičnem delu. To prizadevanje se kaže tudi v linorezih iz leta 1977, kjer pa se že kaže določen napredek v barvnih variantah stiliziranih bioloških oblik. Leta 1978 se že pojavljajo linorezi v abstraktnem smislu koncipiranih bioloških form, ki spominjajo na oblike raznih insektov, pajkov, plazilcev ipd.

Poudariti moramo, da pomeni naslon na oblike, ki obstajajo v naravi za Izidorja JALOVCA odlično izhodišče za njegovo nadaljnje delo. Tudi če se bodo morda njegovi linorezi čez čas začeli spreminjati v še bolj čiste in abstrahirane oblike, bo vendar slikarjeva povezava z naravo in njenimi pojavi poskrbela za to, da njegovo delo ne bo zdrselo na pot golega formalizma, temveč, da bo naslonjeno na neizčrpno bogastvo živega sveta, vedno bolj raslo v oblikovnem kot tudi v vsebinskem pogledu.

Ob otvoritvi pa smo lahko poslušali tudi izjemno kvaliteten recital flavistke Maje Gogala in članov Prešernovega gledališča Kranj Rastka Tepine in Cveta Severja.

B.J.

ČASOPISNE NOVICE

Ljubljanski Dnevnik poroča, da je bila na Gospodarskem razstavišču razstava Tehnika za okolje. Svoj sončni sistem je prikazal tudi naš razvojni oddelek TOZD Napajanje. Čeprav prikazani primerek še ni povsem domač – uvožene so silicijeve celice – je celotni napajalni sistem delo Iskrinih raziskovalcev. Člankar meni, da je zelo vzpodbudno, ko so v Iskri sprejeli v program raziskav tudi izkoriščanje direktne sončne energije.

Isti časnik objavlja članek za naslovom Elektronika naj se povezuje, da je Iskra v preteklih letih vložila velike napore pri uresničevanju ustave in zakona o združenem delu. Jugoslovanska elektronska industrija pa bo morala iti v prihodnje po poti večje delitve dela in boljšega sodelovanja.

Naša TOZD TEA bo letos izdelal 333 tisoč telefonskih aparatov, 6.680 sekretarskih garnitur in 1.500 telefonskih aparatov za javne govornice. Ker bo od leta 1980 naprej potrebnih vsako leto skoraj 420 tisoč novih telefonskih aparatov, pripravlja TEA povečanje proizvodnje. Vest je posredoval Tanjug, objavil pa jo je novosadski Dnevnik.

19. maja so zaprli v Beogradu 23. mednarodni sejem tehnike, na katerem je sodelovalo 600 razstavljalcev iz 22 držav. Privredni pregled objavlja oceno celotne prireditve in ugotavlja znaten napredek jugoslovanske industrije. Večina eksponatov domačih proizvajalcev je sicer nastala ob sodelovanju, oz. po licencah tujih podjetij, vendar je tudi domača industrija prikazala veliko strojev, ki so plod domačega razvoja. Časopis zaključuje z ugotovitvijo, da je bilo ta čas v državi več sejmov, kar je razdelilo razstavljalce in obiskovalce.

Beograjski Privredni pregled podrobneje predstavlja dobitnike letošnje prvomajske nagrade dela. To pot piše v obširnem članku o našem tehnologu Karlu Željku iz DO Avtomatika, TOZD Usmerniki, ki je odkril aparat za pomoč slepim in slabovidnim.

Beograjska Borba poroča, da je član izvršnega sveta in zvezni sekretar za zunanjo trgovino Metod Rotar obiskal rudarsko topilniški bazen Bor. V razgovoru s predstavnikom Bora se je pogovarjal o uresničevanju srednjeročnega načrta razvoja v tej SOZD.

Beograjska Ekonomska politika s kratko vestjo najavlja začetek modernizacije proge Dugo selo – BOTOVO, ki je poverjena naši TOZD Inženiringu v delovni organizaciji Avtomatika.

Gorenjski delavci so lani zaslužili v povprečju 5.593 dinarjev. Najvišje osebne dohodke so dobivali delavci v Škofjeloški občini, kjer so znašali kar 6.698 dinarjev. V kranjski občini je bilo poprečje 5.755 dinarjev. Gorenjsko gospodarstvo je lani v petih občinah ustvarilo 53 tisoč milijonov dinarjev celotnega prihodka, kar je za 14 % več kot leto dni prej, piše gorenjski Glas.

V prvih štirih mesecih letošnjega leta se je skupna proizvodnja povečala za 23,6 % iz izvoza za 6,7 % v primerjavi z enakim lanskeletnim obdobjem. Največjo rast je zabeležila panoga telekomunikacije, piše v članku o Iskrinih letošnjih dosežkih Ljubomir Krasojević v Privrednem pregledu.

V Trebinju bodo letos začeli z gradnjo tovarne za proizvodnjo vklopnih ur, ki jih uporabljajo pri elektroinstalacijah. Tovarno bo zgradil sarajevski Energoinvest, piše zagrebški Vijesnik.

V letošnjih štirih mesecih je po podatkih zveznega zavoda za statistiko izvoz na ravni federacije porastel v primerjavi z lanskeletnim razdobjem za 13 %, oz. z vrednostjo 34,667 milijard dinarjev. Največ je k izvozu prispevala industrija, to je kar 93,7 %. Izvozila je za 32,499 milijard dinarjev, oz. 16 % več, kot lani v istem razdobju. Največji porast izvoza po republikah sta dosegli Bosna in Hercegovina ter Slovenija z indeksom 129.

Tudi Glas v Kranju je z obširnimi člankom obvestil svoje bralce o odprtju novih proizvodnih prostorov v naši TOZD Telefonske enote na Blejski Dobravi. Objavil je tudi dve fotografiji in sicer z otvoritve in ob podelitvi priznanj.

Skopski Večer objavlja obširen članek pod naslovom Števci, v katerem prikazuje pomanjkanje teh izdelkov pri gradnji stanovanj. Člankar Jovan Pavlovski piše, da ima Iskra izključen monopol pri proizvodnji, in da pomanjkanje teh izdelkov že treje dve leti.

Za magistralno progo Vrpolje-Ploče v republiki Bosni in Hercegovini, ki jo je pred leti avtomatizirala in opremila s telekomunikacijskimi napravami Iskra, so sedaj kupili še radio-dispečerski sistem, prek katerega bodo iz dobojskega centra vzpostavljali zveze z vsemi vlakovnimi kompozicijami in objekti na progi. Z vozečih vlakov bo torej možno telefonirati, oddajati ali sprejemati telekse in gledati televizijski program.

Zbral in uredil Marjan Kralj

Prebrali smo za vas

Doslej smo v glavnem imeli dokaj enostransko podobo o velikem slovenskem kulturnem in literarnem mecenu baronu Žigi Zoisu. Slovenska literarna zgodovina nam je tako v šoli kot tudi drugod dokaj podrobno in zanimivo predstavila in orisala lik tega italijanskega prosvetitelja, ki se je s svojim delovanjem, materialno podporo in pobudami za razvoj slovenskega jezika in književnosti zapisal z zlatimi črkami v zgodovino naše književnosti. Kdo namreč ob imenu Zois ne pomisli hkrati na očeta slovenske dramatike Antona Tomaža Linhartarja pa na prvega pomembnejšega slovenskega pesnika Valentina Vodnika, ki sta oba, kot še toliko naših prosvetiteljev, drugovala z baronom Zoisom.

In kljub temu lahko trdimo, zlasti še potem, ko smo prebrali romansirano biografijo barona Zoisa pod naslovom „Najbogatejši Kranjec“ izpod peresa Tite Kovačeve, da smo o Zoisu sicer bežno vedeli, da je bil tudi veletrgovec, industrialec, skratka poslovni mož kot bi rekli danes, vendar pa celostne podobe o njem, doslej nismo imeli. In prav zasluga avtorice Tite Kovačeve je v tem, da nam je v tem, pri nas sicer redkem zgodovinskem romanu, seznanila tudi in predvsem s to Zoisovo dejavnostjo, ki mu je v bistvu omogočala tako širokograudno in plodno mentorstvo v naš književnosti. In tako vstaja na dobro napisanih in zgodovinsko avtentičnih straneh pred nami podoba barona Zoisa, spretnega poslovnega moža, fužinarja in graščaka, ki pa je bil tudi kot tipičen predstavnik prosvetljenstva vnet mineralog, ljubitelj naravoznanstva in sploh tako imenovanih realnih ved, čeprav ni prav nič pri vsem tem zametaval slavistike, znanja za lepe umetnosti, opere in podobno.

Skupaj z Zoisom pa je naša avtorica upodobila tudi plejado mož iz Zoisovega kroga, tako že omenjena Linhartarja in Zoisa, pa francoskega naravoslovca Hasquetta in ne navsezadnje Kopitarja, ki ga je Zois podpiral moralno in materialno, ker je pravilno slutil v njem bodočega jezikoslovca in akterja v nadaljnjem razvoju slovenske književnosti, ki je kaj kmalu doživela svoj prvi vrh v Prešernu.

In potem je v romanu še čas, ki je bil tako pomemben za razvoj našega gospodarstva in znanstvene ter umetniške misli in ga je naša avtorica ob liku te središčne, že same po sebi na moč zanimive Zoisove osebnosti zarisala v vseh njegovih poglavitnih črtah.

Skratka: Tita Kovačeva je z vso zavzetostjo za leposlovni zaris moža naše kulturne zgodovine našla vrsto novih ravni: privlačen način pisanja, točnejši zaris zgodovinskih oseb in časa s poslušom za pripovedi. In tako je nastalo privlačno, zanimivo in poučno branje, vredne naše pozornosti, ki se uspešno in trajno vključuje v sicer redko, a tem bolj zanimivo literarno zvrst, ki ji pravimo zgodovinski roman ali biografija.

Knjigo „Najbogatejši Kranjec“ je izdala Cankarjeva založba v Ljubljani v opremi Cveta Jeraše.

D.Z.

Sklepi 6. zasedanja DS SOZD Iskra (5. 6. 1979)

(Nadaljevanje s 7. strani)

upravnih odnosov, daje v javno razpravo osnutek samoupravnega sporazuma o zagotavljanju kakovosti izdelkov in storitev organizacij Iskre.

Javna razprava bo potekala do 1. 8. 1979.

Pripombe na osnutek sporazuma sprejema sekretariat DS SOZD Iskra.

Usklajevanje na strokovnem področju kakovosti bo izvedel Odbor za kakoviteto pri DS SOZD Iskra.

Oblikovanje usklajenega besedila sporazuma bo izvedel Odbor za spremljanje izvrševanja programa in delovnih načrtov preobrazbe samoupravnih odnosov v SOZD Iskra.

Na osnovi predloga časopisnega sveta glasila Iskra, Delavski svet soglasno sprejme naslednje sklepe:

- DS sprejme spremenjen in dopolnjen ustanovitveni akt glasila Iskra ter naroča uredniškemu odboru glasila, da ga objavi v prihodnji številki glasila
- DS sprejme ceno glasila za leto 1979 v višini 4,00 din za izvod.
- delavski svet zadolži strokovne službe, da prične postopek za imenovanje glavnega urednika glasila Iskra
- delavski svet predlaga KOS SOZD Iskra, da prične postopek za imenovanje novega časopisnega sveta glasila Iskra.
- Delavskemu svetu je bila posredovana pismena informacija o:
 - oblikovni zasnovi glasila Iskra
 - pravilniku o honorarju in honorarnem sodelovanju v glasilu Iskra
 - pravilniku o objavi javnega odgovora in sporočila v glasilu Iskra.
- Na osnovi določil Samoupravnega sporazuma o ustanovitvi interne banke SOZD Iskra elektrovinske industrije Ljubljana, Delavski svet soglasno sprejme naslednji sklep:
 - v zboru banke se po določilih 12. člena Samoupravnega sporazuma o ustanovitvi banke, ki glasi:
„vsaka delovna organizacija ima v zboru banke dva delegata na prvih tisoč delavcev, na vsakih nadaljnjih tisoč delavcev pa še po enega. Delovne organizacije z manj kot sto zaposlenimi in delovne skupnosti SOZD pa po enega delegata“
določijo naslednje število delegatskih mest:

delovna organizacija	stanje zaposl. 31. 3. 1979	Število delegatov
TELEKOMUNIKACIJE	11.082	2+11=13
ELEMENTI	3.206	2+3=5
ZMAJ	422	2=2
KONDENZATORJI	1.450	2+1=3
ŠIROKA POTROŠNJA	3.357	2+3=5
AVTOMATIKA	3.447	2+3=5
AVTOELEKTRIKA	3.206	2+3=5
ISKRA COMMERCE	2.022	2+2=4
IPDM — IKM	49	1=1
— BII	63	1=1
CAOP	65	1=1
INVEST SERVIS	329	2=2
ŠOLSKI CENTER	58	1=1
DSSS SOZD	90	1=1
Skupaj	2.846	23+26=49

- Razpišejo se volitve v zbor banke, ki morajo biti opravljene do 30. 6. 1979, zbor konstituiran do 10. 7. 1979
- Na dan, ko se zbor konstituira, se pred konstituiranjem zbora opravi podpis sporazuma.
- Za v.d. poslovnega organa banke se imenuje BUKINIS Anton, član poslovnega kolegijskega SOZD Iskra.
- DS sprejme na znanje informacijo individualnega poslovnega organa ISKRA INVEST SERVIS o izgradnji prizidka Ivan Cankar ter hkrati apelira na odgovorne organe tistih TOZD, ki še niso sprejele ustrezne rešitve, da to nemudoma store.
- Delavski svet SOZD Iskra soglasno sprejme naslednje predloge KOS SOZD Iskra:
 - DS imenuje Odbor za oblikovanje predlogov za podelitev odlikovanj SFRJ v naslednji sestavi:

- predsedniki družbeno-političnih in samoupravnih organov SOZD Iskra ter
- predsedniki ustreznih komisij delovnih organizacij Iskre
- Predsednik ZB je po položaju predsednik odbora.
- V sedanjem sestavu tvorijo odbor naslednji tovariši:
 - Križnar Franc, predsednik
 - člani:
 - ZORN Otmar
 - Kern Janez
 - Ciuh Avgust
 - Orel Franc, ELEKTROMECHANIKA
 - Zadravec Jurica, AVTOMATIKA
 - ZAJEČ Adolf, AVTOELEKTRIKA
 - MIKLAVEC Stanka, ZMAJ
 - KRANJC Žarko, IEZE
 - LAFTAR Tone, ŠIROKA POTROŠNJA
 - POGAČNIK Jože, ISKRA COMMERCE
 - MALNERIČ Erbin, KONDENZATORJI Semič
- ter še predstavniki DO: INVEST SERVIS, ZORIN, IKM, NAMENSKO PROIZVODNJE.
- Zaradi odhoda iz Iskre predsednika Odbora za kadrovske dejavnosti in izobraževanje, Delavski svet imenuje KOČVARJA Jožeta, dosedanjega namestnika odbora, za predsednika Odbora za kadrovske dejavnosti in izobraževanje, na njegovo mesto člana pa se imenuje KOSOVEL Metko, DO IEZE.
- DS imenuje Mužiča Borisa, člana poslovnega kolegijskega SOZD Iskra za člana in istočasno za namestnika predsednika Odbora za ljudsko obrambo in družbeno samozaščito pri DS SOZD Iskra.
- DS vzame na znanje informacijo o poteku samoupravnega sporazumevanja o izvajanju posebne dejavnosti med Iskra INVEST SERVIS in delovnimi organizacijami ter priporoča delovnim organizacijam, da sprejmejo ustrezen sporazum
- DS se strinja s predlogom KOS — predlagateljem Samoupravnega sporazuma o izrabi sklada letnega delovnega časa, da se prekine postopek sprejemanja tega sporazuma, ker je le-ta vezan na predhodno sistemsko ureditev počitniške dejavnosti v SOZD Iskra.

Delavski svet sprejme (1 vzdržal) predlog Komisije za nagrade in priznanja SOZD Iskra, da se za leto 1979 podeli nagrada, oz. priznanja naslednjim tovarišem:

- Nagrado Iskre za 1979 prejme
- HUJS Jože, predsednik poslovnega kolegijskega SOZD Iskra za prispevek k razvoju in oblikovanju Iskre in k njenemu preraščanju v eno vodilnih jugoslovanskih industrijskih organizacij združenega dela
 - Priznanja za leto 1979 prejmejo:
 - TALER Marija, DO ELEKTROMECHANIKA za aktivno družbenopolitično in samoupravno delovanje
 - ŠURČ Jože, DO IEZE za dosežke na gospodarsko-finančnem področju
 - PUKL Jože, DO AVTOMATIKA za dosežke za inovacijsko dejavnost
 - VODOPIVEC Jože, DO AVTOELEKTRIKA za aktivno družbeno-politično in samoupravno delovanje
 - KOLAR Drago, zunanji sodelavec, Inštitut Jožef Stefan za dosežke pri uvajanju keramičnih tehnologij in debeloplastnih hibridnih vezij v Iskri
 - DS daje pobudo delavskim svetom delovnih in temeljnih organizacij SOZD Iskra, da zadolžijo poslovodne organe organizacij združenega dela za realizacijo akcijskega programa izvajanja zaključkov II. internega posvetovanja o razvojno-programski problematiki SOZD Iskra.
 - Enako kot za leto 1978 daje Delavski svet SOZD Iskra Odboru za razvojni program in raziskovalno dejavnost izvršilno pooblastilo, da odobrava iz združenih sredstev za strateške razvojne programe za leto 1979 sredstva za posamezne naloge v okviru sprejetih sredstev za posamezne strateške projekte.
 - Pri tem naj upošteva kriterije, ki so navedeni v sprejetem programu.
 - O izvajanju te zadolžitve naj odbor občasno poroča Delavskemu svetu SOZD Iskra.
 - DS SOZD Iskra sprejme na znanje informacijo o izdelavi orientacijskega programa zasedanj Delavskega sveta do konca leta 1979. Program zasedanj je priložen sklepom 6. zasedanja DS SOZD Iskra.

ŠPORTNE IGRE AVTOMATIKE

Pred letošnjimi letnimi športnimi igrami Iskre, 23. in 24. junija v Trbovljah so se zvrstila prvenstva DO. To pot, glede na omejen prostor, bolj na kratko poročamo o športnih igrah DO Avtoelektrika in DO Široka potrošnja.

Letošnje športne igre Avtoelektrike je 19. t. m. v Novi Gorici odprl predsednik KOOS Avtoelektrike Zmago Lasič, medtem ko pa so tekmovalci v rokometu, namiznem tenisu in kegljanju začela že v petek popoldne. Igre so bile v celoti dobro organizirane, tudi udeležba športnikov na njih je bila zelo številna — prek 800, končale pa so se z razglasitvijo rezultatov v soboto popoldne v hotelu Sabotri v Solkanu.

Po zagriženih borbah v posamezni tekmovalni panogi si je največ točk priborila okrepljena ekipa športnikov DS Skupnih služb, ki je prejela tudi prehodni pokal.

V posamezni disciplini pa so se ekipe zvrstile takole: **balinanje**: 1.) VZ, 2.) MZ, 3.) DSSS, 4.) DES, 5.) VT, 6.) AET, 7.) GE; **rokomet** moški: 1.) DES, 2.) DSSS, 3.) MZ, 4.) VZ; **namizni tenis** — ženske: 1.) AET, 2.) DES, 3.) MZ, 4.) DSSS; **namizni tenis** — moški: 1.) DSSS, 2.) AET, 3.) GE, 4.) VZ, 5.) Inst., 6.) MZ, 7.) DES, 8.) VT; **Košarka**: 1.) DSSS, 2.) MZ, 3.) DES, 4.) AET; **šah**: 1.) AET, 2.) MZ, 3.) DES, 4.) DSSS, 5.) VZ; **nogomet**: 1.) DES, 2.) DSSS, 3.) AET, 4.) MZ, 5.) Inst., 6.) VZ, 7.) GE, 8.) VT; **streljanje** — ženske: 1.) GE, 2.) MZ, 3.) DES, 4.) VZ, 5.) DSSS, 6.) AET, 7.) VT; **streljanje** — moški: 1.) DES, 2.) DSSS, 3.) GE, 4.) VZ, 5.) MZ, 6.) AET, 7.) Inst., 8.) VT; **ženske** — posamično: 1.) Murovec (MZin Baučer (DES) 163, 3.) Birs (DSSS) 152, 4.) Gregorič 151, 5. Humar (obe GE) 146, 6.) Baša (VZ), 7.) Čotar (MZ), 8.) Velušček (VZ), 9.) Polenčič (GE), 10.) Remec (MZ); **moški** — posamično: 1.) Hrobat (GE) 185, 2.) Kante (DES) 181, 3.) Ivancič (DSSS) 179, 4.) Kogoj (GE) 177, 5.) Skrt (VZ) 170, 6.) Hvala, 7.) Kravos (oba DSSS), 9.) Bric (Inst.) in Lisac (DES); **odbojka** — ženske: 1.) VZ, 2.) DSSS, 3.) MZ, 4.) GE, 5.) DES; **odbojka** — moški: 1.) VT, 2.) MZ, 3.) DSSS, 4.) AET, 5.) DES, 6.) Inst., 7.) VZ; **kegljanje** — ženske ekipno: 1.) MZ, 2.) AET, 3.) DSSS, 4.) VZ, 5.) GE, 6.) DES; **kegljanje** — moški ekipno: 1.) DES, 2.) VZ, 3.) AET, 4.) DSSS, 5.) Inst., 6.) MZ, 7.) GE; **ženske posamično**: 1.) Skubin 291, 2.) Stantič 215, 3.) Mlečnik 251, 4.) Maraš (vse VZ) 335, 5.) Humar (GE), itd., **moški** — posamično: 1.) Čufer 213, 2.) Klant 290, 3.) Dobrila 298, 4.) Farnazarič (vsi GE) 320, 5.) Petrovič (MZ) 263, i.t.d., — ekipni vrstni red: 1.) DSSS, 2.) MZ, 3.) DES, 4.) VZ, 5.) AET, 6.) GE, 7.) Institut, 8.) VT.

ZAHVALA

Ob boleči izgubi
mojega dragega očeta

CIRILA VETERNIKA

se Skupnim službam iskreno zahvaljujem za izraze sožalja, venec in denarno pomoč

hčerka Zofka Hrestak
z družino.

ZAHVALA

Ob boleči izgubi
drage mame in stare mame

MARIJE KLEMENČIČ

se iskreno zahvaljujem sodelavkam in sodelavcem za denarno pomoč in izraze sožalja

žaljujoči: hčerka Jelka Kern, vnuka
Darja Brodar in Vojko Mrak
z družinami.

ISKRA — glasilo delovnega kolektiva SOZD Iskra — Industrija za elektroniko, telekomunikacije, elektromehaniko, avtomatiko in elemente — Ljubljana.

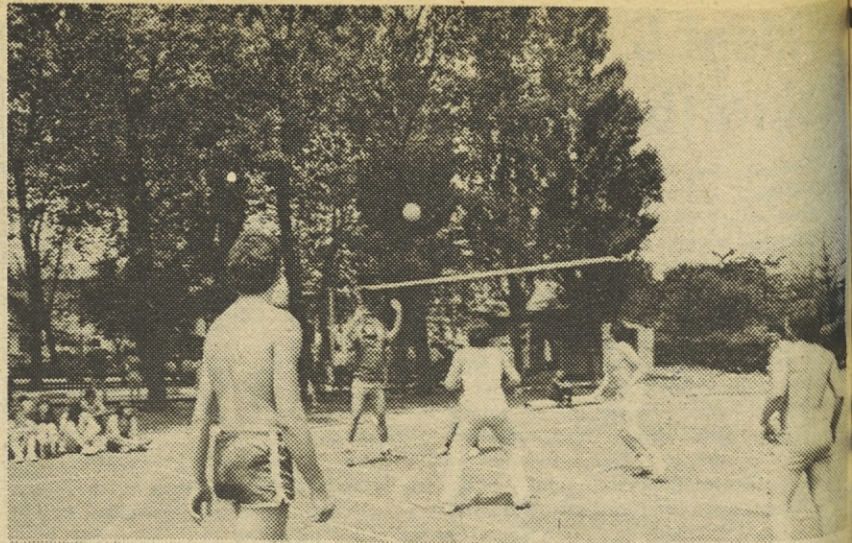
V.d. glavni urednik Mitja Tavčar, odgovorni urednik: Dušan Željeznov, tehnični urednik: Janko Colnar — Ureja uredniški odbor: Alojz Boc (Elektromehanika), Špela D.:trich (Avtomatika), Lado Drobež (Iskra Commerce), Boris Čerin DO (Široka potrošnja), Franc Kotar (IEZE) in Marko Rakušček (Avtoelektrika) — Izhaja tedensko — Rokopisov ne vračamo — Naslov: Ljubljana, Prešernova 27, telefon: 24-905, int. 48 — Tisk: Časopisno-tiskarsko podjetje PRAVICA—DNEVNIK, Ljubljana.

Po mnenju sekretariata za informacije SRS je glasilo oproščeno plačila temeljnega davka od prometa proizvodov.

3 ŽENSKI RALLY AMZS

V soboto, 9. junija je bil vseslovenski tradicionalni 3 ženski rally. Organiziran je bil tako, da so ženske startale na petih mestih in opravile spretnostno vožnjo na skupnem prostoru v Ljubljani, pod halo Tivoli. Tudi cilj je bil skupen pri motelu v Grosupljem, kjer je bila tudi razglasitev rezultatov in podelitev nagrad. Na tekmovalcu je bilo več Iskrašic, žal pa se nobena ni uvrstila na prva mesta. Iskra je bila pokrovitelj gorenjskega kraka rallya.

Najbrž je bilo najzanimivejše za gledalce ocenjevanje štartnih števil. Revija JANA je razpisala nagrado za najduhovitejšo številko, po oblikovni in vsebinski plati. Tako so se žene in dekleta res potrudile. Največ je bilo šaljivih števil na temo gospodinjstva. Ni manjkalo žlic, vilic in desk za rezanje čebule. Tudi tehnično so bile nekatere številke zanimive: nekatere so jih štikale, druge so naredile tapiserije, spet druge lepilke in ena je celo sestavila številko iz koruznih zrn. Bili pa so tudi resni motivi, tako na temo 60-letnice ZKJ in SKOJ. V generalni uvrstitvi so si prva mesta razde-

Z napetega tekmovanja v odbojki.

ŠPORTNE IGRE ŠIROKE POTROŠNJE

Tudi športniki DO so se pred letnimi igrami Iskre pomerili med seboj v Sežani. Športnih iger z otvoritvijo na stadionu NK Tabor, se je udeležilo 450 tekmovalk in tekmovalcev in po vnetih tekmovalnih v posamezni disciplini so se zvrstili takole: **mali nogomet**: 1.) Antene, 2.) EM, 3.) TV Pržan, 4.) TGA, 5.) DSSS, 6.) Montaža, 7.) RA; **rokomet** — moški: 1.) TGA, 2.) TV Pržan, 3.) EM, 4.) RA; **rokomet** — ženske: 1.) Montaža; **odbojka** — moški: 1.) RA, 2.) TV Pržan, 3.) TGA; **odbojka** — ženske: 1.) RA; **Košarka** — moški: 1.) RA, 2.) TV

Pržan, 3.) TGA, 4.) EM; **Košarka** — ženske: 1.) TGA; **Streljanje** — moški: 1.) Montaža, 2.) TGA, 3.) RA, 4.) TV Pržan, 5.) EM; **streljanje** — ženske: 1.) RA, 2.) TGA, 3.) Montaža; **namizni tenis** — ženske: 1.) TGA, 2.) RA; **šah**: 1.) RA, 2.) TV Pržan, 3.) Montaža, 4.) TGA; **balinanje**: 1.) RA, 2.) Montaža, 3.) TV Pržan, 4.) Antene, 5.) TGA; **Kegljanje** — moški: 1.) EM, 2.) TV Pržan, 3.) TGA, 4.) RA, 5.) Montaža, 6.) DSSS; **Kegljanje** — ženske: 1.) RA, 2.) TGA, 3.) EM, 4.) Montaža; **ekipni vrstni red**: 1.) RA, 2.) TGA, 3.) Montaža, 4.) TV Pržan, 5.) EM, 6.) Antene, 7.) DSSS.

—J.C.—

Rokometašice iz TOZD Montaža v Idriji.

PRVO SREČANJE ŠPORTNIKOV ISKRE IN PLANIKE

Na stadionu Stanka Mlakarja v Kranju je bilo 30. maja prvo srečanje športnikov Iskre Elektromehanike Kranj in Planike. Tekmovalci v kegljanju se je odvijalo na kegljišču KK Triglav. Srečanje je organizirala komisija za šport in rekreacijo pri sindikalni organizaciji DO Elektromehanike.

Sodelovalo je blizu 150 delavcev, ki so se pomerili med seboj v nogometu, rokometu, košarki, kegljanju in šahu. Razen v rokometu, so v vseh disciplinah zmagale ekipe Iskre. Srečanje je zaradi zanimivih tekem in odlične organizacije zelo dobro uspelo. Vsi nastopajoči si takih srečanj še želijo.

Rezultati: nogomet (igralci nad 35 let): Iskra:Planika 5:0

nogomet (igralci do 35 let): 6:5

rokomet ženske: 8:16

košarka moški: 52:46

kegljanje moški: 2516:2488

kegljanje ženske: 702:485

šah moški: 75:0,5

R. Kožar

ZELENICA—BEGUNJŠČICA

Planinska sekcija Iskra Elektromehanika bo priredila v soboto, 23. junija zelo privlačen hribovski pohod z Ljubelja na Zelenico in Begunjščico.

Avtobus bo odpeljal izpred kranjskega hotela Creina ob 6. in nas odložil na Ljubelju. Naprej bo treba seveda peš. Najprej se bomo povzpeli na Zelenico, se spustili na sedlo in spet grizli v strmino severne strani Begunjščice. Po vrhu bomo obiskali še Roblekov dom in se vrnili na Ljubelj čez Preval. Hoje bo skupaj približno 6 ur. Cena prevoza bo 20 din.

Prijave in plačila sprejema Volga Pajk do srede, 20. junija.

Ile: 1. Marinka Čokan, 2. Metka Kersnik, Iskrašica, kolikor sem mogel zaslediti, je bila Marinka Femec iz IEZE na 42. mestu.

F. Kotar

Marinka Femec pred ciljem.